

3 ლიკაუნი თედო ჯაფარიძისთვის, ანუ რატომ არ უნდა ვიაროთ «ბალტიისპირეთის ქვეყნების მიერ გაკვეთულ გზაზე»

რეგიონული პირველივე სერიოზული სამხედრო აქტივობის შედეგად

საქართველო 7 აჭარას დაქარბავს

ნუგ ზარ მხეიძე:
ბინაუნი, სადაც ჟვანიას გვამი აღმოაჩინეს, შეუძლებელი იყო, გუნებრივ აირს გაეჟონა, რადგან მოშორებით დაზინანება მოხდა და კორკუსს გზი სართოდ არ მიეწოდებოდა, სისტემა გათიშული იყო

საგარეჯოს უნაღდური საპარლამენტო არჩევნების გაყალბების კვლევა,

შესაქლოა, აუგ-ის 8 საელჩოში მიგვიყვანოს

2 ვინ არის ალექსი ჰებრიაშვილი? თავდასხმაში ეჭვიბანილი?!

9 «შემოვიღეთ გერმანული კანონმდებლობა, ფრანგულ-ამერიკული სსსამართლო სისტემა და ახლა გვიკვირს, რატომ არ შეეთავსა იმინი ერთმანეთს»

12 გაფრინდით, შავო «პიარო»!

15 რა უნდა გვიყვარდეს ჩრდილოეთი კორეა და ვებრფოდათ ამერიკელებს

13 მინისტრები სამსახურში «ავტოსტოპით» ივლიან

21 ევროპის მოსახლეობა გელა ახლო აღმოსავლური და აფრიკული ნარკომავლობის იქნება

ხვლიკს კალსტუსით ამოიყვანს, მეტიუ ტკბილად მოუბარა

11

ვაკ, დედან თქვენსას, ხლისტებო...

ლიბერალისტებმა ვაჟა-ფშაველა ელგებეტურად მოთარგმნეს

„ვერ მივიღებთ ამ საკითხზე ჭკუის სწავლებას იმ ევროპისგან, რომელშიც, მაშინ, როცა ქართველები „ვეფხისტყაოსანს“ თუ „ვეფხისა და მოყმის“ გალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშიზმის მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...“

10

გეგენა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაერო 2015 წელს საგეგენო-გეგენის მხრიდან 2015 წელს 99 სექსუალური ძალადობის შემთხვევა აღიწერა. მოხსენება მოიცავს 21 ქვეყნის წარმომადგენელთა მოქმედებას, რომლებიც მსოფლიოს სხვადასხვა ადგილას, ძირითადად, აფრიკის ცენტრალურ რესპუბლიკაში სამშვიდობო ოპერაციებისას აღიწერა. მოხსენებაში დასახელებული არ არის გაეროს 30-ზე მეტი თანამშრომლის ვინაობა, რომლებიც არ ირიცხებოდნენ სამშვიდობო ძალების რიგებში და ექვმიტანილი არიან დანაშაულში. მოხსენებაში გამოთქმულია ბრალდება გერმანიის, განის, სენეგალის, სლოვაკეთის, მოლდოვის, სამხრეთ აფრიკის, მაროკოს, ბენინის, ნიგერიის, გაბონისა და კანადის სამხედრო მოსამსახურეთა მიმართ. სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკის გარდა, ბრალდება, აგრეთვე, გამოთქმულია იმ სამშვიდობო კონტინგენტების მიმართაც, რომლებიც მსახურობდნენ ჰატიზე, მალიში, კონგოსა და სპილოს ძვლის ნაპირზე.

«არც ერთი ჩისუბლიკალი და ნახი — მოგვალ პარლამენტში!»

„დადგა დრო, დავიწყობ მასობრივი მოძრაობა ქართველთა მოქალაქეთა წინააღმდეგ“

„SOSI მორიგი ღალატი, რომელსაც რესპუბლიკელები სჩადიან. გთხოვთ, ყურადღებით გაეცნეთ!“ — მოძრაობა „ეროვნულების“ ლიდერი სანდრო ბრეგვაძე სოციალურ ქსელში განცხადებას ავრცელებს.

„პატივცემულ პარლამენტის თავმჯდომარეს, ეტყობა, ხალხი ბნელი ჰგონია, ხოლო თავისი თავი — არისტოტელე. პატივცემული აცხადებს, რომ ქორწინების საკითხი ორგანულ კანონში ისედაც განვირგნო და აღარ საჭიროებს კონსტიტუციაში ჩანერგვას. სწორედ ეს არის უდიდესი მზაკვრობა, რომელიც რესპუბლიკელებს აქვთ ჩაფიქრებული. როდესაც ორგანულ კანონში წერია, რომ ქორწინება არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა, ხოლო კონსტიტუციაში არ არის ფიქსირებული, რას ნიშნავს მეუღლეები, მაშინ წებისმიერ მოქალაქეს შეუძლია იჩივლოს საკონსტიტუციო სასამართლოში და მოითხოვოს ორგანული კანონის ამ მუხლის გაუქმება იმ მოტივით, რომ ეს მოდის წინააღმდეგობაში კონსტიტუციასთან და ადვილად მოიგებს სასამართლო დავას (მით უმეტეს, იმ ფონზე, როდესაც საკონსტიტუციო სასამართლო მთლიანად ნაცებისა და ბოკერიას დაკომპლექტებულია). ანუ, თუ ამ პარლამენტმა არ მიიღო ჩვენი ინიციატიული შესწორება, რომლის მიხედვითაც ოჯახი არის ქალისა და მამაკაცის ერთობა, მაშინ უახლოეს ხანში აუცილებლად გაუქმდება ჩანაწერი ორგანულ კანონში, ხოლო მომავალ პარლამენტს არ ექნება არანაირი საშუალება, რომ იურიდიულად წინ აღუდგეს საკონსტიტუციო სასამართლოს გადაწყვეტილებას და იდენტურს ქესისანთა ქორწინება იურიდიულად დაკანონდება. რესპუბლიკელები ცდილობენ, ხალხის იურიდიულ ნორმათა არცოდნა სათავისოდ გამოიყენონ და ხელი შეუწყონ მამაკაცის მამაკაცზე და ქალის ქალზე დაქორწინების დაკანონებას, ხოლო თავიანთი „ინტელექტი“ გამოიყენონ ამ მოღალატეობრივი ნაბიჯის დასაფარად. ვფიქრობ, დადგა დრო, რომ ჩვენ, ანუ ხალხმა დავიწყეთ მასობრივი მოძრაობა ქართველთა მოქალაქეთა წინააღმდეგ. არც ერთი რესპუბლიკელი დანაცვი — მომავალ პარლამენტში! ჩვენთან არს ღმერთი!“ — წერს სანდრო ბრეგვაძე.

ზვიად კვაჭანტირაძე: პარლამენტის თავმჯდომარე ქორწინების შესახებ უპარლამენტო ინსტიტუტს არ ეთანხმება

საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერის — ზვიად კვაჭანტირაძის განცხადების თანახმად, კონსტიტუციის პოლიტსაბჭოს სხდომაზე პარლამენტის თავმჯდომარე მხარი არ დაუჭირა ქორწინების შესახებ უმრავლესობის ინიციატივას, თუმცა პრობლემა „განულებულია“. „უსუფავილია გააკეთა განცხადება პარტიის სახელით. მან თქვა, რომ პარტიის სცემს კოალიციის აზრს და მათი მხრიდან პრობლემა განულებულია. დარწმუნებული ვარ, რომ ეს თემა ხელახალი მითქმა-მოთქმის საგანი არ გახდება“, — განაცხადა კვაჭანტირაძემ.

კარნეგის ფონდის ექსპერტი: სააკაშვილმა «ოდესის პროექტი» ჩააფლავა

ამერიკული ფონდის — Carnegie-ს ევროპულმა განყოფილებამ ოდესის გუბერნატორ მიხეილ სააკაშვილის შესახებ ვრცელი სტატია გამოაქვეყნა.

ფონდის ექსპერტი ტომას დე ვაალი აღნიშნავს, რომ სააკაშვილმა ვერ მოახერხა „ოდესის პროექტის“ წარმატებით განხორციელება, ვერ გაიმყარა ლეგენდარული დიუკ დე რიშელიეს მიღწევები, რომელმაც XIX საუკუნის დასაწყისში სამხრეთი პალმირა იმჟამინდელი რუსეთის იმპერიის უდიდეს საპორტო ქალაქად აქცია. თუმცა „ოდესის პროექტის“ დახმარებით, სააკაშვილი უკრაინის პოლიტიკური სცენის ერთ-ერთ მთავარ ფიგურად იქცა. „მიუხედავად იმისა, რომ მისი

მაინდის ახალი თაობის პოლიტიკოსებს უჭერს მხარს და კორუფციას მთავარ ბოროტებას უწოდებს, ბევრი, მათ შორის, აშშ, მას მკვეხარად მიიჩნევს. ეს კითხვის ნიშნის ქვეშ აყენებს სააკაშვილის პირობას, რომ ოდესა რეფორმების მაგალითად იქცევა და მას სა-

თავეში სააკაშვილი ჩაუდგება. სააკაშვილისგან კრიმინალისა და ქალაქის არაეფექტიანი მმართველობის წინააღმდეგ ბრძოლას ელოდნენ. მას ეს არ გამოუვიდა. დაპირება ბევრი იყო, გაკეთებული — ცოტა“, — წერს კარნეგის ფონდის ექსპერტი.

შვედი მწერალი: რნენა დავკარგე დასავლეთ ევროპის მიმართ

შვედურ გამოცემა expressen.se-ში გამოქვეყნებული სტატიის ავტორი, ცნობილი შვედი მწერალი და ჟურნალისტი თომას ენგსტრემი, რომელიც ამჟამად თბილისში ცხოვრობს, წერს იმაზე, რატომ არის იმედგაცრუებული ევროპით (ევროკავშირის პოლიტიკით) და რატომ ცხოვრობს საქართველოში. იგი დარწმუნდა, რომ ევროკავშირმა, დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოებმა ერთად ცხოვრებით ბევრი ეროვნული ფასეულობა დაკარგეს. „მე კარგად მესმის ბრიტანელი კონსერვატორებისა, რომლებსაც ევროკავშირის დატოვება სურთ“, — აღნიშნავს ავტორი.

ვრცელ მასალაში გადმოცემულია საქართველოს პოლიტიკური რეალობა: აქაური „კონსერვატიზმი“ ბევრისთვის ანტიდასავლურობას ნიშნავს, ანუ „პრორუსულობას“, საბჭოთა კავშირზე ნოსტალგიას. ასეთები ცოტანი არიან. არიან ხელისუფლებაში მყოფი ევროპისა და აშშ-ზე ორიენტირებული პარტიები: პირველი ჯგუფის კურსი ევროკავშირისკენა მიმართული, მეორისა კი — ნატოში გაწევრებაზე. ორივე საკუთარ თავს ლიბერალს უწოდებს. როცა ჩემს თარჯიმან დავითთან ვამბობ, რომ საქართველო ევროკავშირისკენ ლტოლვით თვითმყოფადობას დაკარგავს-მეთქი, იგი მეუბნება, რომ სიმამალა არ თქვა, თორემ რუსეთის იარაღის მოგანებებენო“, — ნათქვამია სტატიაში. ავტორის დაკვირვებით, საქართველომ მოსახლეობის დიდი ნაწილი ძალიან ღარიბია:

„ექიმი თვეში 400 ლარს იღებს, რაც თითქმის 1500 შვედური კრონის ტოლფასია. ავტომობილის ხელით რეცხვა მხოლოდ 25 კრონი ღირს. იგივეა ტაქსით მგზავრობისას. მე, რომელსაც დასავლური დონის შემოსავლები მაქვს, შემიძლია მათ ზედმეტი გადავუხადო, მაგრამ ამით სიტუაციას მაინც ვერ შევცვლი. ქართველები ერთდროულად რამდენიმე ადგილზე მუშაობენ. ბოლო 20 წლის მანძილზე ბევრი რამ შეიცვალა, მაგრამ ხელფასების მატებას არაფერი ეშველა. მაღალი ინფლაცია და უმუშევრობის დონე. ქართველებმა ევროპისკენ ლტოლვით შეიძლება სოციალური კეთილდღეობა გაიუმჯობესონ, მაგრამ მემონია, ვაითუ მნიშვნელოვანი — თავისუფლება დაკარგონ. მჯერა, ისინი თავიანთი შეცდომებიდან დასკვნებს გამოიტანენ“, — წერს თომას ენგსტრემი.

ვინ არის ალექსი პეტრიაშვილი თავდასხმაში ეჭვიტანილი?

სამართალდამცველებმა „თავისუფალი დემოკრატიის“ ერთ-ერთ ლიდერზე, ალექსი პეტრიაშვილზე, თავდასხმაში ეჭვიტანილი ლევან მექვაბინიშვილი 6 მარტს, დაახლოებით დილის 6 საათზე ბორჯომში დააკავეს.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს ოფიციალური ვებგვერდის არქივი იძებნება ინფორმაცია, რომლის მიხედვითაც ირკვევა, რომ 2011 წელს დიდუბე-ჩუღურეთის რაიონის პოლიციაში ორგანიზებული დანაშაულებრივი ჯგუფის 5 წევრი დააკავეს, მათ შორის 1975 წელს დაბადებული ლევან მექვაბინიშვილი, რომელიც, როგორც ამ ოფიციალური ინფორმაციიდან ირკვევა, წარსულში ნასამართლევი. ლევან მექვაბინიშვილის ადვოკატი მარინა ფილაური თავდასხმის ყოფით მოტივზე ლაპარაკობს. როგორც ფილაურმა განაცხადა, ლევან მექვაბინიშვილს ალექსი პეტრიაშვილთან მოკლენიანი შეხება ჰქონდა და მათ შორის იყო „პატარა უთანხმოება“. ლევან მექვაბინიშვილი, მეზობლების თქმით, მეუღლესთან გაშორებულია და ერთი შვილი ჰყავს. ლევან მექვაბინიშვილს წინასწარი პატიმრობა შეუფარდეს. ბრალდებულს პროცესზე განცხადება არ გაუკეთებია. მან დუმილის უფლებით ისარგებლა. ლევან მექვაბინიშვილის საქმეზე წინასასამართლო სხდომა 26 აპრილს დაინიშნა.

დაზარალებული ალექსი პეტრიაშვილი კი 8 მარტს საავადმყოფოდან განურეს. „მე არ ვიცნობდი დაკავებულს, მე ასოციირების ხელშეკრულებები გამქონდა, მას — ლომბარდები“, — განაცხადა ალექსი პეტრიაშვილმა საავადმყოფოს დატოვებისას.

საქართველოში ქართულ-ამერიკული სამხედრო წვრთნა Noble Partner გაიმართება

„საქართველოში მაისში ქართულ-ამერიკული ერთობლივი სამხედრო წვრთნა Noble Partner გაიმართება“, — განაცხადა პენტაგონის გამოცემა Defence News-თან ინტერვიუში ევროპაში აშშ-ის სახმელეთო ძალების მეთაურმა, გენერალ-ლეიტენანტმა ბენ ჰოვსტემმა. „წვრთნა მიზნად ისახავს საქართველოს ნაციონალური თავდაცვის გაძლიერებას. ჩვენ წვრთნაში მონაწილეობის მისაღებად გავგზავნით სატანკო დანაყოფს, რომლის

ტრანსპორტირება შავი ზღვის გავლით ხომალდით მოხდება, ასევე საჰაერო-სადესანტო ძალებს. ჩვენს სამხედროებს ქართული ბატალიონის მეთაური უხელმძღვანელებს“, — განაცხადა ჰოვსტემმა.

ჟან-კლოდ იუნკერი: უკრაინა უახლოესი 20-25 წლის განმავლობაში ვერ გახდება ევროკავშირისა და ნატოს ბლოკის წევრი

ევროკავშირის თავმჯდომარე ჟან-კლოდ იუნკერი უკრაინისთვის იმედის ბადაწურავს.

„უახლოესი 20-25 წლის განმავლობაში უკრაინა ვერ გახდება ევროკავშირისა და ნატოს ბლოკის წევრი“, — განაცხადა ევროკავშირის თავმჯდომარე ჟან-კლოდ იუნკერმა ჰააგაში ვიზიტისას.

ახსენი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ლიკბეზი თედო ჯაფარიძისთვის, ანუ რატომ არ უნდა ვიაროთ «ბალტიისპირეთის ქვეყნების მიერ გაკვეთილ გზაზე»

ბალტიისპირელებმა, რომლებსაც თავის დროზე ჰპირდებოდნენ, რომ ევროპაში „დაბრუნების“ შემდეგ ისე იცხოვრებდნენ, როგორც შვედები და ფინელები, ზარზემით აღნიშნეს ევროკავშირისა და ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში განკერძოება. ამ „წარმატებაზე“ დღესაც ლაპარაკობენ დასავლელი პოლიტიკოსები და მათი მხარდამჭერები ლატვიიდან, ლიტივიდან, ესტონეთიდან, ახლახან კი მათ შეუერთდა საქართველოს საგარეო ურთიერთობათა საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე თედო ჯაფარიძე, რომელმაც გუნდრუკი უკმა ბალტიისპირეთის ქვეყნებს, რომლებიც გაუკაცრიელების გზას ადგანან. ლატვიიდან, ლიტივიდან და ესტონეთიდან ეკონომიკური გაჭირვების გამო უცხოეთში გადაიხვეწა მილიონზე მეტი ადამიანი. ამჟამად იქ მცხოვრებთაგან ყოველ მეხუთეს უცხოეთში გამგზავრება სურს.

„ბალტიისპირეთის დამოუკიდებელი ქვეყნების არსებობის ფაქტი და მათი მონაწილეობა ნატოსა და ევროკავშირში ქართველებისთვის მტკიცებულებაა იმისა, რომ ერთი შეხედვით დაუჯერებელი ოცნებებიც კი ასრულდება ხოლმე... ქართველთა მომავალი თაობის გამოწვევა არის, „გახადეს ლატვია, ლიტივა და ესტონეთი... ქართველები დღეს ადგანან იმავე გზას, რომლითაც ლატვიელები მიდიოდნენ წლების წინათ... ქართველები მათ ნაკვალევს მიუყვებიან ნატოსა და ევროკავშირისკენ მიმავალ გზებზე“, — განუცხადა ლატვიის პრემიერმა, დელოს „საგარეო ურთიერთობათა საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე, ყოფილმა საგარეო საქმეთა მინისტრმა თედო ჯაფარიძემ.

უნდა იაროს თუ არა საქართველომ ბალტიისპირეთის ქვეყნების მიერ გაკვეთილ გზაზე, იმ ქვეყნების, რომლებიც სოციალურ-დემოკრატიული პარტიზანობით აუსტაინ-დარაბი არიან ევროპაში? ექსპერტთა აზრით, ეკონომიკის დეგრადაციისა და მოსახლეობის შემცირების ამჟამინდელი ტემპის გათვალისწინებით ბალტიისპირეთის ქვეყნებს გაუკაცრიელების საფრთხე ემუქრება, ყოველ შემთხვევაში, მკვიდრი მოსახლეობა კატასტროფულად შემცირდება. ლატვია, ლიტივა და ესტონეთი, რომლებსაც თავის დროზე „ბალტიის ვეფხვებს“ უწოდებდნენ, წელ-წელ იქცევიან „ბალტიის მოჩვენებებად“.

პოპულარული გამოცემა FINANCIAL TIMES-ი ჯერ კიდევ 2013 წელს წერდა: „ფიქრი იმაზე, რომ ბალტიისპირეთის ქვეყნები პოლიტიკური, ეკონომიკური და სოციალური თვალსაზრისით შეიძლება მაგალითი გახდნენ არა მხოლოდ პატარა ქვეყნებისთვის, არამედ მთელი ევროპისთვის, სიკეთა“.

«სისრულე და ორპირობა ავნებს სოკოსს, მერვე სულს»

ყველაზე მკაცრი განაჩენი ლატვიას, ლიტივას და ესტონეთს თვითონ ამ ქვეყნების მოქალაქეებმა გამოუტანეს: მსოფლიოში ემიგრაციის უდიდესი მასშტაბი; ახალგაზრდების დიდ უმრავლესობას საშუალოდ ტერიტორია დატოვება აქვს განზრახული. ბალტიისპირეთის ხალხები გადაშენების ზღვარზე დგანან — ასეთია ბალტიისპირეთის რეალური „წარმატება“ და მისი ჭეშმარიტი ფასი

ლობრივი მოსახლეობის რაოდენობას გადააჭარბებს. ანალოგიური ვითარებას პროგნოზირებენ ლიტივაშიც. ლატვიის უნივერსიტეტის პროფესორი ანდრის დინინი 2012 წელს ამტკიცებდა, რომ დამოუკიდებლობის წლებში ლატვია დატოვა, სულ ცოტა, 450-მა ათასმა მცხოვრებმა. ლიტივის სტატისტიკის დეპარტამენტის ოფიციალური მონაცემებით, 1990-დან 2015 წლამდე ქვეყნიდან წავიდა 750 ათასი ადამიანი. მსტონში კი სიღარიბის ზღვარს მიღმა მოსახლეობის 17,5 პროცენტი ცხოვრობს; სოციალურ სფეროზე განეული დანახარებით ეს ქვეყანა ევროკავშირის სახელმწიფოთა შორის ბოლო ადგილზეა, ამიტომ გასაკვირი არ უნდა იყოს, რომ ესტონეთიდან ფინეთისკენ ისწრაფვიან, ასევე — დიდი ბრიტანეთისა და ნორვეგიისკენ. 2009 წელს ქვეყნიდან წავიდა 4,6 ათასი ადამიანი, 2011 წელს — 6,2 ათასი, 2012 წელს — თითქმის 11 ათასი.

აი რას ამბობს იანის იურკანსი, ლატვიის სახალხო ფრონტის ერთ-ერთი ლიდერი და პირველი საგარეო საქმეთა მინისტრი დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ: — ლატვიამ მართვის ყველა ბერკეტი ევროკავშირის გადასცა. თავდაცვა გადაეცა, ფულს ჩვენ არ ვებეჭადვთ, ბიუჯეტს გვიკონტროლებენ... შეიძლება ითქვას, რომ დაგვრჩა მხოლოდ ტერიტორია და სახელმწიფო დროშა, მეტი აღარაფერი გვაქვს. პოლიტიკა, როგორც ასეთი, ლატვიაში აღარ არსებობს — არც საგარეო და არც საშინაო! ჩვენ საკუთარ ქვეყანაში მხოლოდ სრულიად უმნიშვნელო საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის უფლება და გაცივროლები და იმის გაკეთებას გვაძლევენ, რაც მათ სურთ.

რაიმონდ პაულსი, სახელგანთქმული ლატვიელი კომპოზიტორი: — ლატვიიდან ბევრი ახალგაზრდა მიემგზავრება უცხოეთში. ჩვენ უკვე მოსახლეობის მესამედი დაკარგეთ. ხელფასები ძალიან დაბალია, პენსია — კაპიკები. რიგა დაცარიელდა, თუკი ვინმე ხმაბალა ლაპარაკობს და იცინის, ესე იგი, ტურისტია... ევროკავშირი ფულს უზღვიდა ადამიანებს, ნავები რომ დაეწვავთ (აქ უნებლიეთ გაგახსენდებათ, როგორ ჩეხვდნენ და წვავდნენ ზურებს საქართველოში სააკაშვილის რეჟიმის პერიოდში — რედ.). ასე შემცირეს თევზის რენვა. სსრკ-ის პერიოდში ლატვიაში ყველაზე დიდი თევზსაჭერი მუზრნელები იყო, ატლანტიკის ოკეანეშიც კი მიდიოდნენ თევზის დასაჭერად. ადრე ყველა სახლში იყო ნავი და შებოლილი თევზი, მაგრამ დაგვარწმუნეს, რომ შებოლილი ცუდია და არ უნდა ჭამო. აი, ასეთი ქვეყნების მიერ გაკვეთილ გზაზე დგას, თედო ჯაფარიძის აზრით, საქართველო და ქართველთა მომავალი თაობის გამოწვევა თურმე ყოფილა „გახადეს ლატვია, ლიტივა და ესტონეთი“.

ყირიმის ხელისუფლებამ ხელისუფლება საუდაოდ აკრალა «კახანტიში»

ყირიმის ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება, აღარასოდეს ჩაატაროს ნახევარკუნძულზე ფესტივალი „კახანტიში“ და მსგავსი ღონისძიება.

„ჩვენ არ ვენიანალმდგებით ახალგაზრდული ფესტივალის ჩატარებას რესპუბლიკის ტერიტორიაზე. ამასთანავე, თუ ესა თუ ის ფესტივალი არ იქნება ფედერალური კანონმდებლობის შესაბამისი, პროკურატურა მისივე მიიღებს ზომებს“, — განაცხადა ყირიმის რესპუბლიკის პროკურორმა ნატალია პოპოლსკაია.

სამართალდამცველთა ინფორმაციით, 2015 წლის ზაფხულში, როცა ყირიმის ნახევარკუნძულზე შეეცადნენ Befo02-ის („კახანტიში“ მემკვიდრე) ჩატარებას, 11 ადამიანი დააპატიმრეს. აღიძრა სისხლის სამართლის საქმეები აკრძალული ნივთიერებების დამზადებისა და შენახვა-გასაღების გამო. მოგვიანებით დადასტურდა, რომ ამოღებული ნარკოტიკები ფესტივალის მიმდინარეობისას უნდა გაესაღებინათ.

აშუ-ში შეიარაღებული ტერორის შეჩერება შეუძლებელია, რადგან ეს არაა ის სურს

„უკვე დროა, აშშ-მა შეზღუდოს თავისი მოქალაქეები იარაღის ფლობის საკითხში, მაგრამ ეს არაა ის სურს — არც ხელისუფლებას და არც მოქალაქეებს“, — განაცხადა ვებ-გვერდ „ზეზუდასთვის“ მიცემულ ინტერვიუში Amnesty International-ის ორი ჯოღდოს მფლობელმა ჟურნალისტმა ინ ოგერტონმა, რომელიც ცნობილია The Guardian-ში, The Independent-სა და The Sunday Times-ში გამოქვეყნებული სტატიებით.

„აშშ იარაღს მიაქვს, სახელმწიფოს კი ამ პროცესის შეჩერების ძალიან ცოტა შესაძლებლობა აქვს. აშშ ერთადერთი ქვეყანაა მსოფლიოში, რომელიც, მასობრივი სოციალის არაერთი შემთხვევის მიუხედავად, ასუსტებს იარაღის ფლობის შესახებ კანონებს. ყველა სხვა სახელმწიფო ცდილობს, მაქსიმალურად შეზღუდოს მოქალაქეთათვის იარაღის ფლობის უფლება, აშშ-ში კი, არაერთი ტრაგიკული ინციდენტის მიუხედავად, დარწმუნებულნი არიან: ცუდი ბიჭების დამარცხება მხოლოდ იარაღით შეიძლება. ასე იქნება ჩაკეტილი წრე. შედეგად აშშ-ში ბევრია შეიარაღებული თავდასხმის ინციდენტი. ამ ჩვენებებით აშშ ძალიან უსწრებს სხვა ქვეყნებს. როცა მასობრივი ხოცვა-ჟლეტა ხდება, როგორც წესი, ლობამ გამოდის და გრძელ სიტყვას ამბობს. ბოლო ხანს კი ასეთი გამოსვლა იშვიათი არ არის და, როგორც კი წარმოთქვამს სიტყვებს: „კონტროლი იარაღზე“, მისივე იმპეტის იარაღის გაყიდვა“, სწორედ ამიტომ აშშ-ს სირიის ყველაზე წარმატებულ მოვარდეს უწოდებენ მსოფლიოში“. — განაცხადა ინ ოგერტონმა.

მისილი ოპროცვარია

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

საქართველოს ნეონაციონალიზმის მთავრობა, რომელიც ამ ისტორიულ ეტაპზე მოსახლეობის კონსერვატიული გირთვითვის მიუღებელ პოლიტიკას გააბატონა, ძველნაწი სტაბილურობას ვერ შეინარჩუნებს. ეს 2003-12 წლებში მოვლენების შედეგად, სავარაუდოდ, საბოლოოდ ცხადი შეიქმნა ყველასათვის ბრიტანულსა და ვაშინგტონში, მაგრამ არა ქართულ ლიბერალურ საზოგადოებაში, რომლის ნაწილი კვლავ სრულ დომინირებასა და კონსერვატიულ-ტრადიციონალისტურ ქალაქის მარბინალიზაციაზე ოცნებობს.

გიორგი კვიციანიშვილმა თინა ხიდაშელს ყვითელი ბარათი უჩვენა. პრემიერმინისტრის განცხადების შემდეგ რესპუბლიკელების გარშემო ატეხილ სკანდალში ახალი ეტაპი დაიწყო. ცხადი შეიქმნა, რომ მხარეთა ნებისმიერმა მკვეთრმა ნაბიჯმა კოალიციისა და არჩევნების ბედზე შეიძლება საბედისწერო გავლენა მოახდინოს.

კვიციანიშვილმა განაცხადა, რომ „თინათინ ხიდაშელი, პირველ რიგში, მთავრობის წევრია, იგი საქართველოს თავდაცვის მინისტრია და მხოლოდ ამის შემდეგ არის საკუთარი პარტიის ერთ-ერთი ლიდერი. სწორედ მისი სტატუსიდან გამომდინარე, ვფიქრობ, მიუღებელია მისი მხრიდან მსგავს დაპირისპირებაში ჩართვა. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, ყველაფერი გავაკეთოთ იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იქნას ჩვენი ჯარის პოლიტიკური პროცესების განმაქსიმალური დისტანცირება. დაუშვებელია, რომ ჩვენთვის საამაყო ჯარისკაცები და ოფიცრები პოლიტიკაში აღმოჩნდნენ ჩართული“.

ერთი მხრივ, პრემიერმა დაიწვა ბაზანისი და ხიდაშელის ოპონენტებს უსაყვადობა, მაგრამ მის განცხადებაში იბრძანება აშკარა უპასურობა სიდაშელის კონსერვატიული რიტორიკით, სოლო მინიშნება ჯარის პოლიტიკის მცდელობაზე კალინინის პრინციპის მხარდაჭერად გამოიყენება. განცხადების დასკვნით ნაწილში პრემიერმა პირდაპირ მიუთითა საკადრო ცვლილებების შესაძლებლობაზე: „კიდევ ერთხელ მოვუწოდებ ჩვენს პოლიტიკურ პარტნიორებს, ნებისმიერი სადავო საკითხის მხოლოდ კოალიციის შიგნით განვიხილოთ; წინააღმდეგ შემთხვევაში, მე, როგორც ქვეყნის პრემიერმინისტრი და კოალიციის ლიდერი, აუცილებლად განვახორციელებ ცვლილებას, რომელიც უზრუნველყოფს მთავრობის სტაბილურ ფუნქციონირებას და პოლიტიკური პროცესების განხორციელებას და უზრუნველყოს მთავრობის სტაბილური ფუნქციონირება და პოლიტიკური პროცესების განხორციელება“.

ამ გაფრთხილებამ, როგორც ჩანს, შეაშინა რესპუბლიკელები და აიძულა, თავი დაეხარათ, მაგრამ თინა ხიდაშელის ხასიათისა და ამბიციუბის, მისი ოპონენტების განწყობის გათვალისწინებით, შეგვიძლია თამამად ვივარაუდოთ, რომ ეს კალაღია მალე განახლებდა. ასე რომ, **თავდაცვის მინისტრის გადადგომამდე (თუ გადადგენიანამდე) იქნება როგორც კოალიციისა და რესპუბლიკელების გააქვებად მომზადებული რეაქცია.**

პრემიერმინისტრის განცხადებაში იყო ერთი საგულისხმო ფრაზა, რომელსაც კომენტატორების უმრავლესობამ ყურადღება არ მიაქცია: **„ქართული ოცნება“ ის პოლიტიკური ძალაა, რომელიც ეროვნულ თვითმყოფადობაზე, როგორც ამა თუ იმ პოლიტიკის ქვაკუთხედზე, კონსერვატიუბის პრეროგატივა და ეს,**

ალბათ, ერთ-ერთი იშვიათი შემთხვევაა, როდესაც ის საქართველოში „ევროატლანტიკურ მომავალთან“ ერთ კონტექსტში ახსენეს. ლიბერალური ჯგუფები, რომელნიც საკუთარ თავს „ერთადერთი და განუმეორებელ პროდასავლელელებად“ განიხილავენ, სხვა ტიპის რიტორიკას მიმართავენ. ბოლო წლებში ჩამოყალიბდა არანორმალური სიტუაცია, როდესაც ლიბერალური და კონსერვატიული იდეები გეოპოლიტიკური ბრძოლის ჩრდილში განიხილება და ზოგიერთი ლიბერალი სრული სერიოზულობით ამტკიცებს, რომ ორიენტაცია დასავლეთზე და მათი მხარდაჭერა „ერთ პაკეტში“ შედის. გამოიციხული არაა, რომ კვიციანიშვილის ამ ფრაზის უკან ასეთი ქვეტექსტი იდგა: „ქართველი კონსერვატორები შეიძლება არანაკლებ პროდასავლურები იყვნენ, ვიდრე ლიბერალები“. შესაძლოა, სწორედ ეს იყო განცხადების მთავარი გზავნილი (უცხოელებისთვის) და გამოწვევა (ჩვენი პარტიებისთვის) და არა თინა ხიდაშელის პერსონალური საკითხი.

საქართველოს ნეონაციონალიზმის მთავრობა, რომელიც ამ ისტორიულ ეტაპზე მოსახლეობის კონსერვატიული გირთვითვის მიუღებელ პოლიტიკას გააბატონა, ძველნაწი სტაბილურობას ვერ შეინარჩუნებს. ეს 2003-12 წლებში მოვლენების შედეგად, სავარაუდოდ, საბოლოოდ ცხადი შეიქმნა ყველასათვის ბრიტანულსა და ვაშინგტონში, მაგრამ არა ქართულ ლიბერალურ საზოგადოებაში, რომლის ნაწილი კვლავ სრულ დომინირებასა და კონსერვატიულ-ტრადიციონალისტურ ქალაქის მარბინალიზაციაზე ოცნებობს.

ბოროტი სანდოები შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ რესპუბლიკელებს ნორმალური პოლიტიკისთვის უნარ-ჩვევები არ აქვთ. თინა ხიდაშელი საბარაქოში არჩევნების გაყვალვაში დაადანაშაულებს. რა შუაში იყო ამ საქმეში? თინა ხიდაშელი ორიენტაციის თემაზე? ეს დაახლოებით ისე გამოიყურებოდა, ვინმეს ბაზარში ჯიბის ქურდობა რომ დააბრუნონ, ხოლო მან საპასუხოდ ყვირილი დაიწყო: „ჰეგელის ფილოსოფიის თავყანისცემელი ვარ და ამიტომ მდევრით!“.

სად კრიმინალი და სად მსოფლმხედველობა? ხოლო რა იქნება ანტიკონსერვატიული იდეების მხარდამჭერების რაოდენობის გათვალისწინებით, არაპროპორციულად დიდ ადგილს იკავებდნენ. სააკაშვილის რეჟიმი ასეთი მდგომარეობის შენარჩუნებას ხელს უწყობდა. 2012 წლის არჩევნების შემდეგ სიტუაცია ნაწილობრივ შეიცვალა, ხოლო ნელს, სოციოლოგიურ გამოკითხვებს თუ დავუჯერებთ, პარლამენტში სხვადასხვა პარტიიდან კიდევ უფრო მეტი კონსერვატორი მოხვდება და რესპუბლიკელებს, ისევე როგორც ალასანიას ჯგუფს, მათთან დისკუსიაში ჩაბმა მოუწევთ, თანაც ისე, რომ ერთ-ერთ მხარეს, ნინა წლებისგან განსხვავებით, „ფორ ა“ არ ექნება (ადრე ეს ჰგავდა შეჯიბრის ცურვაში იმპრობებში, როდესაც ერთ-ერთ მოასპარეზეს

ყვითელი ბარათი რესპუბლიკელებს

ფაქტორია). თუმცა დღეს ის უკრაინაშია და ადგილობრივი თანამოაზრეების უსაფრთხოება, სავარაუდოდ, ნაკლებად ანაღვლებს. **„ნაციონალიზმი“ წინასწარ ამკვირდება თანამოაზრეებს, რომ არჩვენები აუცილებლად გაყვალდება (ეს „მაიდანის“ ამოცანის მნიშვნელოვანი ნიშანია), პარალელურად ცდილობს, ალასანიასთან და რესპუბლიკელებთან საერთო ენა გამოიხატოს. მათთვის იდეალური იქნებოდა, რესპუბლიკელები კრიტიკულ მომენტში კოალიციიდან რომ გასულიყვნენ, რათა შეეფარებინათ პროდასავლური ქალაქის რეპოლუსიის სახით ნაკომოვანად.** საინტერესოა, რომ რესპუბლიკელების ნასვლას მათი მონიშნულმდევრებიც მოითხოვენ, რომელნიც მხარს „ქართულ ოცნებას“ ან „პატრიოტ-

«ნაციონალიზმი» წინასწარ ამკვირდება თანამოაზრეებს, რომ არჩვენები აუცილებლად გაყვალდება, პარალელურად ცდილობს, ალასანიასთან და რესპუბლიკელებთან საერთო ენა გამოიხატოს. მათთვის იდეალური იქნებოდა, რესპუბლიკელები კრიტიკულ მომენტში კოალიციიდან რომ გასულიყვნენ, რათა შეეფარებინათ პროდასავლური ქალაქის რეპოლუსიის სახით ნაკომოვანად.

ბოროტი სანდოები ადევს). **ბოლო სანდოები შეიძლება მიუთითებდეს იმაზე, რომ რესპუბლიკელებს ნორმალური პოლიტიკისთვის უნარ-ჩვევები არ აქვთ. თინა ხიდაშელი საბარაქოში არჩევნების გაყვალვაში დაადანაშაულებს. რა შუაში იყო ამ საქმეში? თინა ხიდაშელი ორიენტაციის თემაზე? ეს დაახლოებით ისე გამოიყურებოდა, ვინმეს ბაზარში ჯიბის ქურდობა რომ დააბრუნონ, ხოლო მან საპასუხოდ ყვირილი დაიწყო: „ჰეგელის ფილოსოფიის თავყანისცემელი ვარ და ამიტომ მდევრით!“.** სად კრიმინალი და სად მსოფლმხედველობა? ხოლო რა იქნება ანტიკონსერვატიული იდეების მხარდამჭერების რაოდენობის გათვალისწინებით, არაპროპორციულად დიდ ადგილს იკავებდნენ. სააკაშვილის რეჟიმი ასეთი მდგომარეობის შენარჩუნებას ხელს უწყობდა. 2012 წლის არჩევნების შემდეგ სიტუაცია ნაწილობრივ შეიცვალა, ხოლო ნელს, სოციოლოგიურ გამოკითხვებს თუ დავუჯერებთ, პარლამენტში სხვადასხვა პარტიიდან კიდევ უფრო მეტი კონსერვატორი მოხვდება და რესპუბლიკელებს, ისევე როგორც ალასანიას ჯგუფს, მათთან დისკუსიაში ჩაბმა მოუწევთ, თანაც ისე, რომ ერთ-ერთ მხარეს, ნინა წლებისგან განსხვავებით, „ფორ ა“ არ ექნება (ადრე ეს ჰგავდა შეჯიბრის ცურვაში იმპრობებში, როდესაც ერთ-ერთ მოასპარეზეს

ოს ეპიზოდის გამოძიება, საზოგადოების ნაწილში მაინც დარჩება იმის განცდა, რომ რესპუბლიკელებმა ითაღლითეს. ამ მხრივ, ხელისუფლებამ საინფორმაციო ომი წააგო, თუმცა იმდენი მოახერხა, რომ ბრალდებები არა მთელ კოალიციასთან, არამედ თინა ხიდაშელთან და მის პარტიასთან დააკავშირა. ამან რესპუბლიკელები, სავარაუდოდ, ძალიან გააღიზიანა, მაგრამ, სავარაუდოდ, საეჭვო ნაბიჯები რომ არ გადაეღდა, ყოველივე ეს საერთოდ არ მოხდებოდა.

ისე, **საინტერესოა, რატომ იძიებს პროკურატურა საბარაქოში მოვლენებს, სოლო 2008 წლის საპარტიო არჩევნების გაყვალვაზე არაა პრინციპული პრინციპი.**

ყველაზე უსიამოვნო ამ ისტორიაში, ალბათ, იყო თავდაცვის მინისტრის ცინიკური, აბრაუბული და ამოკიდებული ოპონენტების მიმართ, — სანდო ხან იმდენად შეთავაზებულა, რომ მას სურს, ისინი არა მხოლოდ გააჩვენონ, არამედ საერთოდაც აპარენ (საპარტიო დონეზე) და იმეორებინ. როგორც ჩანს, მას არ ესმის, რომ თანამოაზრეებსა და ჯანსაღ დისკუსიას ალტერნატივა არ აქვს.

ერთი შეხედვით, რესპუბლიკელები ხელისუფლებაში თავს მშვენივრად გრძობენ, თუმცა მოზოვებული პოზიციების დაკარგვის შიშმა მათ შეიძლება იმ ავანტიურაში მონაწილეობისკენ უბიძგოს, რომელიც, სავარაუდოდ, მიხეილ სააკაშვილი ამზადებს. გამოირიცხული არ არის, ლიბერალური ჯგუფების კორპორაციულმა ინტერესმა კიდევ ერთხელ მიადიონ ხელოვნურ დომინირებას, გამაერთიანებელი ფაქტორის როლი შეასრულოს. ამასთანავე, რესპუბლიკური პარტიის ლიდერები, სავარაუდოდ, აცნობიერებენ, რომ არჩევნების შემდეგ ოპონენტების ზენოლა გაიზრდება და შეიძლება საკვანძო თანამდებობებზე დააკარგვისოს. ამიტომ შეიძლება სააკაშვილის პოსტსაარჩევნო ავანტიურის დროს მდგრადი წყალში თევზის დაჭერა სცადონ და, სულ ცოტა, ორპარტიული პოლიტიკის დაიკავონ. შესაძლოა, სწორედ აქაა დამარხული ძალის თავი და უახლოესი მომავლის მთავარი ინტრიგაც.

2012 წლის არჩევნების შემდეგ სააკაშვილმა ვერ გახედა, საპრეზიდენტო ბერკეტების გამოყენებით გადატრიალება მოეწყო, რადგან პირადი უსაფრთხოების გარანტიები არ ჰქონდა (მომხარა ადამიანისთვის ეს ძალზე მნიშვნელოვანი

თა ალიანსს“ უჭერენ. მაგრამ, მიუხედავად ამისა, რესპუბლიკელები (კერძოდ კი, თინა ხიდაშელი) შედგრად ებლაუტებიან თანამოაზრეებს, როგორც მეტყვიამორქვევ ან ცნობილი ფილმიდან „ჩაპაევი“ თავის მრისხანე ტყვიამფრქვევს (აგრეთვე, შეგვიძლია წარმოვიდგინოთ დავით უსუფაშვილი ჩაპაევის როლი). საზოგადოების გაღიზიანებაში ამ კონფლიქტის გამო ნათლად აჩვენა, რომ მას განონანსწორებულ დაღვინებულ პოლიტიკოსების ხილვა მოსწონდა. ხალხი ველარ იტანს უპასუხისმგებლო დემოკრატისა და საზოგადოების უმრავლესობა ბოლო დღეებში მკაცრად გამოიხატა. საერთოდ, ზოგიერთ ნამყვან დასავლურ სახელმწიფოში (რომ იტყვიან, „გვარს არ დავასახელებთ“), ჯერ კიდევ XIX საუკუნეში მიხვდნენ, რომ იდეოლოგიასა თუ ორიენტაციაზე მიბუფი ამბიციები და დაპირისპირება კარგი საექსპორტო საქონელია, თორემ ქვეყნის შიგნით სხვადასხვა ჯგუფი ერთი სისტემის ფარგლებში უნდა მოქმედებდნენ, როგორც მარჯვენა და მარცხენა ხელი. როგორც კი ქართული ელიტის და საზოგადოების უმრავლესობა ამ მიდგომას გაიზიარებს, ქვეყნის ისტორიაში, სავარაუდოდ, ახალი, გაცილებით ბედნიერი ეპოქა დაიწყო.

„შემთხვევის ადგილზე ღამის სამ საათზე გამოვიძახე. მითხრეს, გაზმა გააქონაო. არადა, მისამართზე, რომელზეც მიმითითეს, არაფრით შეიძლება გუნებრივ აირს გააქონა, რადგან რამდენიმე საღარბაოს მოშორებით დაზიანება იყო და სისტემა ბათიშული იყო, აირი არ მიეწოდებოდა. ზურაბ ჟვანიას დალუპვის ადგილას რომ მივიდი, ვნახე, ვილაცას გუნებრივი აირი ჩაურთავს და მაძინებლურ სიმძლავრეზე აუწვია“.

ნუგ ზარ მხეიძე: ბინაში, სადა ჟვანიას გვამი აღმოაჩინეს, შეუძლებელი იყო, გუნებრივ აირს გააქონა, რადგან მოშორებით დაზიანება მოხდა და კორკუსს გაში საერთოდ არ მიეწოდებოდა, სისტემა ბათიშული იყო

„ბევრის მომსწრე და ბევრი მნახველი“, — ასე შეაფასა თავისი ცხოვრება მსოფლიოში მოქალაქე ნუგ ზარ მხეიძემ. ეს გვარ-სახელი ყველასთვის ცნობილი მას შედეგ შეიქნა, როცა სკანდალური განცხადება გააკეთა პრემიერ ზურაბ ჟვანიას დალუპვის გარემოებებზე. ბატონ ნუგ ზარს საინტერესო ცხოვრება აქვს განვლილი: 1959 წლიდან „თბილგაზის“ წამყვანი თანამშრომელი იყო და თბილისის გაზიფიკაცია, ასე ვთქვათ, მის ხელში მოხდა. „თბილგაზში“ 54 წელი იმუშავა. აღსანიშნავია, რომ რეპრესირებული ოჯახის შვილი სტალინის სახელის დასაცავად 1956 წლის 9 მარტს თავდაუზოგავად იბრძოდა. სწორედ 1956 წლის 9 მარტს განვითარებული მოვლენების დეტალების გასახსენებლად ვენციეთ ნუგ ზარ მხეიძეს, თუმცა მასთან საუბარი სხვა მხრივაც მნიშვნელოვანი აღმოჩნდა.

— ბატონო ნუგ ზარ, იქნებ გაიხსენოთ 1956 წლის 9 მარტი? რა მოხდა მაშინ საქართველოს დედაქალაქში?
— ძალიან მძიმე დღე იყო, მაგრამ სტალინზე საუბარს ცოტა შორიდან დავიწყებ.
1953 წლის 2 მარტს გამოაცხადეს, რომ სტალინი ავად გახდა. ეს შემზარავი ინფორმაცია იყო. რამდენიმე დღის განმავლობაში სტუდენტები ერთ-ერთ რესტორანში ვიკრიბებოდით და იქ რადიოს ვუსმენდით. ყოველ წუთს ახალ ინფორმაციას ვაგდებდით. ეს უდიდესი ტრაგედია იყო. მიუხედავად იმისა, რომ რეპრესირებული ოჯახის შვილი იყავი, მაგრამ სტალინის გარდაცვალების შემდეგ დიდი ბელადის „კულტის“ მსხვერველა დაინწყო. საქართველოში ყოველ წელს ვიკრიბებოდით სტალინის გარდაცვალების დღეს. მის ძეგლთან უამრავი ადამიანი მიდიოდა, ვამკობდით ყვავილებით. ასე მოხდა 1956 წელსაც, როდესაც დახურული წერილი მოვიდა კრემლიდან, — ცენტრალური კომიტეტის პირველი მდივნის — ნიკიტა ხრუშჩოვის დავალებით, სტალინი მავზოლეუმიდან გამოყავათო. ამ ინფორმაციას დიდი ამბავი მოჰყვა. სტალინის ძეგლთან უამრავი ადამიანი შეიკრიბა. არაფერს ვაშაყვებდით. ლექსებს ვკითხულობდით, სიტყვით ვამოვლდით.
9 მარტს სტალინის ძეგლიდან აქვს განვლილი 57 წელი. მივიღეთ გადაწყვეტილება, რომ ვინაჩნდა მოლოტოვის ტოვისთვის წერილი მიგვანდარა და მავაზოლეუმი სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით, კავშირგაბმული სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით, სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით. 1956 წლის მარტში თბილისში რამდენიმე მძიმე დღე გამოიარა, დასასრული კი ტრაგიკული აღმოჩნდა. იმხანად ინფორმაცია ვრცელდებოდა, რომ 100-ზე მეტი ადამიანი იყო დალუპული, ხოლო გვამებს მტკვარში ყრიდნენ.
— ბატონო ნუგ ზარ, თქვენ საინტერესო რამ თქვით — ახალგაზრდები გადავწყვი-

რამაცია, რას უპირებდნენ სტალინსო. რას ელოდით მსოფლიოსგან, გეგონათ, რომ მხარს დაგვიჭერდნენ და სტალინის კულტის მსხვერველს ხელს შეუშლიდნენ?
— დიახ, ასე გეგონა. იმხანად საბჭოთა კავშირში ჩინეთის თავდაცვის მინისტრი ჯუდე იმყოფებოდა. ვცდილობდით, ყველასთვის მიგვეწვდი-ნა ხმა. ამ გადასახედიდან ვხვდები: ილუზია იყო ის, რომ მსოფლიოს ეს ამბავი შეაშფოთებდა.
— 9 მარტმა რომ ჩაიარა, აქტიური ახალგაზრდები არ დაგაჯგუფა?
— კი, ყველა უმაღლეს სასწავლებელში შემოვიდნენ უშიშროების სამსახურების წარმომადგენლები და ბევრი ახალგაზრდა სასწავლებლიდან გარიცხეს.
— რას ფიქრობთ იმაზე, რომ საქართველოში სტალინის ძეგლი არ დგას?
— სტალინის ძეგლი ამ ქვეყანაში აუცილებლად უნდა იდგეს და არამხოლოდ ამ ქვეყანაში. მან ხომ ფაშისმის დამარცხება შეძლო და მსოფლიო გადააარჩინა. სტალინი უდიდესი პიროვნება იყო, ადამიანი, რომელმაც ფაშისმი მისი-

ვე ბუნაგში გაანადგურა. ის უდიდესი მორწმუნე იყო, ომის მიმდინარეობისას ყაზანის ღვთისმშობლის ხატი თვითმფინავით სსრ კავშირის ცაზე მოატარა.
— ამბობენ, რომ გორში, სტალინის სახლ-მუზეუმის ეზოში, ძეგლის დადგმას პოლონეთის ელჩმა შეუშალა ხელი...
— მართლა? საქართველოში რეიგანის ძეგლი უნდა იდგეს და სტალინის — არა? ეს, ხომ ქვეყანა არ არის? ჩვენი ხალხი არ ვყოფილვართ. სტალინს რას უნუნებენ? იმ დალოცვილმა კაცმა იმაზე ცუდი რაქნა, ვიდრე ესენი სჩადიან?! საბჭოთა კავშირზე ჰუმანური ქვეყანა არ ყოფილა და არც იქნება, ადამიანზე ორიენტირებული ხელისუფლება იყო.
83 წლის კაცი ვარ, გვერის მომსწრე და მნახველი, მბრამე საბჭოთა კავშირის უკეთესი არაფერი მივიღე.
დღეს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობას ტვინი ისე აქვს გამორეცხილი, რომ სტალინსა და შიტლერს ერთ დონეზე აყენებს.
— რადგან თვითონ დაინყვით იმაზე საუბარი, რომ ბევრის მომსწრე და მნახველი ხართ, გვითხარით, პრემიერ ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების დამეს რა ნახეთ და რისი მომსწრე ხართ?
— შემთხვევის ადგილზე ღამის სამ საათზე გამოვიძახე. მითხრეს, გაზმა გააქონაო. არადა, მისამართზე, რომელზეც მიმითითეს, არაფრით შეიძლება გუნებრივ აირს გააქონა, რადგან რამდენიმე საღარბაოს მოშორებით დაზიანება მოხდა და სისტემა ბათიშული იყო, აირი არ მიეწოდებოდა. ზურაბ ჟვანიას დალუპვის ადგილას რომ მივიდი, ვნახე, ვილაცას გუნებრივი აირი ჩაურთავს და მაძინებლურ სიმძლავრეზე აუწვია.
— ამის შესახებ თქვენ თა-

ვიდნენ განაცხადეთ, მაგრამ შემდეგ აღარ გაგიმეორებიათ. რა მოხდა?
— ტელეფონზე ვლაპარაკობდი, როცა უცებ ვილაცხნეთო და მითხრა: „ბატონო ნუგ ზარ, ძალიან დიდი პატივისცემით, ამიტომ გთხოვთ, შეწყვიტოთ საუბარი, ყველასთვის ყველაფერი განმარტებულია, რომელიც უნდა იყოს, რომელიც უნდა იყოს, რომელიც უნდა იყოს, რომელიც უნდა იყოს...“
— მართლა? საქართველოში რეიგანის ძეგლი უნდა იდგეს და სტალინის — არა? ეს, ხომ ქვეყანა არ არის? ჩვენი ხალხი არ ვყოფილვართ. სტალინს რას უნუნებენ? იმ დალოცვილმა კაცმა იმაზე ცუდი რაქნა, ვიდრე ესენი სჩადიან?! საბჭოთა კავშირზე ჰუმანური ქვეყანა არ ყოფილა და არც იქნება, ადამიანზე ორიენტირებული ხელისუფლება იყო.
83 წლის კაცი ვარ, გვერის მომსწრე და მნახველი, მბრამე საბჭოთა კავშირის უკეთესი არაფერი მივიღე.
დღეს ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობას ტვინი ისე აქვს გამორეცხილი, რომ სტალინსა და შიტლერს ერთ დონეზე აყენებს.
— რადგან თვითონ დაინყვით იმაზე საუბარი, რომ ბევრის მომსწრე და მნახველი ხართ, გვითხარით, პრემიერ ზურაბ ჟვანიას გარდაცვალების დამეს რა ნახეთ და რისი მომსწრე ხართ?
— შემთხვევის ადგილზე ღამის სამ საათზე გამოვიძახე. მითხრეს, გაზმა გააქონაო. არადა, მისამართზე, რომელზეც მიმითითეს, არაფრით შეიძლება გუნებრივ აირს გააქონა, რადგან რამდენიმე საღარბაოს მოშორებით დაზიანება მოხდა და სისტემა ბათიშული იყო, აირი არ მიეწოდებოდა. ზურაბ ჟვანიას დალუპვის ადგილას რომ მივიდი, ვნახე, ვილაცას გუნებრივი აირი ჩაურთავს და მაძინებლურ სიმძლავრეზე აუწვია.
— ამის შესახებ თქვენ თა-

«9 მარტს სტალინის ძეგლიდან აქვს განვლილი 57 წელი. მივიღეთ გადაწყვეტილება, რომ ვინაჩნდა მოლოტოვის ტოვისთვის წერილი მიგვანდარა და მავაზოლეუმი სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით, კავშირგაბმული სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით, სტალინის დასაფლავებლად გვამოვლდით. 1956 წლის მარტში თბილისში რამდენიმე მძიმე დღე გამოიარა, დასასრული კი ტრაგიკული აღმოჩნდა. იმხანად ინფორმაცია ვრცელდებოდა, რომ 100-ზე მეტი ადამიანი იყო დალუპული, ხოლო გვამებს მტკვარში ყრიდნენ.»

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„შემოვიღეთ გერმანული კანონმდებლობა, ფრანგულ-ამერიკული სსსაგარეთლო სისტემა და ახლა გვიკვირს, რატომ არ შეითავსა ისინი ერთმანეთს. პასუხი მარტივია: იმიტომ, რომ არ არსებობს მაღალპროფესიული, შენობილი და ჰარმონიული სამართლებრივი იდეოლოგია. მარტივად რომ ვთქვათ, ჩვენ დავიწყეთ მრავალსართულიანი და რთული შენობის აგება მყიფე ნიადაგზე ისე, რომ არც ამ შენობის პროექტი გვაქვს და არც რაიმე ბათვი გაგვაჩნია“

შემოვიღეთ გერმანული კანონმდებლობა, ფრანგულ-ამერიკული სსსაგარეთლო სისტემა და ახლა გვიკვირს, რატომ არ შეითავსა ისინი ერთმანეთს

იოსებ ბაჩიაშვილი:
ცნობილი იურისტი, სახელმწიფო და საზოგადო მოღვაწე, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის პრეზიდენტი მიაღილე, პოპულარული ავტორი მონოგრაფიისა „ერი და დრო, ანუ გვიყვარს თუ არა ქართველებს საქართველო“, პროფესორი იოსებ ბაჩიაშვილი რუსეთის იურიდიულ მაცნიერებათა აკადემიამ თავის წევრად აირჩია.
დღეს იგი ჩვენს რედაქციას სტუმრობს.

სიდაშვილის თავდაცვის მინისტრად დანიშნვის შესახებ, ვიდრე პრემიერის ინიციატივამ, ვიდრე პრემიერის ინიციატივამ... (text continues with analysis of the political situation and the minister's role)

ერ დანიშნა ბრიფინგამდე ორიოდე წუთით ადრე შეიკრიბო, მეტყველებს ერთზე – ბატონო ლარიონოვი. გადამწყვეტია მხოლოდ დროის საკითხი იყო და იმთავითვე ცხადი, რომ ამერიკის ელჩი მას მალევე მოხსნიდა პრემიერის თანამდებობიდან.
წინამორბედის ბედი რომ არ გაეზიარებინა, ახალმა პრემიერმინისტრმა — გიორგი კვიციანიკამ, ალბათ, იმიტომაც განაცხადა: „თავდაცვის მინისტრის მიმართ ბრალდებები აბსოლუტურად მიუღებელია და ჩირქს სცხებს არა ერთ პარტიას, არამედ მთლიანად მთავრობას“.
დავუბრუნდეთ საგარეო არჩევნებს. მართალია, შუალედურ არჩევნებს საარჩევნო კოდექსი სათანადოდ არ არეგულირებს, მაგრამ სერიოზული დარღვევა მაინც მოხდა. ქვეყნის მთავარი კანონი — კონსტიტუციის მიხედვით, ერთ მოქალაქეს არ უნდა უფლება იყოს, მოძიებდეს არაერთ მინისტრს ან კანონმდებლებს. ის არის იურისტი იოსებ ბაჩიაშვილი. მისი ინტერვიუს შესახებ, პოლიციის მფარველ ბრძანებით: „მან (ნორლანდმა — ავტ.) პირდაპირ გვითხრა: ჩვენ გარეშე ერთ მინისტრსაც ვერ დანიშნავთ, ყველაფერს ვაფრთხილებთ. თანაც ისინი მინისტრად თინა სიდაშვილის დანიშვნა ნიშნავს, რომ ამერიკელმა ფორსი უკვე დაღებულია აქვთ რაკეტული რაიონები. ირაკელი ალასანიძეც გადინაცვალა დროს რაიონი“.
„უდავოდ საინტერესოა ექსპერტ ბათუმის ლარსონის აზრიც, რომელიც გაზეთ „ეკირის პალიტრაში“ დაიბეჭდა: „რაკეტული რაიონების დანიშვნის შესახებ უნდა იყოს მთელი მთავრობის გადაწყვეტილება მთელი მთავრობის გადაწყვეტილებით. თანაც ისინი მინისტრად თინა სიდაშვილის დანიშვნა ნიშნავს, რომ ამერიკელმა ფორსი უკვე დაღებულია აქვთ რაკეტული რაიონები. ირაკელი ალასანიძეც გადინაცვალა დროს რაიონი“.
პრობოთად ავიღოთ ვანის რაიონის, სოფელ მუქედის მკვიდრი, ვინმე გიორგი კორძაძე, რომელმაც 2012 წლის 1 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნებში უკვე ხმა მისცა თავისი რაიონის მაჟორიტარს, რომელიც მოქმედი პარლამენტის წევრია და წარმოადგენს მოქალაქე კორძაძის ინტერესებს საქართველოს უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში. ანუ, გიორგი კორძაძემ თავისი არჩევანი გააკეთა, აირჩია ერთი დეპუტატი. გავიდა სამი წელი. ამ დროის მონაკვეთში მოქალაქე გიორგი კორძაძემ მიიღო სამხედრო ფორმა და 2015 წლის 31 ოქტომბერს საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილედ დანიშნულია და ქვეყნის მთავარი კანონის დარღვევით ხმა მისცა თამარ ხიდაშელს. ასე და ამგვარად, დღეს მოქალაქე კორძაძის ინტერესებს პარლამენტში იცავს კანონით გათვალისწინებული არა ერთი დეპუტატი, არამედ ორი! ამ ფაქტმა რამე გაგახსენა? დიახ, დიახ! მოქალაქე ბიკორი კორძაძე, ძალაბატონი მინისტრის — თინა სიდაშვილის ხელახლე მოადგილე. თინა სიდაშვილის ხელახლე მოადგილე. თინა სიდაშვილის ხელახლე მოადგილე. თინა სიდაშვილის ხელახლე მოადგილე.

— ბატონო იოსებ, საქართველოს მართლმსაჯულების შემოღებასთან დაკავშირებით რა იდეები გაქვთ? — ვიქცევი ახლა იდეოლოგიის საკითხზე. საკითხი ისაა, რატომ ვართ ჩვენ ამდენი ხანის განსაზღვრის გარეშე, რატომ ვართ ჩვენ ამდენი ხანის განსაზღვრის გარეშე, რატომ ვართ ჩვენ ამდენი ხანის განსაზღვრის გარეშე... (text continues with the author's views on the justice system)

და ექვთიმე მესტიის... (text continues with the author's views on the justice system)

დაინა, როგორც იუსტიციის სამინისტროსა და თვით პროკურატურის წარმომადგენლები, ასევე საკანონმდებლო და სასამართლო ხელისუფლების წარმომადგენლები, რომელთაც არავითარი ორგანული კავშირი არ აქვთ პროკურატურასთან. ამასთანავე, მთავარი პროკურორი ანგარიშგაღებულ მასვე დაქვემდებარებული თანამდებობის პირების წინაშე, რაც, უბრალოდ, ნონსენსია.
— არადა, ხომ არსებობს იუსტიციის საბჭო? — გულწრფელად გეტყვი, რომ მე, და არა მარტო მე, კატეგორიული წინააღმდეგე ვიყავი არსებული ფუნქციითა და ფორმით როგორც იუსტიციის, ისე პროკურატურის საბჭოს შექმნის. იუსტიციის საბჭოს მიმართ უამრავი შეკითხვა აქვთ აქვთ სამართლებრივ ექსპერტებს, მათ შორის, მალაი დონის პროფესიონალებს. ვფიქრობ, საზოგადოება მას კარგად ხედავს. საერთოდ, იუსტიციის მართვა და ხელისუფლების სასამართლო შტოს დამოუკიდებლობა რთული, კომპლექსური პრობლემაა, რომელიც, ვფიქრობ, ცალკე რაობის თემაა. კარგად უნდა გავითავისოთ, რომ სახელმწიფოში არ არსებობს და მარტო არსებობს სახელმწიფოს ინტერესები. არ არსებობს ინტერესები სახელმწიფოს ინტერესების გარეშე. არ არსებობს ინტერესები სახელმწიფოს ინტერესების გარეშე.
— რა გაქვთ მხედველობაში? — მხედველობაში მაქვს ის, რომ, თუ პროკურატურა განიხილება ალმასრულელულ ხელისუფლებაში, მაშინ მისი ხელმძღვანელი, ანუ გენერალური პროკურორი უნდა იყოს იუსტიციის მინისტრი. ის, როგორც პოლიტიკური თანამდებობის პირი, ავებს პასუხს ხელისუფლებისა და ხალხის წინაშე პროკურატურის საქმიანობაზე. ასეთია მრავალსაუკუნოვანი და ათასგზის შემომწმული საერთაშორისო სტანდარტი. ახლა ვნახოთ, რა გავაკეთეთ ჩვენ: იუსტიციის მინისტრს კანონით ავუკრძალეთ პროკურატურის კონკრეტულ საქმეებში ჩარევა და, რაც ყველაზე საინტერესოა, ეს ყველაფერი გაკეთდა მიუკერძოებლობისა და ობიექტურობის ალმის ქვეშ. საბოლოო ჯამში, მივიღეთ წინააღმდეგობრივი სისტემა — თანამდებობის პირი, რომელიც პასუხს ავებს კონკრეტულ სტრუქტურის ფუნქციონირებაზე. მოკლებულია ამავე სტრუქტურის კონტროლის რეალურ საშუალებას.
— კი, მაგრამ, ხომ შეიქმნა პროკურატურის საბჭო? — ასეთი ორგანო მსგავსი ფუნქციებითა და დანიშნულებით მსოფლიოში არ არსებობს. ამ ორგანოს შექმნა კიდევ უფრო გავრცელდა ვითარებას მისი ელემენტარული ულოგიკობისა და უსისტემობის გამო. ამ ორგანოს შექმნამ საერთოდ გაუგებარი გახადა, თუ საბოლოოდ ვის აკისრია პროკურატურის საქმიანობაზე პოლიტიკური პასუხისმგებლობა. ამ საბჭოს შემადგენლობაში შე-

ესაუბრა არაგა სანაბლიძე

ვერ მივიღებთ ამ საკითხზე ჭკუის სწავლებას იმ ევროპისგან, რომელიც, მაშინ, როცა ქართველები „ვეფხისტყაოსანს“ თუ „ვეფხისა და მოყმის“ ბალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშისგან მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...

ვაჰ, დედას თქვენსას, სლისტებო...

ლიბერალისტებმა ვაჟა-ფშაველას ელბეებურად მოთარგმნეს

დასრულდა დრო, როდესაც რკინის ფარდის უკან დარჩენილ საბჭოეთის მოქალაქეებს სხვადასხვა რადიოხმით ტვინებს გვიბურღავდნენ ადამიანის „უფლებებზე“ ლაყობით, რომელიც თითქოს მხოლოდ სიტყვის, პრესის, რწმენის, შეკრება-დემონსტრაციებისა და ა.შ. თავისუფლებას ნიშნავდა.

დიახაც „თითქოს“, რადგან დღეს აღარც საბჭოთა კავშირი და აღარც რკინის ფარდა. „ასრულდა, რასაც ვნატობდით“ — რასაც გინდა, იმას იტყვი, მაგრამ ახლა სხვა მუცლის გვერვა ანუხებს ნეოლიბერალურ დასავლეთს, სხვა მიმართულებით ბურღავს ამჯერად უკვე ჩვენი შვილების ტვინებს — ყბადაღებულ ადამიანის უფლებებში დღეს, პირველ რიგში, ლგბტ-თა და რელიგიური სექტების უფლებები და ე.წ. გამოსატვის თავისუფლება იგულისხმება(!).

უკვე იქამდეც მივადით, რომ **ნაზს წინდით საპარტივლოს ლგბტ-თა მიმართ „ეიროპული“ კონსერვატივიზმი ჩაატარებს. მართალია, რომორც დაგეგმილი პროცესი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში — ვაჟა (საპროტესტო კონსერვატივის შეხვედრათ ლგბტ-ს), მაგრამ მაინც.** ამაზე გაზეთის წინა ნომერში ვისაუბრეთ, მაგრამ თურმე ვერ სად ვართ — ბოლო დღეების მთავარი პოლიტიკური თემა საჯარო სკოლებში ახალი საგნის — „მე და საზოგადოების“ სწავლების დაგეგმვაა, რაც სხვა არაფერია, თუ არა 7-13 წლის მოზარდებში ლგბტ-პედერასტიის პროპაგანდა, რომელიც ტოლერანტობის კომფლუაჟით არის უნიჭოდ შენიღბული...

ამ თემაზე ერთ-ერთ საჯარო ტელედებატში **დიმიტრი ლორთქიფანიძის** არგუმენტების საპრონონედ მისმა ოპონენტმა, ვინმე **ბრიგოლ გაგაელიამ** თავის მოკავშირედ დიდი ვაჟას წარმოიჩინა სცადა და ამ ხლისტმა წამოტორტოლა: **„ვაჟა-ფშაველას დანაშაულის აბანტი“.**

და, იცით, საიდან მოდის ეს მკრეხელობა? ერთადერთი, რისი იმედიც შეიძლება ჰქონდეთ ქართველ ლგბტ-ებს, არის ის, რომ მათ არავინ შეუვარდება საძინებელში და ასევე უქნიათ, ერთმანეთი... **„ვისი ვიოლინო ვის რილაშია“ ჩვენი საქმე არ არის და ეს არის, ამ საკითხზე**

ის ქვეანანი“... კლიბი პათეტიკური მონოდებით მთავრდება — „ვიყოთ ტოლერანტულები!“

ერთი შეხედვით, თითქოს ვის რა უნდა ჰქონდეს ამ მონოდების საწინააღმდეგო, მითუმეტეს გენეტიკურად ტოლერანტ ქართველ ერს, რომელსაც ტოლერანტობა არავისგან ესწავლება — საუკუნეების განმავლობაში თბილისში, ერთ ფიორა ადგილზე მშვიდობით თანაარსებობს მეჩეთი, სინაგოგა, მართლმადიდებელი თუ სომხური ტაძრები. უფრო მეტიც — საქართველო ერთადერთი ქვეყანაა დედამიწაზე, სადაც ებრაელები არასოდეს დაუბრუნებიათ!

მით უმეტეს ვერ მივიღებთ ამ საკითხზე ჭკუის სწავლებას იმ ევროპისგან, რომელშიც, მაშინ, როცა ქართველები „ვეფხისტყაოსანს“ თუ „ვეფხისა და მოყმის“ ბალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშისგან მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...

დიდი ვაჟა იმას ამბობს ალუდა ქეთელაურის პირით, რომ **„კაცი იყავ კაცური და სადაც გინდა, იქ ილოცეო“.**

მაშ, რისი თქმა სურთ **გუ-მეზარეუნი ვაჟას ავტორიტეტს ამოფარებულ ლიბერალისტ კლინკამიქარებს?** რაც შეეხება „შემგუებლობას“, მარიამის ნილხვედრი საქართველოში ვერასოდეს შეეგუება გვი-ალფონსებს, მისართ შიმგუებულთა ძორინიებას და ა.შ., ერთი სიტყვით, სოფლის ცოფვის დაკანონებას.

კიდევ ერთი: გასულ პარასკევს ტელევიზიის ეთერში გამართული დებატებისას თემაზე „მე და საზოგადოება“ ერთმხარეს ევროკომისიის დოკუმენტით ევროპულული **სო-სო მანჯავიძე** და **გურამ ფალავანდიშვილი** იბრძოდნენ, ხოლო მეორე მხარეს უსახური ლიბერალისტები ენადნენ...

აი ამ დოკუმენტიდან ამონარიდები:

ამ ყველაფრის უბრალოდ ნაქითხვას კი, სლისტებო, ნარწყადაა ყველა მოკრუნე ადამიანისთვის, მგზამ, რა თქმა უნდა, არა ყოველგვარი ეროვნულ-ნაზნა დაცვით (თუმცა რომის იყო სავსე?) ბალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშისგან მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...

თხვა ქართველი საზოგადოების ტოლერანტობის მაქსიმუმი!

რაც შეეხება „შემგუებლობას“, მარიამის ნილხვედრი საქართველოში ვერასოდეს შეეგუება გვი-ალფონსებს, მისართ შიმგუებულთა ძორინიებას და ა.შ., ერთი სიტყვით, სოფლის ცოფვის დაკანონებას.

აი ამ დოკუმენტიდან ამონარიდები:

„1 მარტს ევროპულმა კომისიამ რასიზმისა და შეუწყნარებლობის წინააღმდეგ (ECRI) გამოაქვეყნა მოხსენება საქართველოს შესახებ, რომელშიც საქართველოს მთავრობას 23 რეკომენდაციას სთავაზობს. მათ შორის:

106. ხელისუფლებამ [იგულისხმება საქართველოს ხელისუფლებას] აცნობა ECRI-ს, რომ საგანმანათლებლო სექტორში არ დანერგო სპეციალური პროგრამები ლგბტ პირთა მიმართ ტოლერანტობის ხელშეწყობისთვის, არც სკოლებში და არც უნივერსიტეტებში. დისკუსია პომოსექსუალიზმის არსებობაზე არ არის ჩართული სკოლის სასწავლო პროგრამებში. ლგბტ საკითხებზე ბალანსირებული და ობიექტური სწავლების არარსებობის გამო მოსწავლეები მონყვლადნი რჩებიან ქართულ საზოგადოებაში ფართოდ გავრცელებული ჰომო/ტრანსფობური დისკურსის მიმართ.“

რა ჰქვია ამას, თუ არა **საპროტესტო აქციები „ჩაშ-ვაჟა“?.. და აი შედეგი:**

„108. ევროპული კომისია იძლევა რეკომენდაციას (ნაი-კითხვ, ბრძანება — დ. მ.), გააღიდავს ნაბიჯები ლგბტ პირ-

თა წინააღმდეგ მიმართულ შეუწყნარებლობასა და დისკრიმინაციასთან საბრძოლველად. ეს უნდა განხორციელდეს ლგბტ თემსა და სახალხო დამცველთან თანამშრომლობით, რომელმაც უნდა მიიღოს სათანადო დახმარება ლგბტ-სადმი მიძღვნილი დეპარტამენტის (გაიგეთ, ხალხო, იქეროვნული კონფერენცია არ იკმარეს და აქ დეპარტამენტი მოინდომეს) შექმნაში. ასევე, შემუშავდეს სათანადო ელემენტების სკოლებში ცნობიერების ასამაღლებლად.

109. ამჟამად საქართველოში არ არის აღიარებული რაიმე სახის ერთსქესიანი პარტნიორობა. ეს იწვევს სხვადასხვა სახის დისკრიმინაციას სოციალურ უფლებათა სფეროში...

110. სექსის შეცვლის ოპერაციის კრიტერიუმები ბუნდოვანია და არ არის სტანდარტიზებული.“

ევროპული კომისიის შეფასებასა და რეკომენდაციებს

ამ ყველაფრის უბრალოდ ნაქითხვას კი, სლისტებო, ნარწყადაა ყველა მოკრუნე ადამიანისთვის, მგზამ, რა თქმა უნდა, არა ყოველგვარი ეროვნულ-ნაზნა დაცვით (თუმცა რომის იყო სავსე?) ბალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშისგან მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...

დაცვივში ნახსენებია პატრიარქი და ის დადა-ნაშაულებულია „სიძულვილის ენით“(!) საუბარში:

„37. სიძულვილის ენა გამოიხატა ჰომოფობიასა და ტრანსფობიასთან ბრძოლის საერთაშორისო დღის აღსანიშნავ საჯარო ღონისძიებათა წინააღმდეგ გამართულ საქართველოში ეკლესიის პატრიარქმა ლგბტ ღონისძიებებს „ქართული ერის შეურაცხყოფა“, ჰომოსექსუალიზმს კი „დაავადება“ უწოდა.“

ამ ყველაფრის უბრალოდ ნაქითხვას კი, სლისტებო, ნარწყადაა ყველა მოკრუნე ადამიანისთვის, მა-

P.S. „რუსეთის აგენტი“ — ეს იარღივი გამზადებული აქვთ მათთვის, ვინც ევროპა-ამერიკაში საქართველოს ლგბტ-ზაციის საფრთხეს ვხედავთ. ჰოდა, დე იყოს ასე, რადგან რუსეთია ერთადერთი ქვეყანა, რომელმაც 99 წლით აკრძალა გეიპროპაგანდა არასრულწლოვანებში და აქედან მომავალ საუკუნემდე გამორიცხულია გეივალდებულებები და მით უმეტეს ერთნაირსქესიანთა ქორწინებები ჩვენს ერთმორწმუნე რუსეთში!

შარშან მოსკოვის საპატრიარქო ყველანაირი კავშირი განვიტა შოტლანდიისა და საფრანგეთის პროტესტანტულ ეკლესიებთან, რადგან იქ დაუშვეს გეიმღვდლების მსახურება, ერთნაირსქესიანთა ჯვრისწერა და გეიხატები, სადაც, მარიამ ღვთისმშობელს კი არა, მამა ღმერთს უზის კილოთაში ყრმა იყოს.

გრამ, რა თქმა უნდა, არა ყოველგვარი ეროვნულ-ნაზნა დაცვით (თუმცა რომის იყო სავსე?) ბალადას ვწერდით, ევროპის სალი აზრი „წმინდა ინკვიზიციის“ კოცონზე იწვოდა... ფაშისგან მშობელიც რომ ევროპაა, ეს ცალკე საუბრის თემაა...

და ყველაზე მთავარი: ეს ევროპული ხლისტები ჩვენს უწმინდეს პატრიარქსაც გადასწვდნენ, რომელსაც სიძულვილის ენით საუბარი დასწამეს, და რა გასაკვირია, რომ „მწერალი“ **ზაზა გურაშულია** (რომელსაც საკუთარ დედაზე სექსუალური ფანტაზიები ანუხებს) ხმამაღლა გაიძახის, რომ ღმერთი არ სწამს და შარშან წყაღილიბობისას ზოოპარკიდან გაქცეული მხეცები რომ დავზოცეთ, მთავარი მხეცი პატრიარქია და ის უნდა დაემწყვდიოთ ვოლონტში!

რა გაეწყობა, **როგორც დიდი დოსტოვესკი ბრძანებს: „თუ ღმერთი არ არსებობს, მაშინ ყველაფერი შეიძლება“.** მიიღე და „ურტყი კრუგში“. ამ ნაქითხვას ე.წ. ბამონსტის თავისუფლება იცავს და **გუზასე ვერაპინი აუფრენს აშშ-ის ელჩის მიერ მართულ საპარტივლოში.**

მიუხედავად ზემოთქმულია, ჩვენი სამთავრობო თუ არასამთავრობო ხლისტები იფიცებიან, რომ „მე და საზოგადოების“ გარემო ატეხილი ხმაური უსაფუძვლოა და უფრო მეტიც — განათლების მინისტრ **თამარ სანიტია** ამ საკმეში უპირობო მხარდაჭერა საჯაროდ თვით პრემიერმა **კვირიკაშვილმა** გამოუცხადა ერთობ საინტერესო ფორმულირებით: **„მინდა, საჯაროდ განვაცხადო, ის, რომ საწყისი ადრეული ასაკიდანვე ჩვენ ჩვენს თანამოქალაქეებს პასუხისმგებლობის გრძნობა უნდა ვასწავლოთ და განვუფიქროთ, მე მგონი, ამაში დადებითი გარდა არაფერია“...**

ეტყობა, ქართულად ნერაკითხვა არ გიცი, რადგან, პრემიერისგან განსხვავებით, ევროკომისიის დოკუმენტში ადრეული ასაკიდანვე პასუხისმგებლობის გრძნობის განვითარების შესახებ ვერაფერი ამოვიკითხე — **აშოვი, პრემიერი, ბნლა მთვარიან ღაბაშვი!**

ამიტომ პრემიერსა და სხვა „ფიცის კაცებს“ ალუდა ქეთელაურის სტროფის ფინალით დავემტობებთ: **„ამის თქმით ვნარამართ, ღვთის შვილი უკეთეს იცინა. ყველანი მართალს ამბობენ, მან ვინაცა ჰყვიანა“?!**

დავით მხიპია

ტოლერანტობა დღეს, პირველ რიგში, ლგბტ-თა მიმართ შეგუებულობას ნიშნავს. დიდ ვაჟას ფიქრადან არ გაუვლია, რომ მართლმადიდებელი უნიკალაა ხსოვნის. ანა რომ, საქართველოს ლგბტ-ეგო, ხალხი შორს დიდი ვაჟა-ფშაველასგან!

ეს ის მეთიუ ბრაიზაა, რომელსაც ლამის კვების რეჟიმისა და ტულატივი გასვლის დროს უთანხმოებდნენ ნაციონალური, და რომლის ნაქაზებითაც, რომ ვაშინგტონი საპარტიველოს გოლომდე ამოუდგაოდა მხარში, სააკაშვილმა 2008 წელს ავანტიურა წამოიწყო. შედეგად დავკარგეთ საბაზოლო (100-ზე მეტი სოფელი და არა — „რამდენიმე“, რომორც სააკაშვილი ამბობდა) და კოდორის ხეობა, დაიღუპა ასეულობით ქართველი ჯარისკაცი, ათიათასობით ქართველი კი ლტოლვილად იქცა თავის სამშობლოში. სააკაშვილმა კი მეთიუ ბრაიზა „ოქროს სანდის“ ორდენით დააჯილდოვა. შეგახსენებთ: ეს ჯილდო გადაეცემა უცხოელ მოქალაქეებს, რომლებმაც „განსაკუთრებული წვლილი შეიტანეს საქართველოს სახელმწიფოს აღმშენებლო საქმეში“.

სვლიკს კალსტუხით ამოიყვანს, მეთიუ ტკბილად მოუბარე

რამდენიმე დღის წინათ თბილისში გაიმართა დისკუსია საქართველოს წინაშე არსებულ საფრთხეებსა და გამოწვევებზე, რომელშიც საქართველოს სტრატეგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების კვლევისა და ატლანტიკური საბჭოს მონაწილეობდა ევროპისა და ევრაზიის საკითხებში აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის მოადგილის ყოფილი თანაშემწე, მიხეილ სააკაშვილის მფარველი და მეგობარი მეთიუ ბრაიზა. ამ სკანდალურად განთქმული ამერიკელის გარდა, დისკუსიაში მონაწილეობდნენ საქართველოს უშიშროების საბჭოს ყოფილი მოადგილე და თავდაცვის მინისტრის, აგრეთვე, ყოფილი მოადგილე ბათუ შუთელია, ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობის ყოფილი თავმჯდომარე ბიორბი ტარბაშაძე, რესპუბლიკური პარტიის ყოფილი თავმჯდომარე (1996-2000 წლებში), ამჟამად ეროვნული უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ივლიანე ხანიძე და სხვები. მათ ერთხმად დაადგინეს, რომ „საქართველოს წინაშე არსებული საფრთხეების სია უცვლელია — ეს არის პუტინის რუსეთი, აგრეთვე, რუსული კომპანიების შემოსვლა საქართველოში — ლაპარაკი იყო შავ ზღვაზე გამავალ ოპტიკურ-ბოჭკოვან კაბელზე, რომლის შექმნაც რუსულ კომპანია „ვიმპელკომს“ სურს.

ეს ის მეთიუ ბრაიზაა, რომელმაც 1997 წელს ჩუსთი აუზ-ის ელჩის თანაშემწედ გუბაიბოვის მოსკოვი ავტოგოლით ქალი გაიტანა (ქალი გადარჩა, გუბაიბოვის თაყვის ქალის მკითხველ ტარაშა მკითხველს), გუბაიბოვის პასუხი არ უკმა — დიპლომატის იუნიტარა იხსნა

ამ ე.წ. დისკუსიაში აღსანიშნავია ის, რომ გამოჩნდნენ მივიწყებული ყოფილი პოლიტიკური ფიგურები, რომლებზეც, როგორც ჩანს, არა მხოლოდ გაზაფხულის დადგომამ, არამედ არჩევნების მოახლოებამაც იმოქმედა და „ნაწილობრივად ამოღებული“ ფიგურებმა თავი შეგახსენა.

მეთიუ ბრაიზამ განაცხადა, რომ „ექვსი არ ეპარება (და, რომ ეპარებოდა, მერე რა? — ნ.კ) საქართველოს მოქმედი ხელისუფლების საგარეო-პოლიტიკურ კურსში“ და ისურვევბდა, საქართველოს ხელისუფლებას გაეკეთებინა მეტი აქტიურობა „გრძელვადიან სტრატეგიაზე, რომელმაც საქართველოში სტაბილურობა 2008 წლიდან შეინარჩუნა“.

ლი იყო რუსეთის საკითხების შესწავლით აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტში. * 1995-1997 წლებში რუსეთში აშშ-ის ელჩის თანაშემწე იყო. 1997 წელს მოსკოვში ავტომობილით ქალი გაიტანა, მაგრამ დიპლომატის იმუნიტეტმა იხსნა, თუმცა საელჩოდან გაიწვიეს. * 2001 წლიდან აშშ-ის ნაციონალური უსაფრთხოების საბჭოში დაკავებული იყო თურქეთის, სანტორის, კვიპროსის, აზიარკაპკანის, კასპიის რეგიონისა და ცენტრალური აზიის ძველმეზოპოლისის დირექტორია. ბათუ შუთელია კი, რომელიც კვერს უკრავდა თბილისში ახლახან ჩამოსულ ბრაიზას, პირველი მადლობა ედუარდ შვედრენამ გადართვა და 1999 წელს. სოლო 2008 წლის ავგისტის რიგგარეშე მთავრობის სისხლისგან იცავდა და მიწვდის კარგადაა, ბათუ შუთელია, რომელიც იხსნა და თავდაცვის მინისტრის (დავით კაზახვილის) პირველი მოადგილე იყო, მიწვდის ყიდულობდა (?).

ეღუარდ შევარდნაძის მამა-მამა მინდაო, სწორედ ბრაიზამ განაცხადა, თუ ეს ანტიტერორისტული ოპერაცია იყო, მაშინ გვამების მოთხოვნა ნორმალურია. სხვათა შორის, სააკაშვილის მფარველი ბრაიზა განაწილა ფერადი რეკლამების მოწყობაში და დიპლომატიის სფეროში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს: * 1988 წელს მუშაობა დაიწყო აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტში. 1989-1991 წლებში მუშაობდა პოლონეთში და მხარს უჭერდა მოძრაობა „სოლიდარობის“ ანტისაბჭო-მნიფოტორივ გამოცელებს. 1991-1995 წლებში დაკავებული იყო თბილისში კოორდინაციით. * 2005 წლიდან აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილეა ევროპისა და აზიის საკითხებში. მონაწილეობდა მთიანი ყარაბაღის, აფხაზეთის, და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტების დარეგულირების საკითხებში. * 2011 წელს ობამას განკარგულებით დაინიშნა აშშ-ის ელჩად აზერბაიჯანში, მაგრამ ისე, რომ ერთი წელიც არ უმუშავია ამ თანამდებობაზე, ქვეყანა დაატოვებინეს. * ბრაიზა ამჟამად ესტონეთში თავდაცვითი კვლევების

2008 წლის ავგისტოში, როდესაც ქაყანა სისხლისგან იხლავდა და მიწვდის კარგადაა, ბათუ შუთელია, რომელიც იხსნა და თავდაცვის მინისტრის (დავით კაზახვილის) პირველი მოადგილე იყო, მიწვდის ყიდულობდა(!?)

შეგახსენებთ, ეს ის მეთიუ ბრაიზაა, რომელსაც ლამის კვების რეჟიმისა და ტულატივი გასვლის დროს უთანხმოებდნენ ნაციონალური, და რომლის ნაქაზებითაც, რომ ვაშინგტონი საპარტიველოს გოლომდე ამოუდგაოდა მხარში, სააკაშვილმა 2008 წელს ავანტიურა წამოიწყო. შედეგად დავკარგეთ საბაზოლო (100-ზე მეტი სოფელი და არა — „რამდენიმე“, როგორც სააკაშვილი ამბობდა) და კოდორის ხეობა, დაიღუპა ასეულობით ქართველი ჯარისკაცი, ათიათასობით ქართველი კი ლტოლვილად იქცა თავის სამშობლოში. სააკაშვილმა კი მეთიუ ბრაიზა „ოქროს სანდის“ ორდენით დააჯილდოვა.

მეთიუ ბრაიზამ განაცხადა, რომ „ექვსი არ ეპარება (და, რომ ეპარებოდა, მერე რა? — ნ.კ) საქართველოს მოქმედი ხელისუფლების საგარეო-პოლიტიკურ კურსში“ და ისურვევბდა, საქართველოს ხელისუფლებას გაეკეთებინა მეტი აქტიურობა „გრძელვადიან სტრატეგიაზე, რომელმაც საქართველოში სტაბილურობა 2008 წლიდან შეინარჩუნა“.

გვამი მინდაო, სწორედ ბრაიზამ განაცხადა, თუ ეს ანტიტერორისტული ოპერაცია იყო, მაშინ გვამების მოთხოვნა ნორმალურია. სხვათა შორის, სააკაშვილის მფარველი ბრაიზა განაწილა ფერადი რეკლამების მოწყობაში და დიპლომატიის სფეროში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს: * 1988 წელს მუშაობა დაიწყო აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტში. 1989-1991 წლებში მუშაობდა პოლონეთში და მხარს უჭერდა მოძრაობა „სოლიდარობის“ ანტისაბჭო-მნიფოტორივ გამოცელებს. 1991-1995 წლებში დაკავებული იყო თბილისში კოორდინაციით. * 2005 წლიდან აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილეა ევროპისა და აზიის საკითხებში. მონაწილეობდა მთიანი ყარაბაღის, აფხაზეთის, და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტების დარეგულირების საკითხებში. * 2011 წელს ობამას განკარგულებით დაინიშნა აშშ-ის ელჩად აზერბაიჯანში, მაგრამ ისე, რომ ერთი წელიც არ უმუშავია ამ თანამდებობაზე, ქვეყანა დაატოვებინეს. * ბრაიზა ამჟამად ესტონეთში თავდაცვითი კვლევების

რთველობის პერიოდში ასლან აბაშიძის უბეში გაპოლიტიკოსდა ბიორბი ტარაშაძე, ან უკვე ყოფილი თავმჯდომარე „ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობისა“, რომელსაც ბევრი „ნაციონალისტის“ მამა-მამა მინდაო, სწორედ ბრაიზამ განაცხადა, თუ ეს ანტიტერორისტული ოპერაცია იყო, მაშინ გვამების მოთხოვნა ნორმალურია. სხვათა შორის, სააკაშვილის მფარველი ბრაიზა განაწილა ფერადი რეკლამების მოწყობაში და დიპლომატიის სფეროში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს: * 1988 წელს მუშაობა დაიწყო აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტში. 1989-1991 წლებში მუშაობდა პოლონეთში და მხარს უჭერდა მოძრაობა „სოლიდარობის“ ანტისაბჭო-მნიფოტორივ გამოცელებს. 1991-1995 წლებში დაკავებული იყო თბილისში კოორდინაციით. * 2005 წლიდან აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილეა ევროპისა და აზიის საკითხებში. მონაწილეობდა მთიანი ყარაბაღის, აფხაზეთის, და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტების დარეგულირების საკითხებში. * 2011 წელს ობამას განკარგულებით დაინიშნა აშშ-ის ელჩად აზერბაიჯანში, მაგრამ ისე, რომ ერთი წელიც არ უმუშავია ამ თანამდებობაზე, ქვეყანა დაატოვებინეს. * ბრაიზა ამჟამად ესტონეთში თავდაცვითი კვლევების

რთველობის პერიოდში ასლან აბაშიძის უბეში გაპოლიტიკოსდა ბიორბი ტარაშაძე, ან უკვე ყოფილი თავმჯდომარე „ქრისტიან-დემოკრატიული მოძრაობისა“, რომელსაც ბევრი „ნაციონალისტის“ მამა-მამა მინდაო, სწორედ ბრაიზამ განაცხადა, თუ ეს ანტიტერორისტული ოპერაცია იყო, მაშინ გვამების მოთხოვნა ნორმალურია. სხვათა შორის, სააკაშვილის მფარველი ბრაიზა განაწილა ფერადი რეკლამების მოწყობაში და დიპლომატიის სფეროში მუშაობის დიდი გამოცდილება აქვს: * 1988 წელს მუშაობა დაიწყო აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტში. 1989-1991 წლებში მუშაობდა პოლონეთში და მხარს უჭერდა მოძრაობა „სოლიდარობის“ ანტისაბჭო-მნიფოტორივ გამოცელებს. 1991-1995 წლებში დაკავებული იყო თბილისში კოორდინაციით. * 2005 წლიდან აშშ-ის სახელმწიფო მდივნის თანაშემწის მოადგილეა ევროპისა და აზიის საკითხებში. მონაწილეობდა მთიანი ყარაბაღის, აფხაზეთის, და ე.წ. სამხრეთ ოსეთის კონფლიქტების დარეგულირების საკითხებში. * 2011 წელს ობამას განკარგულებით დაინიშნა აშშ-ის ელჩად აზერბაიჯანში, მაგრამ ისე, რომ ერთი წელიც არ უმუშავია ამ თანამდებობაზე, ქვეყანა დაატოვებინეს. * ბრაიზა ამჟამად ესტონეთში თავდაცვითი კვლევების

თანამშრომლობაში ადანაშაულებდა და რომელსაც ხალხმა „პალატუხიანი ხელი“ შეარქვა. სწორედ თარგამძებს უწოდა იმხანად საქართველოს პრემიერმინისტრმა ბიძინა ივანიშვილმა „მოლაღობის ეტალონი“, რომელსაც „მუდამ ქვეყნის სანდისა-დედო პოზიციის აქტივა“.

ივლიანე ხანიძე კი იყო ე.წ. ეროვნული კონგრესის წევრი (1990-1992), რომლის მეცადინეობითაც დაემხო საქართველოს პირველი პრეზიდენტის, ზვიად გამსახურდიას ეროვნული ხელისუფლება, შემდეგ კი 2-ჯერ (1992-95 და 2004-2008) იყო პარლამენტის დეპუტატი. რესპუბლიკური პარტიის ყოფილი თავმჯდომარე ამჟამად საქართველოს უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეა.

აი, ეს ადამიანები გვიკვირებენ საქართველოს პროდასავლურ კურსზე და რუსეთთან ურთიერთობის დამლუპველობაზე. რაც შეეხება შავ ზღვაზე გამავალ ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის რუსული კომპანია „ვიმპელკომსისთვის“ მიყიდვის გამო „მაგთიკომის“ ამერიკელი პრეზიდენტის — დევიდ ლის შემფორთებას, „ვიმპელკომმა“ საქართველოში პირველი ინვესტიცია 2006 წელს ჩადო, როდესაც კომპანია „მობიტელის“ აქციების 42% შეიძინა, მაგრამ იმხანად არავის გამოუხატავს შემფორთება რუსული კომპანიის საქართველოში შემოსვლაზე. თუმცა 2006 წელს „დემოკრატიის შექმნა“ სააკაშვილი დიდების ზენიტში იყო, მისი თანაგუნდელი კახა ბენდუქიძე კი გაიძახოდა, — ყველაფერი უნდა გავყიდოთ, კომპანიის წარმომადგენლებს ჩამნიშვნელობა აქვს და სანდისა-დედო თვალსაზრისის, აბა, ვინ გამოხატავდა?! ძალიან შორს ნავიყვანს იმ ობიექტების ჩამონათვალი, რომლებიც ნაციონალურმა თავიანთი ზეობის ხანაში რუსეთს მიჰყიდეს, მაგრამ მათ შორის რამდენიმე აღსანიშნავია:

„ენგურჰისი“, „შინვალ-ჰისი“, „ხრამი 1“, „ხრამი 2“, „ხრამი 3“, „ხრამი 4“, „პარცხვანისი“, „აჭარის-წყალი“, „გუმათჰისი“, „ყაზბაგისი“, „ყაზბაგისი“, „კვარციტი“, „მადნე-ული“, „საგორნე მადნე-ული“, „მადნე-ული“ და სხვ. და კიდევ — საქართველოში აშშ-ის ბიოლოგიური ლაბორატორიისა და ნატოს სანვრთნელი ცენტრის განლაგების ფონზე, რის გამოც რუსეთმა სამიზნეში ამოიღო საქართველო, გაუგებარია, რატომ არის, ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის მიყიდვა რუსული კომპანიისთვის უფრო სასიფათო... ბიორბი ტარაშაძე

P.S. თუ ამ „დისკუსიის“ მომწყობი ორგანიზაციების წევრებს გადავლებთ თვალს, ადვილი მისახვედრია, რატომ შეკრიბეს მათ ზემოხსენებული ადამიანები სადისკუსიოდ. მაგალითად, საქართველოს სტრატეგიისა და საერთაშორისო ურთიერთობების კვლევის ფონდის დონორებსა და პარტნიორებს შორის არის ფონდი „საქართველო — ღია საზოგადოება“ და ევროპის ცენტრი უმცირესობების საკითხებზე (ECMI). ხოლო საქართველოს ატლანტიკური საბჭოს გამგეობის წევრები არიან საქართველოს ყოფილი ელჩი აშშ-ში თემურ იაკობაშვილი და თავისუფლების ინსტიტუტის დირექტორი ლევან რამიშვილი.

გაქარს სვანიძის
სააპოკრიფო მუზეუმი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

თუკი ჩვენ მომავალი თაობის აზრებს, იმედებსა და ღირებულებებს ტყუილზე დავაშენებთ, რაც უნდა კეთილშობილურ მიზნებს ისახავდეს ეს ტყუილი, საბოლოო ჯამში, ტყუილზე სასაქონლო ვერ აშენდება და მისი სიფხვი აუცილებლად მოიტანს ნგრევასა და იმედგაცრუებას.

გაფრინდი, შავო «პიარო»!

9 მარტი — ეს ის დღეა, როდესაც ზუსტად 60 წლის წინათ სრულიად საქართველო ააღელვა იოსებ სტალინის „პიროვნების კულტის“ დამსობამ ნიკიტა ხრუშჩოვის მიერ. ვიცი, ახლა არაერთი ადამიანი წამოიძახებს, — ეგ, უბრალოდ, საბაბი იყო, თორემ სინამდვილეში ქართველები საქართველოს დამოუკიდებლობის იდეამ გამოიყვანა ქუჩაში.

ტყუილია! სწორედ ასე დავინწყით, რომ ეს არის პირველი დიდი ტყუილი კაცობრიობის უდიდესი ბელადის, ნარმოშობი ქართველი იოსებ ბესარიონის ძე სტალინის (ჯულაშვილის) შესახებ.

ამთავითვე ვიტყვი: ნამდვილად არ ვარ დიდი სტალინელი, მაგრამ მიმაჩნია, რომ „ჭეშმარიტება უფრო დიდი მეგობარია, ვიდრე პლატონი“. სიმართლე უნდა მივანოდოთ მომავალ თაობებს ყველას შესახებ, იქნება ეს **სტალინი** (ნამდვილად ძალიან სადავო ფიგურა, როგორც ეროვნული მოღვაწე), **ალბაშენაძე** (უდავოდ უდიდესი ფიგურა, როგორც ეროვნული მოღვაწე) თუ **ალა-მაჰმად-ხანი** (მტერი და მოხრეხველი ჩვენი ქვეყნისა).

თუკი ჩვენ მომავალი თაობის აზრებს, იმედებსა და ღირებულებებს ტყუილზე დავაშენებთ, რაც უნდა კეთილშობილურ მიზნებს ისახავდეს ეს ტყუილი, საბოლოო ჯამში, ტყუილზე სასაქონლო ვერ აშენდება და მისი სიფხვი აუცილებლად მოიტანს ნგრევასა და იმედგაცრუებას.

მოკლედ, 1956 წლის 9 მარტს ქართველი ახალგაზრდობა ქუჩაში სწორედ სტალინის შეურაცხყოფის გამო აღმოცენებამ გამოიყვანა და არა „საქართველოს დამოუკიდებლობის“ იდეამ. ვფიქრობ, სულაც არ არის საჭირო, ვინმემ „უხერხულობა“ იგრძნოს ამის გამო და იმ ათასობით ქართველი ახალგაზრდისთვის „ნამუსის მონღენდას“ შეეცადოს, რადგან ეს სხვა დრო იყო და იმხანად იმ ადამიანებს ისე სწამდათ და ისე სჯეროდათ. ამასი არაფერია სამარცხვინო.

სხვათა შორის, ისიც სათქმელია, რომ, როდესაც 1937 წლების მოვლენებზე მოუთითებენ ხოლმე, რატომღაც სულაც არ განიხილავენ, რა ხდებოდა იმავე წლებში, დროის იმავე პერიოდში სხვა ქვეყნებში, თუნდაც „ყველაზე ჰუმანურ“ ევროპაში. განა სხვა გამარჯვებული პოლიტიკური ძალები არ სპობდნენ მონინა-აღმდეგე კლასებს?

საკმარისია თუნდაც მხოლოდ იმის თქმა, რომ **საზრუნავითი გილიოტინა ათას ცხრაას სამოციან წლებამდე მოქმედებდა! ასე რომ, 1937 წლის განხილვებთანავე დაიწყო, ოცდაათიერით სასჯუნის „აღამიანთა უფლებების კონვენციების“ კვალივინა, უპირაოდ, უსამართლობა.**

ეს სხვა თემაა და მოდი, ისევ 9 მარტის ამბებს მივუბრუნდეთ. როგორც თვითმხილველი-

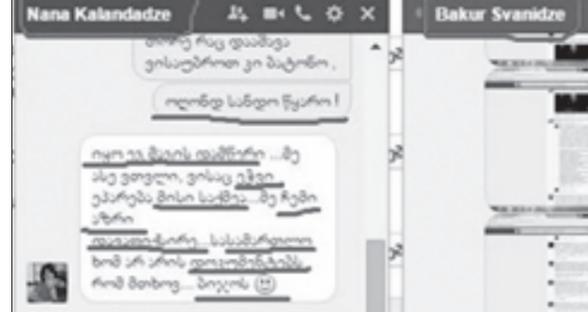
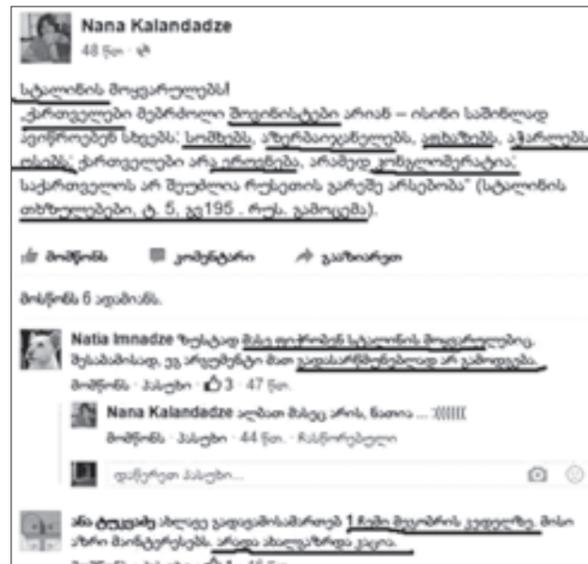
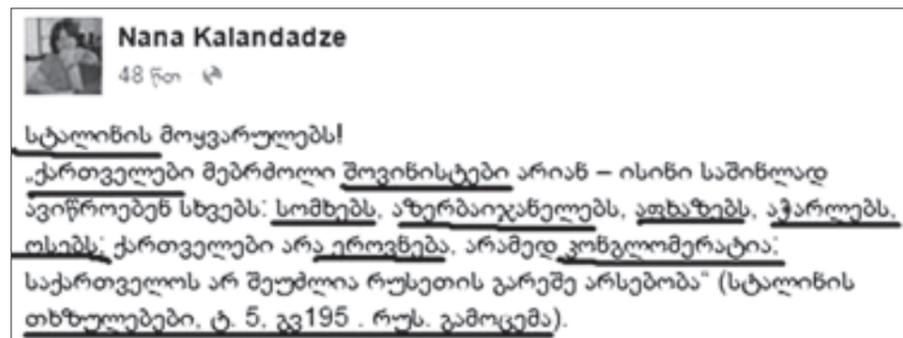
ბი ამბობენ, მართლაც ყოფილა რაღაც გარკვეული მცირე ჯგუფი, რომელსაც უცდია, ეს საერთო სახალხო მღელვარება, ას ვთქვათ, ბოროტად გამოეყენებინა და მისთვის „ეროვნული დამოუკიდებლობის მოთხოვნის“ კალაპოტი მიეცა. იმასაც ამბობენ, რომ სწორედ ამ ჯგუფმა გამოიწვია უკვე დამოშინებისკენ ნასული პროცესების კვლავ პროვოცირება და ამის კვალდაკვალ საბჭოთა ჯარის გაუმართლებლად აგრესიული ქმედებები, რაც ასობით ახალგაზრდის უმონყალოდ დახოცვაში გადაიზარდა.

აი, ის „**ქალიან პატრიოტთა**“ ჯგუფი კი, რომელსაც ხდება ხოლმე, **სულაც უზოგო-უპელოდ გადაიქარება და გამხცვავულ სამხედროებს საპიჯგნად და საშუალოდ მართლაც გულმართალი და ძუჩაპი ალალი რწმენის გამომგონებელი ახალგაზრდები შეატოვან.**

მსგავსი გამოხდომები ე.წ. რადიკალი პატრიოტებისგან მას შემდეგაც ბევრი გვინახავს. სხვათა შორის, სწორედ მათი ბრძოლის მეთოდია უამრავი ტყუილის მოგონება და გავრცელება. თანამედროვე სოციალური ქსელები კი მათი ამ „გატაცებისთვის“ ყველაზე ეფექტიანი სარბიელი აღმოჩნდა.

განსაკუთრებით მოდურია ტყუილები სტალინზე. რა თქმა უნდა, ეს ტყუილები, ძირითადად, უარყოფითი კონტექსტისაა და მათი მიზანი წამოკითხველზე რაღაც საშინელი, ამაზრზენი და მიიმე შთაბეჭდილების დატოვებაა. ალბათ, ყველას გექნებათ ნაკითხული ერთხელ მაინც, რომელიმე „ფეისბუქ-კედელზე“, თუ როგორ აგინებდა სოსო ჯულაშვილი ილია ჭავჭავაძეს და შემდეგ ამ ამბის შემსწრე ლუკა რაზიკაშვილმა იგი კიბზე როგორ დააგორა და სხვა მსგავსი ამბები.

ამ აზრებს ისე დარწმუნებით ყვება „ინტელექტის მიწა“ ლევან ბერძენიშვილი, გავრცელებული, სადასაც კი ვაჟა-ფშაველას დადგინდა, ეს „დიადი რისა-უპირობა“ სულ თან დაპყრობა და სტალინისა და სწორედ მისი თანდასწრებით უაზრებლად ხოლმე. არავითარი წყაროს მითითება — ლევან ბერძენიშვილი ასეთი სისულალებს (სხვათა შორის, არა მხოლოდ სტალინზე) ლაშის პირველ პირობ და სულში თავდაჯერებულად თანადგობენ ცყავს და საბოლოოდ სოციალური ქსელები სავსეა ისეთი ამბებით

რისუპლიკელმა ქალბატონმა, უბრალოდ, თავისი აზრი «დააფიქსირა», რომ სტალინმა ასე უფეროდ ლაშქარ ქართველი ერი და თანაც ისე გავრცელებული «წყარო» კი მიუთითა! მერა რა, თუკი ამ «წყაროში» მსგავსი არაფერია წერია?! რაც მთავარია, გვერდს ადამიანებს ხომ იწვიან — მართალი რომ არ იყოს, ასე თანადგურად წყაროს ხომ არ მიუთითებდნენ?

თხზულებების მიხედვით ტომის არც მითითებულ და არც სხვა რომელიმე გვერდზე მსგავსი არაფერი წერია.

კიდევ ერთი „უცნაური დამთხვევის“ შესახებაც გეტყვი — ამ „ციტატის“ გამარჯვებული ძალბატონი აღმოჩნდა აბტიური რისუპლიკელი და თავდაპირველს მინისტრ თინა ხიდაშელის დიდი მხარდობა.

სხვათა შორის, არ დავიზარებ — მას გადავუგზავნეთ ი. ბ. სტალინის თხზულებების რუსული გამოცემის მეხუთე ტომის მითითებული გვერდი, ვთხოვრით, რომ ამ გვერდზე მსგავსი არაფერი წერია.

პასუხი კიდევ უფრო გამაოგნებელია: **„იყო მგ (სტალინი — რად.) მაგის დამხმარი. მე ასე ვთქვი. მისაც ავფიქსირებ, მისი სახეა. მე ჩემი აზრი დავაფიქსირებ. სასამართლო ხომ არ არის, დოკუმენტებს რომ მისთვის ვიყარო!“** — აი ასე შემოგვყარა ეს ქალბატონი და დავაფიქსირებ, რომ საქართველოში მართლაც გამოგნებული დემოკრატია მეფობს!

აბა, წარმოიდგინეთ, **დემოკრატია და სიტყვის თავისუფლება უკვე იმ დონეზე ყოფილა ჩვენს ქვეყანაში, რომ უკვე შეგვიძლია გამოვიყენოთ „საქართველოში არაფერი წერია“** და დავაფიქსირებ, რომ საქართველოში მართლაც გამოგნებული დემოკრატია მეფობს!

ნარკოტიკებისა, სიტყვის თავისუფლების რადონს მიპყრობს ქართველმა რისუპლიკელმა?

მაგალითად, შეგვიძლია ვთქვათ, რომ „ლურჯა ცხენები“ ლევან ბერძენიშვილმა დაწერა და, თუ ვინმე შემოგვედავება, — ეგ გალაკტიონმა დაწერა, მსწრაფლ მივუგებთ: ჩემი აზრით, ლევან ბერძენიშვილი იყო მაგის დამხმარი. ვინც ვეჭვებარება, მისი ნება! მე ჩემი აზრი დავაფიქსირებ მის შესახებ, რომ „ლურჯა ცხენები“ ლევან ბერძენიშვილმა დაწერა.

სომ მაგარია? მოკლედ, რისუპლიკელმა ძალბატონმა, უბრალოდ, თავისი აზრი „დააფიქსირა“, რომ სტალინმა ასე უფეროდ ლაშქარ ქართველი ერი და თანაც, ისე მსგავსი „დააფიქსირა“, რომ კონკრეტული „წყარო“ კი მიუთითა! მერა რა, თუკი ამ «წყაროში» მსგავსი არაფერია წერია? რაც მთავარია, გვერდს ადამიანებს ხომ იწვიან — მართალი რომ არ იყოს, ასე თანადგურად წყაროს ხომ არ მიუთითებდნენ?

მოკლედ, რისუპლიკელმა ძალბატონმა, უბრალოდ, თავისი აზრი „დააფიქსირა“, რომ სტალინმა ასე უფეროდ ლაშქარ ქართველი ერი და თანაც, ისე მსგავსი „დააფიქსირა“, რომ კონკრეტული „წყარო“ კი მიუთითა! მერა რა, თუკი ამ «წყაროში» მსგავსი არაფერია წერია? რაც მთავარია, გვერდს ადამიანებს ხომ იწვიან — მართალი რომ არ იყოს, ასე თანადგურად წყაროს ხომ არ მიუთითებდნენ?

მაღე გამოვა კვირიკაშვილის ბრძანება, რომლის მიხედვითაც, მთავრობის წარმომადგენლებს სასტიკი სამსახური ნებისმიერი ტრანსპორტით, მათ შორის, ველოსიპედითაც და, თქვენ წარმოიდგინეთ, ფეხითაც კი ეპრობათ მოძრაობა!

საბიჭო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მინისტრები სამსახურში «აპტოსტოპით» ივლიან

მოსახლეობის მხრიდან საოცრად დადებითი გამოხმაურება მოჰყვა ახალი პრემიერმინისტრის, გიორგი კვირიკაშვილის, ინიციატივას იმის შესახებ, რომ მთავრობის წარმომადგენლებმა შავი ჯიპებითა და ესკორტებით აღარ უნდა იარონ სამსახურში. სამაგიეროდ, ამ ინიციატივამ ძალიან დააბნია თვითონ მთავრობის წარმომადგენლები. თავდაპირველად, ზოგიერთ მინისტრს ეგონა, რომ აქცენტი მხოლოდ შავი ფერის ჯიპებზეა და სასწრაფოდ გადალება თავისი ჯიპი შედარებით ღია ფერში, მაგრამ მალე გაიჩინა, რომ პრემიერი კვირიკაშვილი, ფერის მიუხედავად, საზოგადოდ, ჯიპებით სიარულს უკრძალავს მინისტრებს.

ხმებმა უკვე დაიწყეს ქირქილი, — კვირიკაშვილის ასეთი „პაკა-ზუსტური“ ინიციატივები ძალიან ჰგავს მიხეილ სააკაშვილის ცნობილ „პიარსულებს“, როდესაც იგი ხან ძვირფასი მოზლიურების გამოყენებას უკრძალავდა თავის მინისტრებს და ხანაც ველოსიპედით სიარულის კენ მოუწოდებდა, სინამდვილეში კი, ბიუჯეტი ყველას ფეხებზე ეკიდა, ადრინდელზე ათჯერ მეტსაც ხარჯავდნენ და ეს „ტრიუკები“ მხოლოდ მოსახლეობის თვალში ქულების ჩაწერის საშუალება იყო არჩევნების წინა პერიოდში...

როგორც ყველა სამინისტროში ჩანერგულმა ჩვენმა არც ისე სანდო წყაროებმა გვაცნობეს, თურმე მინისტრები ამ ამბავს კიდევ უფრო მეტად დაუბნევია და დიდხანს ყოფილან საგონებელში, — აბა, რით უნდა იარონ მინისტრებმა სამსახურში — „სედანებით“, „ჰერბეცებით“ თუ „სპორტკარებით“?

ეს დაბნეულობა ისევე პრემიერმა კვირიკაშვილმა გააფანტა, როდესაც ორჯერ უკვე გამოჩინდა სამსახურბრივი მოვალეობის შესრულებისას „მიკროავტობუსის“ ტიპის ავტომობილით. ალბათ, სწორედ დაბნეული მინისტრების საყურადღებოდ გააკეთა ისიც, რომ პირველად იგი საქართველოს ერთ-ერთი რეგიონის პრობლემების გადასაცემად შავი ფერის მიკროავტობუსით ჩავიდა, ხოლო მეორედ — უკვე თეთრი ფერის მიკროავტობუსით.

როგორც ჩანს, ამით მან მინისტრებს ისევ და ისევ მიაჩნია, — ფერს არ აქვს მნიშვნელობა, მთავარია, ჯიპით არ იარონ და მიკროავტობუსებით არ იარონ.

პირიკაშვილის ასეთმა თვალწინააღმდეგარებას გააპოტივებდა იგი უხერხულად დაზოგავს იყოს პირადი კომფორტის მოკლებების ხარჯზე. სხვათა შორის, როგორც აღმოჩნდა, ამ მიკროავტობუსებში გაიცვლიათ მეტი კომფორტიცაა, ვიდრე ნებისმიერ ტიპის ჯიპში...

მაშ, რაღა უნდა ქნან მინისტრებმა? როგორღა დაზოგონ საბიუჯეტო სახსრები? ვიდრე მინისტრები ასეთ ფიქრებში იყვნენ, ბოროტმა

ანუ, როგორც ავდასახეხენებელ საბჭოთა დროს ეძახდნენ, „პაკა-პუტინი“.

ჩვენი არც ისე სანდო წყარო იმასაც გვატყობინებს, რომ შეხვედრის ექსპერიმენტი უკვე ჩატარებია კვირიკაშვილის. როგორც ამბობენ, ის მთელი ორი საათი ამაოდ იდგა გზაზე და ცდილობდა, სახელმწიფო კანცელარიის კენ მიმავალი „პაკა-პუტინი“ გაეჩერებინა. პრემიერს გაუჩერა და ის იყო ექსპერიმენტი ჩაშლილად უნდა ჩათვლილიყო და ბრძანებაც გაუქმებულიყო, რომ კვირიკაშვილს გონება გაუწუთდა და კიდევ ერთმა გენიალურმა იდეამ გაიკეთა მის ტვინში. თვითმხილველები ამბობენ, რომ ბიორიტი კვირიკაშვილმა თანახმა გახდა „სახელმწიფო კანცელარიის“ „საკონსულტაციო კავალინი“ „როგორცაც, „პაკაპუტინი“ ბაჩანიძის პირდაპირად, ილიაში ამოიღო და გუგუშაძეში დაინახა. ტრანსპორტი კი თამარ სანიკიძე და თამარ ნულუჩიანი დააყენა შხაბამისი ტრანსპორტით — „განათლებლის სამინისტროს“ „საკონსულტაციო“ და „ინსტიტუტის სამინისტროს“.

ამ გენიალურმა იდეამ შედეგი მაშინვე გამოიღო, როგორც კი გოგონებმა აკაბა ოდნავ მუხლს ზევით აიწიეს. განსაკუთრებით თვა ნულუჩიანის მოუნადინებია და პრეველივე მანქანის მუხრუჭის ხმაზე გიორგი კვირიკაშვილი თურმე ელვასავით გამოვარდა ბურჭლებთან და გაოგნებულ მძღოლს წინა სავარძელზე დაუსკუპდა!

აი, ასე მოხერხებულად შეუძლია ხელისუფლების ყველა დონესეულ წარმომადგენელს სახელმწიფო ბიუჯეტის დაზოგვა, თუკი მონიდომებსო, — აღფრთოვანებულნი აღნიშნავენ უფროხელისუფლები, ექსპერტები და კიდევ სხვა ათასი ჯურის უსაქმურები.

პრემიერისა და ჩასვლულიკების შეხვედრის კულუარული ამბები

ხუთშაბათს მთავრობის მეთაურმა საგანგებო განცხადება გაავრცელა. თქვა, რომ, თუ კოალიციის წევრები წესიერად არ მოიქცევიან, შესაბამისი გადაწყვეტილებას მიიღებს. ამ განცხადების გავერცელებიდან ნახევარი საათის შემდეგ რესპუბლიკურმა პარტიამ სასწრაფოდ მოითხოვა შეხვედრა პრემიერთან. ჩვენი წყაროს ცნობით, ეს ნახევარი საათი იმითვე დაგვიანდა, რომ თინას პურის ნამცეცვი გადასცდენია, როცა ამ განცხადებას კითხულობდა და ნახევარი საათი მოუნდნენ მის მოსულებს.

იმსხვერვე დაახლოებით ისეთი. უცებ კაბინეტიდან გამომავალი თინა გამოვარდა. ამა-სობაში ვხვდავ, ეს შვეკაბიანი ქალი მთელი ძალით უნდა მოხრილიყო და, სადაც არის, დაეყრატა. გამოიარა ჰოლი და კიბის მოაჯირზე სრიალით დაეშვა დაბლა სართულზე. მას უკან გაოფილი დავით უსუფაშვილი და დავით ბერძენიშვილი გამოჰყვირეს. ცდილობდნენ, დაემშვიდებინათ, მაგრამ თინა ისეთი ალუნელი ჩანდა, თვით სიარულიც ვერ დაამშვიდებდა.

დრო ვიხელეთ და პრემიერთან შევედი, — რამე ხომ არ გინდათ-მეთქი. პატონი გიორგი ცოტა გაოცებული სახით იყურებოდა, მაგრამ დაბნეული არ ჩანდა. თამარ კორძაიაც და ვინახე, ვალერიანის წვეთებს ასხამდა ჭიჭიში და მერე გიგლა აგულაშვილს მიანოდა. მე გაემოვადე და ისევე იქვე მივიყუყუე. თინა და მისი მეუღლე ისევ კაბინეტში სეირუნდნენ. ამჯერად მშვიდად საუბრობდნენ და ჯამ-ჭურჭლის მსხვერვის ხმა აღარ ისმოდა. ვიდრე კანცელარიის ფანჯარაში და ვიყურებოდი, ხედვები ვტყებოდი. მოულოდნელად შევაძმინე, რომ რაღაც დიდი შავი მასა მოფრინავს. ძალიან შვემიხდა.

რას მოგვოდა. ატყდა ნიმი. ამათ თამარ კორძაიას დაკრძალვა ვალერიანის წვეთებით, იმით — კვირიკაშვილი. დავით ბაჩანიშვილი ბოლო სხაზა ხომ დაიწყო და თან იფსავალი გამცემი ული. სუს მისდევდა და თან იფსავალი გამცემი ული. მეს დავდევებოდი ელისოს. სასწრაფოდ გავითივე ორივე ლიფტი და კიბეზე ბანანის ქერი დაეყარე. ბედი აღმოჩნდა, სულ სრიალ-სრიალით გააგრძელა კანცელარიიდან ეზომდე გზა და პირდაპირ ეზოში ამოჰყო თავი. მეც ვაკვივდი, მაგრამ გარეთ შავი „რაფი“ ელოდებოდა, სასწრაფოდ ჩაჯდა და ელვის სისწრაფით დატოვა ტერიტორია.

ელიკოს შემცვლელი ლუდა

კანცელარიაში შეხვედრის დეტალებზე გვესაუბრება ჩვენი ინფორმატორი, რომელიც ამჯერად არც შემთხვევით მოხვედრილა ტერიტორიაზე და არც საგანგებოდ, ის უწყობის დამლაგებელია და პრემიერის კაბინეტს ყოველ დღე სალამოს ასუფთავებს.

მაშ ასე, რას იხსენებს ქალბატონი ლუდა: „სალამო იყო, ასე 9 საათი ხდებოდა, და დასალაგებულად მივედი. პრემიერის კაბინეტი დავალაგე და ნელ-ნელა ჩამოვეყვი დაბლა სართულგზაც. უცებ ბრაუნის ხმა შემომესმა, ცოტა შემეშინდა. გავიხედე, ქალბატონი თინა ხედავს ვიღაც მოდიოდა. ეტყობოდა, რაღაცაზე ძალიან იყო გაბრაზებული. თავზე „კოსა“ ჰქონდა შეკრული და კეცს ბერავდა, აქამდე ასეთი თინა არ მინახავს, შეილო. უკან ბერძენიშვილები მოჰყვივდნენ და ეუბნებოდნენ, თინა-ჯან დანყარდა, ხო იცი, ყველაფერი კარგად იქნება. შევიდნენ კაბინეტში. ცოტა ხანში ვიღაც მსუქანა ქალი მოვიდა, შავი კაბა ეცვდა და სათვალე ეკეთა, ქოშინით აირბინა კიბეზე, დანახვა ვერ მოვახსნარი ნორმალურად, „ბალეტკები“ ეცვდა და ხელში პატარა ჩანთა ეჭირა. ჩუმად გავყვი და იქვე, ყვავილების დიდი ქოთნის უკან დავიმალე. კაბინეტიდან ხმაური გამოიძლია. ეს ქალბატონი კი კართან იდგა და ყური ჰქონდა მიდებული, თან კარის სახელური ეჭირა. მოულოდნელად საშინელი მსხვერვის ხმა შემომესმა, აი ბროლი რომ და-

განეკუთვნება ასევე სრულყოფილად სულელური ტყუილი იმის შესახებ, რომ, თურმე უნგრეთში საბჭოთა ტანკები რომ შედიოდნენ, მათ წინ დაუნვა მშვიდობიანი მოსახლეობა და ტანკებმაც უმოწყალოდ გადაუარეს, მხოლოდ ერთადერთი ტანკი შეჩერდა. უკან „ვილისით“ მომავალმა რუსმა გენერალმა თურმე ამოათრია ამ ტანკიდან ეკიპაჟის ოთხივე წევრი და იქვე, ხილთან მიახვრიტა, და თურმე ეკიპაჟის ოთხივე წევრი ქართველი იყო.

ამ გულსამაჩუყებელ ფანტაზიასაც ვერავინ მოუძებნის ნაკვს, გარდა იმისა, რომ ძალიან დაბალი დონის ტყუილია, ელემენტარულად, გამორიცხვლიან, რომელიმე ტანკის ეკიპაჟი ოთხივე წევრი ერთი და იმავე ქრევანის (არათუ პარტიულ-ლი, არამედ ნებისმიერი სხვა ქრევანის) ყოფილიყო. კლუს აბას, მერც ერთი გენერალი ვარავის დასცემდა სამხედრო ტრიზუნალის განაჩენის გარეშე! ეს არათუ უგონობრივი ტანკების „განაჩენების“ არამედ განაჩენის გარეშე დასწრები მოხდა დასწრები კი დასწრები იყო!

სამაგიეროდ, ამ სისულელის გამაგვრცელებლებს, სხვა რომ ვერაფერი მოიფიქრეს, მითითებული აქვთ „წყარო“ — თითქოს ეს ამბავი უნგრეთის ისტორიის სახელმძღვანელოებშია შესული. მიდით და გადაამოწმეთ, თუ არ გეზარებათ...

თემიდან ოდნავ გადავიხივეთ და იმასაც გეტყვით, რომ იმავე „პირიკაშვილი“ ტყუილები ჩრდილოეთი კორეის შესახებ — თითქოს უცნაურად ტელევიზორშია გადმოცემა, ჩვენი კონსერვატივიზმი დაჯგუფდა იმით სურთ, დაამტკიცონ, როგორც გაუანთლებელი და ანალიზის ხალხი ანალიზის შეერთებულის შტაბისთვის ასე მიუღებელი ჩრდილოეთი კორეისა!

აქ „სიახლე“ ის არის, რომ „დამადასტურებელი“ ვიდეოც კი ვერცხდება... ვიდეოში ჩანს, რომ კორეული გარეგნობის ვიდეო ვითომ ტელევიზორი აცხადებს შესაბამის ინფორმაციას და აჩვენებენ ვითომდა კადრებს, როგორ დავადა ჩრდილოკორეული რაკეტა მზებზე...

ასეთი „ბლაჟის“ დაგზავდა ნებისმიერი პატარა ვიდეოსტუდიიდან შეიქმნება... მე მხოლოდ იმ ხალხის აზროვნების დონე მაინტერესებს, რომელსაც სჯარა, რომ ჩრდილოეთი კორეის მიმართ მხარობა მთავრდება მთავრდება... განვადავ და, ვისაც უნდა ეხვეწოს, მინც დაესვა ამისთვის სახით ასეთი შეკითხვას — ნატოპ ჩრდილოეთი კორეის მოსახლეობა უფრო უმოწყობელი და დადავებელია თუ ჩვენი საზოგადოების ის ნაწილი, რომელსაც ასე ხელაღებით, უანალიტიკოდ სჯარა ხოლმე ასეთი სიდაპირულობა?

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები მხოლოდ საკუთარ თავზეა ზრუნავენ, თვითონ ცხოვრობენ კომფორტულად და მოსახლეობა მხოლოდ არჩევნების წინ ახსენებენ. ასე რომ არ იყოს, სიღატაკის ზღვრამდე არ მივიდეთ მოსახლეობა. საბერძნეთში ეკონომიკური კრიზისია, მაგრამ აქ ყველაზე დაბალი პენსიის მქონე მოსახლეობა კი შეუძლია იცხოვროს თავისი პენსიით, წამლების ნახევარს სახელმწიფო უზინანსებს მათ“.

რუბრიკის სტუმარია 47 წლის ხათუნა ახალაია, რომელსაც, იმისათვის, რომ ოჯახს ლუკმაპურის ფულთი დახმარებოდა, საბერძნეთში მოუწია გამგზავრება. ქალბატონმა ხათუნამ საქართველო 2006 წელს დატოვა და ამჟამად ათენის ერთ-ერთ რაიონში უვლის მოხუცებულს.

— არავის უნდა სამშობლოს მიტოვება და უცხოეთში ცხოვრება, მით უმეტეს, ოჯახის გარეშე, მაგრამ, როცა სხვა გამოსავალი არ გაქვს, რა უნდა ქნა?! ძალიან მცირე ხელფასი მქონდა, მეუღლე არ მუშაობდა, რადგან ჯანმრთელობას უჩიოდა. ორი შვილი მყავს, სკოლაში კარგად სწავლობდნენ და უმაღლეს სასწავლებელში ჩარიცხვანაც ოცნებობდნენ, ჩვენ კი ძალიან გვიჭირდა, ზოგჯერ უფროსები პურს არ ვჭამდით, ბავშვებს რომ ჰქონოდათ. სახელმწიფო კი ვერაფრით გვეხმარებოდა, ამიტომ გადავწყვიტე საბერძნეთში წამოსვლა. არალეგალურად ჩამოვედი, იმდენჯერ დამაბრუნეს ქუთაისიდან ჩხორონყუში, რომ აღარც მჯეროდა, ოდესმე თუ წამოვიდოდი. მაგრამ ერთ დღეს, ბავშვები სკოლაში რომ გავაცილე, მაინც წამოვედი. ეს რომ მახსენდება, გული მტკივა. ქუთაისში ავტობუსში რომ ჩავჯექი, გაცნობიერებული მქონდა, რა სახიფათო გზაზე მოვიდიოდი — მიუხედავად იმისა, რომ დიდძალ ფულს იხდი, თუ დაგიჭირეს, არავინაა პატრონი. ამიტომ მივეწვევდი უფალს და მისი წყალობით მშვიდობით ჩამოვალდი ათენამდე. აქ კი ჩემი ბიცოლა დამხვდა, მან შემეფარა.

— როგორ დაინწყით მუშაობა?
— ბერძნული არ ვიცოდი და სამუშაოდ მივედი მოხუც ცოლ-ქმართან, ქმარი რუსი იყო, ამიტომ ურთიერთობა არ გამჭირვებია და ამასობაში ბერძნულის სწავლასაც შევეუდექი. შუადღით, როცა იძინებდნენ, დავვადებოდი აივანზე და ჯერ ქართულად ადვანერდი ჩემ გარშემო რაც ხდებოდა, შემდეგ ლექსიკონით ვთარგმნიდი თითოეულ სიტყვას და ასე ვისწავლე ენა. ცოტა ხნის შემდეგ უკვე შემძლო საუბარი. გადავწყვიტე, ბავშვებთან მემუშავა. ასე აღმოვჩნდი გლიფადამი (ათენის ერთ-ერთი რაიონი — ქ. ტ.) ორი ბავშვის მომვლელად, უმცროსი ორი თვის იყო, ხოლო

«ვერ ვბრუნდები, რადგან საქართველოში უმუშევარი დაპირები და ოჯახი როგორ ვარჩინო?!»

სამუშაო ადგილები, არ მათხოვრობდნენ პატარა ბავშვები და მოხუცები. როდესაც მეცოდინებოდა, რომ უმუშევარი არ დავრჩები, მაშინ დავბრუნდები და ვიმედოვნებ, ყველაფერი რიგზე იქნება, მაგრამ ჯერჯერობით ვერ ვხედავ სინათლეს გვირაბის ბოლოს. არალეგალურად ჩამოვედი, საბუთები არ მაქვს, ოჯახი, სადაც ვმუშაობდი, დაუკავშირდა ადვოკატს, რათა საბუთები გავკეთებინათ ჩემთვის, — მათ შვილებს ვზრდიდი და ემინოდით, — პოლიციელებს რომ გავეჩერებინე, დამიჭერდნენ, ქვეყნიდან გამოამძევებდნენ, მაგრამ ადვოკატმა თქვა, ვიდრე სახელმწიფო არ მიიღებს კანონს არალეგალ ემიგრანტებზე, ვერაფერს გავაკეთებთ. საქართველოს საელჩოში არაფერი გვეხმარება. ძარბოვალ ემიგრანტებს.

კური კრიზისია, მაგრამ აქ ყველაზე დაბალი პენსიის მქონე მოსახლეობა კი შეუძლია იცხოვროს თავისი პენსიით, წამლების ნახევარს სახელმწიფო უზინანსებს მათ. ჩვენს ქვეყანაში კი პენსიით შიშობა თავის გატანა? — არა, რა თქმა უნდა, საქართველოში უამრავი დაუცველი ადამიანის არსებობა ხელისუფლების უსუსურობაზე მიუთითებს. არჩევნები ახლოვდება. საქართველოდან, დიდი ხანია, წამოსული ვარ, პოლიტიკურ პარტიებზე კი ბევრს ვერ ვიტყვი, რადგან ინფორმაციას, ძირითადად, «ფეისბუქიდან» ვიღებ. აქ გავიცანი ქართველები, რომლებიც ითხოვენ საქართველოს ტელევიზიაში — საზოგადოებრივ მაუწყებელში დაარსდეს გადაცემა «საერო სამუშაო», სადაც მიწვევენ დეპუტატობის კანდიდატებს, პარტიების წარმომადგენლებს, რომლებიც გააცნობენ მოსახლეობას თავიანთ პროგრამას, რას გააკეთებენ ხელისუფლებამოსიანთათვის. მეც ვუერთდები ამ მოთხოვნას, რადგან მიმაჩნია, რომ მოსახლეობა ასე უფრო კარგად გააცნობიერებს ვის უნდა მისცეს ხმა. არ მიინტერესებს, ვინ გაინარჩუნებს არჩევნებში — ნაციონალური მოძრაობა, ხალხი ან რეგიონალური მოძრაობა, რომელსაც ემხრობება საგარეო მხრიდან. ჩვენს ქვეყანაში, შური, გაუტანლობა და გულგრილობაა, ხალხს ძალიან უჭირს, განათლება არ ფასდება და კიდევ უამრავი პრობლემაა, უამრავი... მინდა, ფეხზე მყარად მდგარი, ეკონომიკურად ძლიერი და თავისუფალი ვნახო ჩემი ქვეყანა, მოქალაქეებს არ ემინოდეთ ხვალისდელი დღის და მშობლებს სადარდებელი არ ჰქონდეთ, რა აჭამონ სკოლიდან დაბრუნებულ შვილებს. ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები მხოლოდ საკუთარ თავზეა ზრუნავენ, თვითონ ცხოვრობენ კომფორტულად და მოსახლეობა მხოლოდ არჩევნების წინ ახსენებენ. ასე რომ არ იყოს, სიღატაკის ზღვრამდე არ მივიდეთ მოსახლეობა. საბერძნეთში ეკონომიკური კრიზისია, მაგრამ აქ ყველაზე დაბალი პენსიის მქონე მოსახლეობა კი შეუძლია იცხოვროს თავისი პენსიით, წამლების ნახევარს სახელმწიფო უზინანსებს მათ“.

«საქართველოში უამრავი დაუსველი ადამიანის არსებობა ხელისუფლების უსუსურობაზე მიუთითებს»

რები ხოლმე, მინდა, მოვეფერო, გულში ჩავიკრა ორივე, ისინი მძღვევენ ძალას, რომ ავიტანო აქაურობა. არ მახსოვს, გულიანად როდის გავიცინე, ვიღიმები და თვალი ცრემლით მესვეება, არაფერი მიტაცებს აქ, უფრო ვათვალისწინებ ხოლმე ყველაფერს. მიუხედავად უდიდესი ნოსტალგიისა და ოჯახის მონატრებისა, ვერ ვბრუნდები, რადგან საქართველოში უმუშევარი დაპირები და ოჯახი როგორ ვარჩინო?! როდესაც საბერძნეთში ჩამოვედი, მეგონა, მხოლოდ ორ წელს დავრჩებოდი, მაგრამ, უკვე მეათე წელია, აქ ვარ. შორიდან დავტირი ძმის საფლავს, ახალი ჩამოსული ვიყავი, ძმა რომ გარდაამცვალა და ვერ დავიტირე, აღარ შემეძლია, ყველაფერი

მენატრება...
— რა პირობები უნდა შექმნას საქართველოს ხელისუფლებამ, ოჯახს რომ დაუბრუნდეთ?
— ხელისუფლებამ უნდა შექმნას პირობები, რომ სამუშაო იყოს. ხალხი უკიდურესად გაჭირვებულია, ვინც დაბრუნდება, ისევე ჩამოვიდა საბერძნეთში. მინდა, ხელისუფლებამ ხალხზე იზრუნოს, შექმნას

— როგორი ჩანს საქართველო შორიდან...
— შორიდან ვადევნებ თვალს და ვხედავ, რომ უკან მიიწევიან ქვეყანა, შური, გაუტანლობა და გულგრილობაა, ხალხს ძალიან უჭირს, განათლება არ ფასდება და კიდევ უამრავი პრობლემაა, უამრავი... მინდა, ფეხზე მყარად მდგარი, ეკონომიკურად ძლიერი და თავისუფალი ვნახო ჩემი ქვეყანა, მოქალაქეებს არ ემინოდეთ ხვალისდელი დღის და მშობლებს სადარდებელი არ ჰქონდეთ, რა აჭამონ სკოლიდან დაბრუნებულ შვილებს. ჩვენი ხელისუფლების წარმომადგენლები მხოლოდ საკუთარ თავზეა ზრუნავენ, თვითონ ცხოვრობენ კომფორტულად და მოსახლეობა მხოლოდ არჩევნების წინ ახსენებენ. ასე რომ არ იყოს, სიღატაკის ზღვრამდე არ მივიდეთ მოსახლეობა. საბერძნეთში ეკონომიკური კრიზისია, მაგრამ აქ ყველაზე დაბალი პენსიის მქონე მოსახლეობა კი შეუძლია იცხოვროს თავისი პენსიით, წამლების ნახევარს სახელმწიფო უზინანსებს მათ“.

— რას უსურვებთ ქართველებს?
— ძალიან მიყვარს ჩემი ქვეყანა და ვამაყობ, რომ ქართველი ვარ! თითოეული ქართველი მიყვარს და ყველას ვუსურვებ წარმატებას, ბედნიერებასა და სიკეთეს.
სიყვარული გადაგვარჩენს ქართველებს, ერთმანეთის სიყვარული!
ესაუბრა ქრისტინა ტოპონია

«მიუხედავად უდიდესი ნოსტალგიისა და ოჯახის მონატრებისა, ვერ ვბრუნდები, რადგან საქართველოში უმუშევარი დაპირები და ოჯახი როგორ ვარჩინო?! როდესაც საბერძნეთში ჩამოვედი, მეგონა, მხოლოდ ორ წელს დავრჩებოდი, მაგრამ, უკვე მეათე წელია, აქ ვარ. შორიდან დავტირი ძმის საფლავს, ახალი ჩამოსული ვიყავი, ძმა რომ გარდაამცვალა და ვერ დავიტირე, აღარ შემეძლია, ყველაფერი მენატრება...»

დიმიტრის აპროპოზიციონი: შენების გაუქმება დასასრულის დასაწყისი იქნება

ევროკავშირი 4 მარტს შენების სისტემის სრულყოფილი ფუნქციონირების აღსადგენად „საგზაო რუკის“ მიღებაზე მუშაობდა. დოკუმენტი ქვეყნების სასაზღვრო კონტროლის ეტაპობრივად გაუქმებას ითვალისწინებს. ასევე, ათენს 12 მაისამდე ეძლევა დრო, გარე საზღვრები გაამკაცროს, წინააღმდეგ შემთხვევაში მოცდა შენების აღდგენამდე მოუწევს.

მიგრაციის, მოქალაქეობისა და საშინაო საქმეების საკითხებში ევროკომისიის — დიმიტრის აპროპოზიციონის განცხადებით, შენების გაუქმება არავითარ შემთხვევაში არ შეიძლება. „ეს დასასრულის დასაწყისი იქნება“, — განაცხადა მან გაზეთ Die Welt-თან ინტერვიუში. მისი თქმით, სასაზღვრო კონტროლის აღდგენა ევროკავშირში სერიოზულ ფინანსურ დანაკარგებს მოიტანს.

რა სამწუხაროა, რომ ეს ყველაფერი ჩრდილოეთკორეელთა ჩადენილი არ არის, იმიტომ, რომ გვიქნებოდა კარგად დასაბუთებული მტრის სახე; გვიქნებოდა ფაქტობრივ დაფუძნებული მტრული განწყობა ჩრდილოეთ კორეის მიმართ, განსხვავებით არაფრით დასაბუთებული დღევანდელი ანტიამერიკანული და ირაციონალური ანტიამერიკული განწყობილებისა, რომელთა წარმოშობის მიზეზები „გაუგებარია“.

რამდენიმე მიზეზი, რატომ არ უნდა გვიყვარდეს ჩრდილოეთი კორეა და ვატრფოდათ ამერიკელებს

დასავლეთის პროპაგანდისტული მანქანა, ათეული წლებია, მძლავრად მუშაობს თავისი პატრონების შავი საქმეების გასათეთრებლად და არც ამჟამად განიცდის სიცრუის, ორპირობისა და ორმაგი სტანდარტის დეფიციტს. ეს სიცრუის მანქანა გამოგონილი მიზეზებით ჯოჯოხეთის მოციქულებად წარმოაჩენს რუსეთსა და ჩრდილოეთ კორეას, დასავლეთსა და აშშ-ს კი — თეთრსაყელიან ჯენტლმენებად, სინამდვილეში კი სწორედ აშშ-ისა და მისი მოკავშირეების „შემოქმედების“ ნაყოფი მსოფლიოში გაჩაღებული ომების უმრავლესობა და ქვეყნებისთვის თავს დატყევილი უბედურებები... დასავლური პროპაგანდისტული მანქანის „შედეგებს“ სატირულ-იუმორისტულ ჟანრში წარმოგიდგინთ:

თქვენ, ალბათ, გასმენიათ სკანდალის შესახებ, რომელიც ორიოდე წლის წინათ დაინსო და, სავარაუდოდ, კიდევ დღესაც გაგრძელდება:
* ჩრდილოეთი კორეის საპრეზიდენტო არჩევნების შედეგად დანიშნულია კიმ ირედი.

აქ აქვს „მონსანტო“, „კოლიგატონი“... ბანკები, სიკვდილით დასჯა, ცინიკები, რომლებიც წამოიღეს მეთოდებს იყენებან, აი ზუსტად ესენი არიან ჩრდილოეთი კორეელები.

მაგრამ არა... ესენი ისინი არ არიან! ესენი სოციალისტური არიან!
რა სამწუხაროა, რომ ეს ყველაფერი ჩრდილოეთ კორეელების ჩადენილი არ არის, იმიტომ, რომ გვექნებოდა კარგად დასაბუთებული მტრის სახე; გვექნებოდა ფაქტობრივ დაფუძნებული მტრული განწყობა ჩრდილოეთ კორეის მიმართ, განსხვავებით არაფრით დასაბუთებული დღევანდელი ანტიამერიკანული ირაციონალური ანტიამერიკული განწყობილებისა, რომელთა წარმოშობის მიზეზები „გაუგებარია“.

ჩრდილოეთი კორეელებმა რა ჩადინეს?
* მათ ხომ ჯანსაღი პოლიტიკის საბირთვიო უზრუნველყოფა მიჰყვინდებიან დიპლომატიას ჩინეთთან ბაჰაიანობა, რათა ადგილობრივ დიქტატორებს თავიანთი ოპოზიციონერები დაეპატიმრებინათ და ციხეებში გამოემწყვდიათ — აი ეს ჩადინეს ამ მამაძალმა ჩრდილოეთ კორეელებმა. და კიდევ — მათ მასობრივად მიჰყვიდეს იარაღი ისეთ ქვეყნებს, როგორც არის ლიბია და გაერთიანებული არაბული საემიროები, რომლებშიც ადამიანებს თავს აჭრიან. ქიმი-

ჩრდილოეთ კორეის პრეზიდენტი: იმედი-ხილი კიმ ჩენ ირი და კიმ ჩენ ირი

ჩრდილოეთი კორეელები ხომ ისინი არიან, ვისაც აქვთ «მონსანტო», «კოლიგატონი»... ბანკები, სიკვდილით დასჯა, ცინიკები, რომლებიც წამოიღეს მეთოდებს იყენებან, აი ზუსტად ესენი არიან ჩრდილოეთი კორეელები. მაგრამ არა... ესენი სოციალისტური არიან!

აშშ-ის პრეზიდენტი: იმედი-ხილი ჯორჯ ბუშები

რი იარაღი კი მიჰყიდეს სირიაში — ბაზარ ასალს, ერთეული — საღებო მანქანას. ეს კი მართლაც მამაძალმა კორეელებმა გააკეთეს.
მაგრამ მოიცა: ესენი ხომ ბირთვიანი იყვნენ. კორეელები და გერმანელები ისევე, როგორც ამერიკელები, ყოველთვის შეიძლება აერიოს კაცს ერთმანეთში.
მაშ, აბა, რა გააკეთეს ჩრდილოეთ კორეელებმა?
*** მათ რაღაც რაქტა ბომბსადან. რა საშიშროებაა! ეს ხომ არანაირ ჩარჩოში არ ჯდება!
განა შეიძლება აიღო და ასე უბრალოდ გამოსცადო რაკეტები?**

ჩრდილოეთი კორეელებს ეს რაკეტები კვირების განმავლობაში უნდა დაემართათ უკვე ალფონსო ალფონსო-ლის მძიმე მარტინის მიღობნის დასაბუთების მიზნით. აი მაშინ კი მიიღებოდნენ ადგილს ბაირუს უშიშროების საბაზოში. მხოლოდ რაღაც რაკეტებს ტესტირებით კი გაიროზი არავინ შესულა.

მაშ, აბა, რა გონებაა ჩრდილოეთ კორეელებში არიან ეს მამაძალი კორეელები, ა?!
იმასაც ვერ ხედავან, რომ ავინრობენ და ჩაგრავენ საკუთარ ხალხს. მართლაც გონებასწორები არიან, საკუთარი ხალხი კი არა, სხვა ხალხები უნდა დაზარალონ და დააპო-

და სილაბირთვი ამყოფონ.
და, თუკი სხვა ხალხები ლუკმაპურის სასაფლაოდ ვერობაში მიდიან ხმელთაშუა ზღვით, პირდაპირ ესპანეთში უშვებენ პომიდვრის ბოსტნებსა და ფორთოხლის პლანტაციებში სამუშაოდ, აბა, თავიანთ ხალხს ხომ არ დაჩაგრავენ?

გასაგებია, რომ ჩრდილოეთ კორეელებს არ აქვთ ყველაგანმავალი ავტომობილები, პლანური ტელევიზორები, მობილური ტელეფონები და ამქვეყნის ხელისუფლება საკუთარ ხალხზე ბევრს ვერაფერს გამოიმუშავებს.

მაინც როგორი მამაძალეები არიან ეს ჩრდილოეთ კორეელები?! კონფლიქტების მშვიდობიანი მოგვარების საკითხებში ექსპერტებს არავენ არაფერს ეკითხება. მათ ბევრი გადაწყვეტილება შეიმუშავეს ბოლო ათწლეულში, მაგრამ ეს გადაწყვეტილებები არავე სჭირდება. ყველაფერი ისე ხდება, როგორც ქვის ხანაში — მყისვე იარაღს სტატეგები ხელს...

* და კიდევ — ჩრდილოეთ კორეელები ბოროტად იყენებენ ძალაუფლებას. რაც იქ ხდება, საშინელებაა. წარმოგიდგინოთ, ჩრდილოეთი კორეის პრეზიდენტი იმედი-ხილი კიმ ჩენ ირედი და იმედი-ხილი კიმ ჩენ ირი და იმედი-ხილი კიმ ჩენ ირი... ესენი სოციალისტური არიან!
ამას იქ გონებაშიც არავენ გაივლებს. ასეთი რამ ხომ მხოლოდ მონარქიებში ხდება და „დემოკრატიული საზოგადოება“ აღფრთობისა სოფლებს აუბრუნებ, რომ ის კვლავ პრეზიდენტის საპარკოლონია. სანაყალ პუბლიკა, უბრალოდ, ვაჟი არ ჰყავს და იმუშავებს, კვლავ და კვლავ მოვიდეს ხელისუფლების სათავეში. ეს, რა თქმა უნდა, საშინელებაა.

* იმ, რუსეთში, უამრავი პრობლემაა: ანტისემიტიზმი, რასიზმი, ნაციონალიზმი, ქვეყნის შეესული მიგრანტების მიმართ ტოლერანობა — ასეთი რამ დასავლეთში შეუძლებელია. წარმოიძვინეთ, რა მოხდებოდა, ვეროპაში რეგულარულად რომ ბილნავდენენ ებრაელებს სასაფლაოებს, ეშუქებოდნენ სინაგოგებსა და მეჩეთებს. ასეთი რამ ვეროპაში რომ მოხდეს, მოსახლეობა მყისვე გამოეყოფაგებოდა ებრაელებს, ხელისუფლება კი მკაცრ ზომებს გაატარებდა.

* იმ, რუსეთში, იყვანა ნაცისტები, რომლებიც რამდენიმე წლის განმავლობაში ბოცადნენ ადამიანებს. შემდეგ ეს ამბავი განმარტდა და, რომ მიერქმალათ, მყისვე გაანადგურეს დამატარებელი დოკუმენტები.
* რუსების 40% ჰომოსექსუალიზმის სახიფათო დაავადებად მიიჩნევენ, ვეროპულ ვატიკანში კი ასეთი ადამიანების რაოდენობა 100 პროცენტს შეადგენს, 100 პროცენტს!..

* საერთოდ კი, იმედი უნდა ვიქონიოთ, რომ პუტინი ისეთივე ფსიქოპათი არ არის, როგორც ბუში. ასე რომ იყოს, კივეი ბადდის დაემსგავსებოდა.
მოშაღებულია გერმანული ტელეარხ WDR-ის ეთერში (გადაცემა „შუალაღის არხები“ — Mitternachtsspitzen) გერმანული სატირაჟისის — ჰაგენ რეიტერის — გამოცემის წაბადებით.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ისინი, ვინც სტალინს პირადად არ იცნობს, მასში მხოლოდ ტირანს ხედავენ. მე კი მეორე მხარეს მაქვს ნანახი — მისი ჭკუა, დეტალების ფანტასტიკური ალქმის ნიჭი. მისი გამჭრიახობა და განსაცვიფრებელი ადამიანური ყურადღება, რომლის გამოჩენის უნარიც მას ჰქონდა... ომის ლიდერებს შორის ის ყველაზე მნიშვნელოვან ფიგურას წარმოადგენდა“.

9 მარტი ისევე და, ალბათ, უფრო მეტადაც დაკავშირებულია სტალინთან, ვიდრე მისი დაბადების დღე ან 5 მარტი — გარდაცვალების დღე, ან თუნდაც 9 მაისი — სტალინის მიერ ფაშისტური შავი ჭირისაგან მსოფლიოს გათავისუფლებისა და გამარჯვების აღსანიშნავი დღე. ეს იმიტომ, რომ 9 მარტს ჩაეხვეწა ხალხთა თანასწორუფლებიანობისა და სამართლიანობის მზე, იმედი მომავლისა, რომელსაც ასე ძლიერ გლოვობს მსოფლიოს მონინავე საზოგადოება, აგერ უკვე 60 წელიწადია.

ეგვიპტის დედაქალაქ კაიროში არის თავისი სიდიდითა და მნიშვნელობით მსოფლიოს № 2 მუზეუმი, რომელშიც, ძირითადად, გამოფენილია ეგვიპტის ფარაონის, 22 წლის ტუტანხამონის (რომელიც მელორემ თავში კომბლის ჩარტყმით მოკლა) საფლავიდან ამოღებული ყველა ნივთი, რომლებიც შეფის პირად ცხოვრებას ან მეფის სასახლეს ამშვენებდა და ნაპოვნი იქნა პლანეტის ყველაზე დიდ აკროპოლისში — ტუტანხამონის სახელზე აშენებული პირამიდის ქვესკნელებში ჩამარხულ საიდუმლო საცავებში. საკვირველია, როგორ შეეძლო სახელმწიფო თავის განძს — ბრილიანტს, ოქროს, პლატინას თუ სხვა უძვირფასეს ქვებს, რომლებიც ტახტზე მხოლოდ 3 წლით ნამყოფ და მელორის მიერ მოკლულ ფარაონს საფლავში ჩააყოლონ.

რუსი საზოგადოების თუნდაც 10 %-ი?!
ანდა, რა იცის ჟირინოვსკიმ სტალინზე — წიგნი მას არ ნაუკითხავს და სხვისი მოსმენა მან არ იცის. სუამრავმა მსმენელმა დამირეკა და შემავალიანა, ვუპასუხო ჟირინოვსკის ამ სისულელეს. ვფიქრობ, სულელს რომ უპასუხო, შენც სულელი უნდა იყო, ამიტომ არ მსურს, პასუხი გავცე მას, მაგრამ გადავწყვიტე, მივმართო დიდ რუს ხალხს, დროზე მოიცოლოს გაურკვეველი წარმომავლობის სხვადასხვა მასონურ ლოჟაში განეგრებულ და ოლიგარქებად ქცეული ვაიპოლიტიკოსები.

დღეს ვაქვეყნებ მსოფლიოს გამოჩენილი ადამიანების გამონათქვამებსა და შეფასებებს სტალინზე, რომლებიც, ამასთანავე, 9 მარტს მის საფლავზე წასაკითხი სამგლოვიარო სიტყვებიც იქნება.

უინსტონ ჩერჩილი, დიდი ბრიტანეთის ყოფილი პრემიერმინისტრი
სტალინთან შეხვედრის შემდეგ ერთ-ერთ გამოსვლაში ჩერჩილი აღნიშნავდა: „მე ჩავედი კრემლში და პირველად შეხვედი დიდ რეჟიმს... მხნედ და იმედიანად დაგვაპყრობა და მეომარს... მხნედ და იმედიანად დაგვაპყრობა მთელი იმ ადამიანთა მხარდასა, რომლებიც განაგრძობდნენ ბრძოლას ჩვენს წინაშე და ურთიერთობით განაგრძობდნენ ბრძოლას ჩვენს წინაშე“.

სტალინის დაბადების 80 წლისთავზე, 1959 წლის 21 დეკემბერს, დიდი ბრიტანეთის პარლამენტის თემთა პალატაში წარმოთქმულ სიტყვაში უინსტონ ჩერჩილმა აღნიშნა: „ბატონებო! თუ ჩვენ გვინდა ვიყოთ და დავრჩეთ თავისუფალი სამყაროს სათავეში, ჩვენ ვალისა ვართ შევავსოთ ეს სივრცე ჩვენი მტრებით, განსაკუთრებით — გამოჩენილ პიროვნებებით. დღეს ასეთად მინდა დავასახელო გენერალისიმუსი სტალინი. რუსეთისათვის დიდი ბედნიერება იყო, რომ ძველმა მძიმე განსაცდელის ჭაბუკმა სტალინმა ჩაუღმა ბენიოსი და ურყველი მხედრობით დაიწყო რუსეთის განთავისუფლება და დაიწყო სტალინის ინიციატივით სტალინის ნეშტი მავზოლეუმიდან გამოასვენეს და ახალ კუბოში ჩაასვენეს, ნიკიტასვე ბრძანებით, განერაღებინა მისი მხარე და მისი მხარე და მისი მხარე და მისი მხარე...“

„სტალინი უტოლინარი იყო, მას სემინარიაც კი არ ჰქონდა დამთავრებული. მე მეცნიერებათა დოქტორი ვარ. მას არ ჰქონდა სამხედრო ცოდნა და არც შესაბამისი ჩინი, მე კი ნამდვილი სამხედრო პოლკოვნიკი ვარ. მან არ იცოდა არც ერთი უცხო ენა, მე კი რამდენიმე უცხოურ ენას კარგად ვფლობ. მაშ, ვინ არის ეს არაზნადა სტალინი, რომ მის სახელს დღესაც მოიხსენიებენ“.

აი ჟირინოვსკის მოწოდება: „მთავრობა, პრემიერ-მინისტრმა და მთავრობის წევრებმა უნდა დაიწყონ სტალინის მემორიალის აღმშენებლობა და მისი მემორიალის აღმშენებლობა და მისი მემორიალის აღმშენებლობა“.

«სტალინი — ეს სახელი საუკუნეებს გაუკლავს. ამ ადამიანის საიდუმლოებას თაობები შეისწავლიან!»

«ის იყო კახი, რომელიც თავის გზებს თავისივე გზის ხელით ანადგურებდა; გაიქურდა ჩვენს, ვისაც იმპერიალისტებს გვიწოდებდა, იმპერიალისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში. სტალინი იყო უდიდესი დიქტატორი, რომელსაც მსოფლიოში ბოლო არ ჰქონია. მან მიიღო ხის კავიანი რუსეთი და დატოვა ატომური იარაღით აღჭურვილი. რას უნდა თქვან მასზე, ასეთ ადამიანებს ისტორია და ხალხი არ ივიწყებს!»

სტალინის დაბადების 80 წლისთავზე, 1959 წლის 21 დეკემბერს, დიდი ბრიტანეთის პარლამენტის თემთა პალატაში წარმოთქმულ სიტყვაში უინსტონ ჩერჩილმა აღნიშნა: „ბატონებო! თუ ჩვენ გვინდა ვიყოთ და დავრჩეთ თავისუფალი სამყაროს სათავეში, ჩვენ ვალისა ვართ შევავსოთ ეს სივრცე ჩვენი მტრებით, განსაკუთრებით — გამოჩენილ პიროვნებებით. დღეს ასეთად მინდა დავასახელო გენერალისიმუსი სტალინი. რუსეთისათვის დიდი ბედნიერება იყო, რომ ძველმა მძიმე განსაცდელის ჭაბუკმა სტალინმა ჩაუღმა ბენიოსი და ურყველი მხედრობით დაიწყო რუსეთის განთავისუფლება და დაიწყო სტალინის ინიციატივით სტალინის ნეშტი მავზოლეუმიდან გამოასვენეს და ახალ კუბოში ჩაასვენეს, ნიკიტასვე ბრძანებით, განერაღებინა მისი მხარე და მისი მხარე და მისი მხარე...“

დღევანდელი მსოფლიო იმპერიალისტების წინააღმდეგ ბრძოლაში. სტალინი იყო უდიდესი დიქტატორი, რომელსაც მსოფლიოში ბოლო არ ჰქონია. მან მიიღო ხის კავიანი რუსეთი და დატოვა ატომური იარაღით აღჭურვილი. რას უნდა თქვან მასზე, ასეთ ადამიანებს ისტორია და ხალხი არ ივიწყებს“.

1942 წელს მოკავშირეთა შეიარაღებული ძალების ჩრდილოეთ აფრიკაში გადასხმის ოპერაცია „ტორჩის“ გეგმის განხილვისას სტალინის გამოსვლაში აღნიშნულია: „სტალინი იყო უდიდესი დიქტატორი, რომელსაც მსოფლიოში ბოლო არ ჰქონია. მან მიიღო ხის კავიანი რუსეთი და დატოვა ატომური იარაღით აღჭურვილი. რას უნდა თქვან მასზე, ასეთ ადამიანებს ისტორია და ხალხი არ ივიწყებს“.

ლავ მოლოტოვთან შეხვედრისას ფრანკლინ რუზველტმა განუცხადა მას, რომ მომავლისა და ანწყოს საკითხების განსახილველად სურს, შეხვედეს თანამედროვეობის დიდ ადამიანს — სტალინს, რაც აქამდე ვერ შეძლო, მაგრამ სჯერა, რომ ისინი მაინც შეხვედებიან ერთმანეთს.

ფრანკლინ რუზველტი თავის ერთ-ერთ გამოსვლაში აღნიშნავდა:

„...მასთან (სტალინთან — გრ. ონიანი) მუშაობა დიდი სიამოვნებაა. ყოველგვარი წინააღმდეგობა, წინააღმდეგობა გამორიცხებულია. ის ახალიზებს საკითხს, რომლის განხილვაც სურს, და ამ საკითხიდან არც აქამდე იხრება და არც იქით“.

შარლ დე გოლი, საფრანგეთის ყოფილი პრეზიდენტი:
„სტალინის კოლოსალური ავტორიტეტი ჰქონდა არა მხოლოდ რუსეთში. მას ძალუძდა, ეხსნა „სტალინი“ თავისი მტრებისათვის, რომ დამარცხებისას პანიკას არ მისცემოდნენ და გამარჯვებით არ ენეტარათ, გამარჯვებით კი მას დამარცხებებზე გაცილებით მეტი ჰქონდა“.

ჩან კაიში, ჩინეთის გომინდანული მთავრობის ხელმძღვანელი:

„სტალინი მოკავშირეთა კოალიციაში თანასწორთა შორის პირველი იყო“.

ამერალ პარიზიანი, აშშ-ის ყოფილი ელჩი საბჭოთა კავშირში:
„ისინი, ვინც სტალინს პირადად არ იცნობენ, მასში მხოლოდ ტირანს ხედავენ. მე კი მეორე მხარეს მაქვს ნანახი — მისი ჭკუა, დეტალების ფანტასტიკური ალქმის ნიჭი. მისი გამჭრიახობა და განსაცვიფრებელი ადამიანური ყურადღება, რომლის გამოჩენის უნარიც მას ჰქონდა“.

ყოველ შემთხვევაში, ომის წლებში, ჩემი აზრით, ის უფრო იყო ინფორმირებული, ვიდრე რუზველტი და საქმის ვითარებას უფრო რეალისტურად უყურებდა, ვიდრე ჩერჩილი. გარკვეული თვალსაზრისით, ომის ლიდერებს შორის ის ყველაზე მნიშვნელოვან ფიგურას წარმოადგენდა“.

ვიჩანსლავ მოლოტოვი, საბჭოთა კავშირის მინისტრთა საბჭოს ყოფილი თავმჯდომარე:
„სტალინი არა მხოლოდ მეორე საუკუნის, არამედ მსოფლიოს ყველა დროის უდიდესი პიროვნებაა“.

ალექსანდრე კირენსკი, რუსეთის ყოფილი პრემიერ-მინისტრი:
„სტალინიდან რუსეთი ფერფლიდან აღადგინა,“

„სტალინმა ბაბაქვირვა ჩვენი თვითმფრინავების ცოდნით. იგი მათ თავისუფლებას, შეიარაღებისა და ჯავშნის დეტალს უფრო უკეთ იცნობდა, ვიდრე ჩვენი საჰაერო ძალების ბევრი დაწინაურებული პილოტი“. სტალინი ჭეშმარიტად ფოლადის ადამიანი იყო, უშიშარი, ბრწყინვალე გონების, სწრაფი აზროვნებისა და რეაქციის, შეუბრალებელი, გაბედული და დიდი ლიდერი“

დიდ სახელმწიფოდ აქცია, ჰიტლერი გაანადგურა. რუსეთი და კავკასიონი გადარჩინა“.

იუპო პაპანიკივი, ფინეთის ყოფილი პრეზიდენტი:

„სტალინი ისტორიაში სახელმწიფოს ერთ-ერთი შემოქმედია. გენერალისიმუს სტალინთან მრავალჯერ შეხვედრებისა და მოლაპარაკებების საშუალება მქონდა. მე ამ შეხვედრებზე ძალზე სასიამოვნო მოგონებები შემომჩნა“.

ენტონი იდენი, დიდი ბრიტანეთის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი:

„სტალინი თავდაპირველად შთაბეჭდილება თავისი ნიჭიერებით მოახდინა და მასზე აზრი არ შემცვლია. მასზე ლაღაღებდა თვითონ მისი პიროვნება, რომლის შეფასებაც გაზვიადებას არ საჭიროებდა. მას ჰქონდა კარგი ბუნებრივი, ეტყობა, ქართული წარმოშობის მანერები. სტალინი ღრმად იყო ჩახედული ყველა საკითხში, რომელთანაც შეხება ჰქონდა. ის წინდახედულებითა და ოპერატიულობით გამოირჩეოდა. ყოველივე ამის უკან უეჭველად იდგა ძალა“.

ჯორჯი დევისი, აშშ-ის ყოფილი ელჩი საბჭოთა კავშირში:

„ი. სტალინი, როგორც ჭეშმარიტად დიდი ადამიანი, მეტად თავმდაბალი და მოკრძალებულია. ის უარყოფს მისდამი გამოთქმულ ყოველგვარ ქება-დიდებას უდიდესი სამრევნელო ობიექტების აშენებისათვის, რომელთა ნახვაც მე მომინია, და მიაჩნია ისინი ქვეყნის ათასობით ინჟინერ-ტექნიკოსთა, თანამოღვაწეთა და მუშა-მოსამსახურეთა დაძაბული შემოქმედებით მოღვაწეობის შედეგად... რომ არა მოვლენათა მისეული განჭვრეტა, კეთილგონიერება და დაუოკებელი ნებისყოფა, შეუძლებელი იქნებოდა მძლავრი საბჭოთა შეიარაღებული ძალების შექმნა, რომელმაც საშუალება არ მისცა ჰიტლერს, საბჭოთა კავშირის დამარცხების შემთხვევაში ბატონობა დაემყარებინა ევრაზიაზე, საბოლოოდ, აფრიკასა და მათ მიმდებარე ზღვებზე“.

ანდრეი ბრომიკო, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი:

„სტალინის ყურადღება, მეხსიერება, დღევანდელ შედარებას თუ მოვიშველიებთ, ელექტრონულ გამოთვლელ მანქანას მოგაგონებდათ, რომელიც არაფერს გამოტოვებს ხოლმე. მას ნათელი, არაჩვეულებრივი და განსაკუთრებული ნიჭი ჰქონდა“.

ჰენრი კინსინგერი, აშშ-ის ყოფილი სახელმწიფო მდივანი:

„სტალინის სიტყვებში გამოსჭვივს აზრისა და მოქმედების მიზანსწრაფული სისასტიკე, რაც კომუნისტური იდეოლოგიის ურყევი ერთგულების შედეგია. სტალინი მგზნებარე რევოლუციონერი, გულმშვიდი, ალუზოთეპელი სტრატეგი იყო. მან რუსეთი მეოცე საუკუნეში ზესახელმწიფოდ აქცია, ისე, როგორც რომელიმე საფრანგეთი მეჩვიდმეტე საუკუნეში“.

ჰარი ჰოპკინსი, აშშ-ის პრეზიდენტ ფ. რუზველტის მრჩეველი:

„სტალინს რამე რომ დამართოდ, როგორი შედეგები გვექნებოდა?! ჩვენ დარწმუნებული ვიყავით, რომ შეგვეძლო დაგვრდნობით მის გონებას, გრძობას და გავებას“.

ჯორჯი ქენანი, აშშ-ის ყოფილი ელჩი საბჭოთა კავშირში:

„სტალინს, როგორც ჭეშმარიტ ქართველ გმირს, შეეძლო დიდი და კარგი მეგობარიც ყოფილიყო და შეურიგებელი საშიში მტერიც. მისთვის ძნელი იყო, მეგობარსა და მტერს შორის რაღაც შუალედური ყოფილიყო“.

კორდელ ჰელი, აშშ-ის სახელმწიფო მდივანი ომის წლებში:

„სტალინი გასაოცარი პიროვნებაა. ის დაჯილდოებულია არაჩვეულებრივი ნიჭითა და გონებით. აგრეთვე, პრაქტიკულ საკითხთა არსის წვდომის უნარით. ის, რუხველტთან და ჩერჩილთან ერთად, ერთ-ერთია იმ ლიდერთაგან, რომლებსაც მხრებზე აწვევბათ ისეთი პასუხისმგებლობა, რომლის მსგავსი არც ერთ ადამიანს არ დაეკისრება უახლოეს 500 წელიწადში“.

დემიტრი უსტინოვი, მარშალი, სსრ კავშირის შეიარაღებისა და თავდაცვის ყოფილი მინისტრი:

„სტალინს უდიდესი, ყოვლისმომცველი, იშვიათი მესხიერება ჰქონდა, მას დეტალურად ახსოვდა ყველაფერი, რაც დაკავშირებული იყო ამა თუ იმ განსახილველ საკითხთან და შემუშავებული გადაწყვეტილებებისა ან შეფასებებისგან არავითარ გადახვევას, გადახრას არ უშვებდა. მან წარმატებით შეძლო მმართველობის ყველა რგოლის შეთანხმებული, გამართული, მონეტარული, მხარდაჭერის აწყოფა, მიღებული გადაწყვეტილებების უეჭველი შესრულება“.

ნიკოლაი ბანიბაჰოვი, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ყოფილი მოადგილე:

„სტალინი ყველა წვრილმან საკითხშიც კი ღრმად წვდებოდა და ერკვეოდა; შეეძლო, უშეცდომოდ გამოეგვინა, ჭეშმარიტად რას ფიქრობდა მასთან მოსაუბრე, ვერ იტანდა ზოგად და მყვირალა ფრაზებს და გამოთქმებს. სტალინთან რომ გელაპარაკა, საჭირო იყო საუბრის თემის ღრმა ცოდნა, უნდა ყოფილიყავი მეტად კონკრეტული და გქონოდა საკუთარი აზრი განსახილველ საკითხზე. თავის შეკითხვებით ის უბიძგებდა მოსაუბრეს, მთელი სისრულით გაეხსნა საკითხის არსი“.

არ მახსოვს არც ერთი შემთხვევა, სტალინს რომ სმა აემადლებინოს და ვინმესთან გაღიზიანებული, უხეში ტონით ესაუბროს. ის არასოდეს დაუშვებდა, რომ მოსაუბრეს თავი უხერხულად ეგრძნო და დაბნეულიყო შიშისაგან“.

ალექსანდრე გოლოვანი, ავიაციის მთავარი მარშალი:

„არ მახსოვს, მას ვინმესთვის შეურაცხყოფა მიეყენებინოს, დაემცირებინოს, ის ფაქტს იმასსოვრებდა — კარგსაც და ცუდსაც, იმას, რასაც კაცზე ფიქრობდა. პირში თქმის უნარი სტალინის განმასხვავებელი ნიშანი იყო“.

ივანე ბარდინი, აკადემიკოსი:

„სრულიად გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ ამხანაგი სტალინი საბჭოთა შავი მეტალურგიის შემქმნელია. ...როგორი გენიალური გამჭრიახობით შეარჩევს ხოლმე ამხანაგი სტალინი მომენტს სახელმწიფო ხომალდის საჭირო მიმართულებით შე-

«ჩვენი მთავარი მტერი საბჭოთა კავშირია, სტალინი კი, როგორც სტრატეგი და სხელები მოღვაწე, უფრო ნიჭიარია, ვიდრე ჩვენი და ჩუხველტი, ორივე ერთად აღებული»

«მასში იყო სხელები კახის — იულიუს კეისრის ჭკუა და ბაკუს ოქტავიუსის უშაქობა, ალექსანდრე მაკედონელის მხედრობითა და გენიალურმა, ხიხარონის ორატორული დაბრუნებულმა და ლაქონურმა, აგარამ ის მათზე მაღლა, გახილავით მაღლა. მასში ისინი, ყველანი, იყვნენ... და, თუ მსოფლიოს ისტორიაში სამი-ოთხი ადამიანი დარჩება, ერთი მათგანი უეჭველად სტალინი იქნება»

მოსაბრუნებლად, როგორ გაბედულად მიჰყავს მას ქვეყანა პროგრესის გზით! ხალხის აზრის ამოცნობის როგორი უნარი შესწევს! როგორი ენერჯით, როგორი აქტიურობით გამოირჩევა ეს ადამიანი! სტალინი — ეს სახელი საუკუნეებს გაუძლებს. ამ ადამი-

ანის საიდუმლოებას თაობები შეისწავლიან“.

ალექსანდრე ბახნი, აკადემიკოსი:

„...მითხრა, რაში ვიყავი მართალი და აღნიშნა ჩემი პოზიციის სუსტი მხარეებიც. მოვლენათა შემდგომმა განვითარებამ ცხადყო, რომ იოსებ ბე-

სარიონის ძის გადაწყვეტილება ერთადერთი სწორი გადაწყვეტილება იყო. რას შეიძლება შევადარო ამხანაგ სტალინთან ჩემი პირველი შეხვედრა და საუბარი, რომელიც 45 წელს გაგრძელდა? ჩემი ხანგრძლივი და შეხვედრებით მდიდარი ცხოვრების განმავლობაში ასეთი საუბარი არასოდეს მქონია, მსგავსი არაფერი მახსოვს, აზრის სიხსნადის, საქმის არსში ღრმა წვდომის თვალსაზრისით“.

პავლე ანტონოვი, გენერალი, სტალინის თანაშემწე სამხედრო საკითხებში:

„მე, როგორც სამხედრო სპეციალისტს, სტალინიში მაცვიფრებდა ის, რომ ფორმალურად სამოქალაქო კაცი, გენიალურად, ამ სიტყვის სრული მნიშვნელობით (მე არ მესინია ამ სიტყვის თქმის, რომელიც სტალინს ყველაზე უსუსტად ახასიათებს), ერკვეოდა სამხედრო საკითხებში. სტალინი ღრმად და მასშტაბურად იცნობდა სამხედრო ეკონომიკის, სტრატეგიისა და ტაქტიკის სფეროებსაც და ყველას აოცებდა განსახილველი ამოცანების დასმისა და ახსნის მკაფიოობით“.

ჰენრი არნოლდი, გენერალი, აშშ-ის დელეგაციის წევრი პოტსდამის კონფერენციისთვის:

„სტალინიმ გამაკვირვა ჩვე-

ნი თვითმფრინავების ცოდნით. იგი მათ თავისებურებებს, შეიარაღებისა და ჯავშნის დეტალს უფრო უკეთ იცნობდა, ვიდრე ჩვენი საჰაერო ძალების ბევრი დაწინაურებული პილოტი“. სტალინი ჭეშმარიტად ფოლადის ადამიანი იყო, უშიშარი, ბრწყინვალე გონების, სწრაფი აზროვნებისა და რეაქციის, შეუბრალებელი, დიდი ლიდერი და გაბედული“.

ალექსანდრე ზინოვიძე, პროფესორი:

„დიდ სამამულო ომში გამარჯვება მხოლოდ კომუნისტურ სისტემის წყალობით შეგვეძლო, მე ხომ ომში პირველივე დღეებიდან ვმონაწილეობდი, მთელი ომი გამოვიარე, ვიცი, რა დარგობი იყო. სტალინი, სტალინური ხელმძღვანელობა რომ არ ყოფილიყო, ჩვენ უკვე 1941 წელს გავგანადგურებდნენ“.

პიტერ უსტინოვი, ინგლისელი მსახიობი, რეჟისორი:

„სტალინის გარდა, ალბათ, არავის შეეძლო ომში გაეკეთებინა ის, რაც მან გააკეთა ისეთი უღმობობით, ისე მოქნილად და ისე მიზანსწრაფულად, როგორც ამას მოითხოვდა არაადამიანურ მასშტაბებში ომის ასე წარმატებით წარმართვა“.

ადოლფ ჰიტლერი, გერმანიის კანცლერი:

„უდავოდ გემართებეს, სტალინს ჯეროვანი პატივისცემით მოვეკიდეთ, ის გენიალური ტიპია“.

იოსებ რიზენტროპი, ფაშისტური გერმანიის საგარეო საქმეთა ყოფილი მინისტრი:

„ჩვენი მთავარი მტერი საბჭოთა კავშირია, სტალინი კი, როგორც სტრატეგი და სახელმწიფო მოღვაწე, უფრო ნიჭიარია, ვიდრე ჩვენი და ჩუხველტი, ორივე ერთად აღებული“.

ჰანს-გიტო პლანკი, ფაშისტური გერმანიის ვესტფალის მთავარი:

„მხოლოდ იმაზე დაფიქრდეთ, რისი გადატანა მოუხდა, მის (სტალინის — გრ. თინათინი) სიტყვას ბოლო 2 წლის მანძილზე. არადა, როგორი ავტორიტეტით სარგებლობს ის ხალხის თვალში. სტალინი ახლა სულ სხვა მხრივ წარმოიდგება, ის დასავლეთის სახელმწიფოების ყველა ლიდერზე განუზომლად მაღლა დგას“.

პაბლო პიპასო, მხატვარი:

„მასში იყო სახელმწიფო კაცის — იულიუს კეისრის ჭკუა და მარკუს ოქტავიუსის უშაქობა, ალექსანდრე მაკედონელის მხედრობითა და გენიალურმა, ხიხარონის ორატორული დაბრუნებულმა და ლაქონურმა, აგარამ ის მათზე მაღლა, გახილავით მაღლა. მასში ისინი, ყველანი, იყვნენ... და, თუ მსოფლიოს ისტორიაში სამი-ოთხი ადამიანი დარჩება, ერთი მათგანი უეჭველად სტალინი იქნება“.

„სტალინი წინააღმდეგ, რომელმაც ბრძოლის წინა ხაზზე წამოსწივს დოლარებს დახარბებული ტროცკისტი მენშევიკების ნადირალა ნაშეიერები, რომლებიც არად აგდებდნენ თავიანთი ქვეყნის შემქმნელისა და აღმშენებლის დიდ სახელს“.

ერაყში მოქმედებები მსოფლიო ქრისტიანთა არ შემოიფარგლება. ქრისტიანები ჯერ კიდევ აწყდებიან ძალზე ძლიერ დისკრიმინაციას ერაყულ კანონმდებლობაში. პატრიარქ ლუის რაფაელ საკოს ძალისხმევით ქრისტიანთა უწყვეტად უზღვევის დასაცავად მხარდაჭერას უნდა იღებდეს საერთაშორისო საზოგადოებისგან და უზღვევადამცველი ასოციაციისგან. იმედია, ამ განხილვილი და მამაცი ადამიანის საფრანგეთში ვიზიტი ამ ყველაფერს ხელს შეუწყობს.

საფრანგეთმა რუსეთს უნდა მიუბრუნოს

როგორც ასოციაცია *l'oeuvre d'Orient*-ის ხელმძღვანელი პასკალ გოლნიში აღნიშნავს, ერაყისა და სირიის ქრისტიანებს, დაპირებები კი არა, საქმე სჭირდებათ: საფრანგეთი აქტიურად უნდა მიისწრაფოდეს „ისლამური სახელმწიფოს“ განადგურებისკენ და საქმეში დიპლომატიური გავლენაც უნდა ჩართოს. ახლა, როდესაც ქვეყანას ახალი საგარეო საქმეთა მინისტრი ჰყავს, კარგი იქნება, ფრანგული დიპლომატიის გაანალიზება.

სირიაში არსებული ვითარება ძალზე აქტიურად განიხილება, მაგრამ ერაყში შექმნილი ვითარება გაცილებით ნაკლებ ყურადღებას იპყრობს. საფრანგეთი იმთავითვე ერაყში შეჭრის წინააღმდეგი იყო, რადგან აცნობიერებდა, რომ ეს ოპერაცია ქვეყანას დაანგრევდა. ერაყის ალ-მალიკის ხელისუფლება, პირველ რიგში, ცდილობდა, ანგარიში გაესწორებინა სუნიტებისთვის. მოსულსა და ნინევიის აღებიდან ოთხი დღის შემდეგ საფრანგეთის საგარეო საქმეთა მინისტრი **ლორან ფაბიუსი** ქრისტიანთა ქურთებისა და დევნილების წარმომადგენლებთან შესახვედრად გაემგზავრა, რამდენიმე კვირის შემდეგ კი საფრანგეთის პრეზიდენტ ფრანსუა ოლანდთან ერთად დაბრუნდა. გაეროს უშიშროების საბჭოში საფრანგეთის თავმჯდომარეობის ფარგლებში 2015 წლის მარტში პარიზმა მოითხოვა, რომ აღმოსავლელი ქრისტიანების საკითხი დღის წესრიგში შეეტანათ.

საქმე ისაა, რომ **ერაყში არ გათავისუფლებულა ქრისტიანების კათოლიკური მინისტრი პაპი პავლ-რატული მატრიც კი. მოსულში მომხდარი ტრაგიკული ინციდენტიდან ნელინად-ნახავ-რის შიმშილი „ისლამური სახელმწიფო“ კიდევ უფრო გაიზარდა და პალმირა და ერ-რამადი ფსხვევად გაიფინა. ბაღდადის კალაბაზა გაათავისუფლეს ერ-რამადი და იეზიდების განსახლების ზონის ნანილი, მაგრამ ეს არ შეხება ქრისტიანების ტერიტორიას, კერძოდ, ქალაქ ბასიტს. ამის მიზნად ყველაზე ხშირად ასახელებენ იმას, რომ შეუქმლაველია ქალაქის უსაფრთხოების დაცვა მოსულის აღების გარეშე.**

სინამდვილეში, შესაძლოა, არც იყოს ასე. ტიგროსი ფართო და ძნელად გადასალახავი მდინარეა. ის წარმოადგენს ბუნებრივ საზღვარს, რომელზეც ადვილია თვალის დევნება. სიმართლე არის ის, რომ ქრისტიანული ზონა ინტერესის სფეროს არ წარმოადგენს არც ბაღდადისთვის, რომელსაც, უპირველეს ყოვლისა, საკუთარი უსაფრთხოება ადარდება; და არც ქურთებისთვის, რომლებიც ავტონომიის ტერიტორიაზე ზრუნავენ. ამრიგად, პასუხისმგებლობა საერთაშორისო საზოგადოების მხრებზე გადადის. მისი ჩარევის გარეშე ქრისტიანები შინ ვერ დაბრუნდებიან, ეს კი „ისლამური სახელმწიფოს“ გა-

მარჯვენას ნიშნავს. ბაღდადისა და ქურთისტანისთვის განუვლი დახმარება გათვლილი უნდა იყოს ბასიტის გათავისუფლებაზე უახლოესი კვირების განმავლობაში. ეს სასწრაფო აუცილებლობაა. დევნილებმა საბოლოოდ დაკარგეს იმედი. მათ სჯეროდათ, რომ მალე სახლ-

ში დაბრუნებას შეძლებდნენ, მაგრამ ხედავენ, რომ მდგომარეობა მკვდარი ნერტილიდან არ იძვრის. თუკი ისინი ვერ დაინახავენ მკაფიო და მძლავრ სიგნალს, მაშინ ერაყიდან წასვლას მოინდომებენ და გაზაფხულზე ევროპაში მოგზაურობის შემოქმედებას დაიწყებენ.

8 სექტემბრის შეხვედრაზე და 23 თებერვალს ჰუმანიტარულ დახმარებასთან დაკავშირებულ შეხვედრაზე მიღწეული შედეგები, შესაძლოა, უსარგებლო აღმოჩნდეს. თუკი უმცირესობები, განსაკუთრებით ქრისტიანები და იეზიდები, ერაყიდან გაიქცევიან, ეს „ისლამური სახელმწიფოს“

გამარჯვება იქნება. როგორც უნდა იყოს, ერაყში მოქმედებები მსოფლიო ქრისტიანთა არ შემოიფარგლება. ქრისტიანები ჯერ კიდევ აწყდებიან ძალზე ძლიერ დისკრიმინაციას ერაყულ კანონმდებლობაში. პატრიარქ ლუის რაფაელ საკოს ძალისხმევით ქრისტიანთა უწყვეტად უზღვევის დასაცავად მხარდაჭერას უნდა იღებდეს საერთაშორისო საზოგადოებისგან და უზღვევადამცველი ასოციაციისგან. იმედია, ამ განხილვილი და მამაცი ადამიანის საფრანგეთში ვიზიტი ამ ყველაფერს ხელს შეუწყობს.

გარდა ამისა, ახლა მრავალი ელის ახალი მინისტრის — **შან-მარკ პეროსთან** სირიასთან დაკავშირებულ ინიციატივებს.

ხომ არ დადგა დრო, რომ ყველა დაბრუნდეს უშიშროების საბჭოში და განიხილოს „ისლამური სახელმწიფოს“ წინააღმდეგ საერთაშორისო ბრძოლის იურიდიული ჩარევები? ეს ნიშნავს ნამდვილი პოლიტიკური წინადადებების შემუშავებას იმ სუნიტური მოსახლეობის მიმართ, რომელიც ასევე „ისლამური სახელმწიფოს“ მსხვერპლია. არარეალურად განწყვეტილებებს აჯობებდა, თვითონ სირიის შიგნით რეგიონული გავლენის ზონების სტაბილიზება. ეს შესაძლებელს გახდიდა ჰუმანიტარული დახმარების მიწოდებას მოსახლეობისათვის, ასევე სირიელების ჩართვას (რაც უნდა უცნაური იყოს, ისინი ამჟამინდელ მოლაპარაკებებს არ ესწრებიან) უშუალოდ მათთან დაკავშირებული განწყვეტილებების მიღების საქმეში.

ნებისმიერ შემთხვევაში პრიორიტეტული **მიზანია „ისლამური სახელმწიფოს“** და „**ალ ქაიდას**“ ნეიტრალიზაცია. დაყოვნება მსოფლიო ბაზრებზე სიტუაციას და განამტკიცებს ამ ორგანიზაციის შიგნით მდგომარეობის უსუსრობას. მაგრამ აღნიშნული მიდევნება შესაძლებელია მსოფლიო თურქულ-სირიული საზღვრის მკაცრი კონტროლით, საზღვრისა, რომლის გავლითაც მოქალაქეებს ყველაწინარი კონტრაბანდა.

სირიისა და ერაყის ქრისტიანებს სჭირდებათ მოქმედება და არა ლაპარაკი. საფრანგეთმა უნდა მიიღოს ზომები, ამოქმედოს თავისი დიპლომატია. ფსონზე ქვეყნის კეთილი სახელი დეცს.

Le Figaro

ერაყში არ გათავისუფლებულა ქრისტიანების კათოლიკური მინისტრი პაპი პავლ-რატული მატრიც კი. მოსულში მომხდარი ტრაგიკული ინციდენტიდან ნელინად-ნახავრის შიმშილი „ისლამური სახელმწიფო“ კიდევ უფრო გაიზარდა და პალმირა და ერ-რამადი ფსხვევად გაიფინა. ბაღდადის კალაბაზა გაათავისუფლეს ერ-რამადი და იეზიდების განსახლების ზონის ნანილი, მაგრამ ეს არ შეხება ქრისტიანების ტერიტორიას, კერძოდ, ქალაქ ბასიტს. ამის მიზნად ყველაზე ხშირად ასახელებენ იმას, რომ შეუქმლაველია ქალაქის უსაფრთხოების დაცვა მოსულის აღების გარეშე.

მსოფლიო

დონალდ ტრამპი: ნუ ჩამოხვალთ ევროპაში

დონალდ ტრამპი მიგრანტებს მოუწოდებს, ევროპაში არ ჩავიდნენ. მან აღნიშნული განცხადება 3 მარტს ათენში საბერძნეთის პრემიერთან ალექსის ციპრასთან შეხვედრის შემდეგ გააკეთა. „ნუ ჩამოხვალთ ევროპაში, ნუ დაუჯერებთ ტრეფიკორებს, არც ერთი ევროპული ქვეყანა არ იქნება სატრანზიტო“, — მიმართავს ტრამპი მიგრანტებს. ამასთანავე, ევროპული საბჭოს პრეზიდენტი მხარდაჭერას უცხადებს საბერძნეთს და ამბობს, რომ „ევროკავშირი საბერძნეთს არ მიატოვებს“. ტრამპიმ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ საბერძნეთი, ისევე, როგორც ევოკავშირის ნებისმიერი ქვეყანა, უკვე აღარ იქნება სატრანზიტო, ხოლო მენგენის ზონაში გადაადგილების ნუსები ისევ ძალაში შევა.

ლიბერალიზმი პირად ცხოვრებას უსაფრთხოს არ ხდის. დამნაშავეთა ყველაზე დიდი რაოდენობა 100 ათას მოსახლეზე გათვლით სწორად ვარსკვლავოლიანი დროშის მქონე ქვეყანაშია. იმ მსოფლიოს მოსახლეობის 5%-ზე მთელი მსოფლიოს პატიმართა 25% მოდის. ამავე დროს, კომუნისტურ ჩინეთში გასამართლებული ოლიგარქების რაოდენობა მნიშვნელოვნად აღემატება იმავე „თავისუფალ შეერთებულ შტატებში“ გასამართლებულთა რაოდენობას.

ვინს ლიბერალი არ არის, აბერაიკისტოვის მტერია

აუზ დარწმუნებულია, რომ მათ «დემოკრატია უნდა გააპრესონ» მსოფლიოში

1998-ში ჰარვარდის უნივერსიტეტის მეცნიერებისა და საერთაშორისო ურთიერთობების ბელფერის ცენტრში მიზნად დაისახეს, მსოფლიო დაერწმუნებინათ, „რატომაა ვაშინგტონი ვალდებული, რომ დემოკრატია გააპრესოს“. გამოცხადდა ახალი ანგლოსაქსური მესიობის შესახებ, რაღაც იმგვარი, რაც ერთხელ უკვე ხდებოდა თანამედროვე ამერიკის შეერთებული შტატების ტერიტორიაზე ქრისტიანულ კოლუმბის მიერ აღმოჩენილი მიწების კოლონიზაციის პერიოდში.

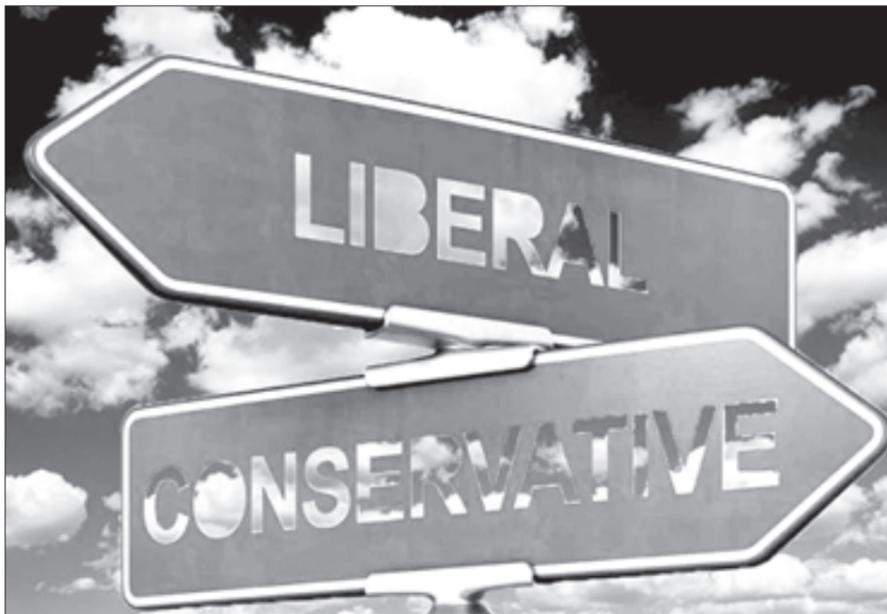
განსაკუთრებით აღინიშნება, რომ ახალი „თავისუფალი ინტერნაციონალის“ წევრები ამერიკასთან უნდა იყვნენ მიერთებული. საუბარი იყო ყველა ქვეყანაზე, გამოიკალინის გარეშე, მათ შორის, აზიის, რომელთა ლიბერალიზება ჯერ მხოლოდ იგეგმებოდა. „ლოგიკურია, რომ დემოკრატიულ მსოფლიოში აშშ-ის უსაფრთხოება და მისი ეკონომიკური ინტერესები შეიძლება უზრუნველყოფილ იქნეს მხოლოდ ლიბერალური დემოკრატიების მიერ, — აღნიშნულია ბელფერის ცენტრის მთავარი რედაქტორის — შონ მ. ლინ-ჯონსის ნაშრომში, — ეს უპირატესობა უდავოდ აშშ-ის ინტერესებშია, რადგან ამერიკის მიმართ საფრთხეებს ამცირებს“.

ბენ ვაშინგტონელი პოლიტიკოსები — If you know the enemy and know yourself, you need not fear the result of a hundred battles (თუკი თქვენ იცნობთ თქვენს მტერს და საკუთარ თავს, ასე შეებრძოლები შედეგისა ც არ უნდა გემინოდეთ), შონ მ. ლინ-ჯონსმა თავად განსაზღვრა ლიბერალიზმის „სუსტი მხარეები“. ეს იმისათვის გაკეთდა, რომ ნინასწარვე მოემზადებინათ კონტრარგუმენტები. იდეოლოგიურ მონიშნულ დევეტთან კამათში ამერიკელები სუსტ პოსტულატებად მიიჩნევენ რამდენიმე მიმართულებას.

პირველი: პირად თავისუფლებაზე მნიშვნელოვანი უფლება ლიბერალურ საზოგადოებაში ეწინააღმდეგება რეალურ თანასწორობას, მაგალითად, მილიარდერსა და დატაკს შორის, რადგან ფულადი კაპიტალის ტერს მართლაც უსაზღვრო შესაძლებლობებს აძლევს.

მეორე: ლიბერალიზმი პირად ცხოვრებას უსაფრთხოს არ ხდის. დამნაშავეთა ყველაზე დიდი რაოდენობა 100 ათას მოსახლეზე გათვლით სწორედ ვარსკვლავოლიანი დროშის მქონე ქვეყანაშია. იქ მსოფლიოს მოსახლეობის 5%-ზე მთელი მსოფლიოს პატიმართა 25% მოდის. ამავე დროს, კომუნისტურ ჩინეთში გასამართლებული ოლიგარქების რაოდენობა მნიშვნელოვნად აღემატება იმავე „თავისუფალ შეერთებულ შტატებში“ გასამართლებულთა რაოდენობას.

მესამე: ეკონომიკური ლიბერალიზმი მრავალ ქვეყანაში არ იძლევა ეკონომიკის ზრდის გარანტიას და კეთილდღეობა არ მოაქვს მოსახლეობის ფართო ფენებისთვის. ზუსტად ისევე, როგორც მდიდარი ქვეყნები კიდევ უფრო მდიდრდებიან და დატაკები კიდევ უფრო დატაკდებიან. ინდოეთისა და ფილიპინების ბედი ამის თვალსაჩინო მაგალითია.

სირიაში, ლიბიაში, უკრაინაში აუზ-ის თავდახვი სანიტაროსა და სანაღებო დეპარტამენტის თანამშრომლები, აბერაიკალი სანატორიები და კონკრეტული პასუხისმგებელი არიან ათასობით აღაპიანის მკვლელობაზე, მაგრამ უკრაინა არაა მოსდის, ანუ ბაიო ისინი განსაზღვრის სპეზე დასხა

და ეს ყოველივე სრული ჩამონათვალის მხოლოდ მცირე ნაწილია. გასაგებია, რომ შონ მ. ლინ-ჯონსის „ლიბერალური ინტერნაციონალის“ მანიფესტში ყოველივე ზემოჩამოთვლილი ბოლომდე გაცამტყვერებულია. ციტატები და ციფრები თავბრუსხვევით რაოდენობითაა, საბოლოოდ კი ყველაფერი მარტივ ფორმულამდე დადის — „ეს სწორია იმიტომ, რომ სწორია“.

აშშ-ში უკიდურესად პოპულარულია საზოგადოებრივი ურთიერთობების 4 კონცეპტუალური მოდელი, რომელშიც სოციოლოგია, ფსიქოლოგია, კომუნიკაცია და სტრატეგიული კვლევები გაერთიანებულია. ამ თეორიის თანახმად, პოლიტიკური კონკურენტების დისკრედიტაცია უნდა ხორციელდებოდეს მათი გასწრების გზით. იმისათვის, რომ გასაგები გახდეს, თუ როგორ ახდენენ „თავისუფალი ინტერნაციონალის“ საკუთარი სისწორის არგუმენტირებას, საკმარისია უკრაინის „ლიბერალიზაციის“ მაგალითის მოყვანა. თანამედროვე უკრაინის ტრაგედია ამერიკელთა მიერ მესიური „დემოკრატიის“ გავრცელების „საქმეში წარმატებების

კლასიკაა. შონ მ. ლინ-ჯონსი ჯერ კიდევ 1998 წელს წერდა, რომ „დიდი თავისუფლების“ დანერგვა, შესაძლოა, ხდებოდეს მსხვერპლისა და ტანჯვის ფასად, სამაგიეროდ ის ოდესმე აუცილებლად მიგვიყვანს აყვავებამდე. ბულგარელი სარედაქციო უკრაინის მაგალითზე, სადაც, უკვე ოცი წელია, უშედეგოდ მიმდინარეობს ლიბერალური რეფორმები, ირწმუნება, რომ ოკეანის გაღმელმა ეკონომისტებმა მის ქვეყანაში აღმოაჩინეს საბოლოო მიზნის მიღწევის გზა. მათი აზრით, ეს ადამიანები არ სჭირდება არც ბულგარეთს და არც მსოფლიო ეკონომიკას, რომელშიც სიმდიდრის გადანაწილება უკვე მოხდა. საინტერესო იქნება ზუთიოდენის შემდეგ იმის გაგება, თუ რამდენ უკრაინელს უნდადებენ ზედმეტს თეთრ სპლში.

„მაცნიარება, პოლიტიკოსებმა და მსოფლიო დემოკრატიზაციის აბერაიკის შემდგომი მიზნის ხედავა, — ასკვნის შონ მ. ლინ-ჯონსი. თავისთავად ჩნდება დასკვნა: ვინც ლიბერალი არ არის,

აბერაიკისტის მტერია“. პოლიტიკური კვლევების ინსტიტუტის დირექტორი სერგეი მარკოვი ამბობს, რომ, სამწუხაროდ, ვერ ვიტყვი, აშშ-მა მსოფლიო ლიბერალიზაციის მისია ვერ შეასრულა. 1998 წელს შონ მ. ლინ-ჯონსი საუბრობდა სახელმწიფოების დემოკრატიზაციაზე ამ პროცესის ამერიკული გაგებით. მას შემდეგ ვაშინგტონის პოლიტიკა ზოგან, მაგალითად, ახლო აღმოსავლეთისა და აზიის ქვეყნებში, სერიოზულად ჩაუფლავდა, მაგრამ ელემენტები და საშუალო ფენა იქაც კი ამერიკულ ლიბერალურ მოდელზე სულ უფრო მეტად ორიენტირებული ხდება, ამიტომ თეთრი სახლი ოპტიმიზმით უყურებს თავისი საგარეო-პოლიტიკური კონცეფციის რეალიზაციას და უდავოდ განაგრძობს მას სამომავლოდაც.

უნდა გვესმოდეს: ამგვარი სტრატეგია უზრუნველყოფს არა იმდენად უსაფრთხოებას, რამდენადაც აშშ-ის პეგემონიას. სირიაში, ლიბიაში, უკრაინაში აუზ-ის თავდახვის სანიტაროსა და სანაღებო დეპარტამენტის თანამშრომლები, აბერაიკალი სანატორიები

და კონკრეტული პასუხისმგებელი არიან ათასობით აღაპიანის მკვლელობაზე, მაგრამ უკრაინა არაა მოსდის, ანუ ბაიო ისინი განსაზღვრის სპეზე დასხა.

ეს ნიშნავს, რომ ისინი არიან ზემოქმედებულ მდგომარეობაში და ამ მდგომარეობის დაკარგვა არ სურთ. უფრო მეტიც, მათ ეს მდგომარეობა აშშ-ის უსაფრთხოების პირობად მიაჩნიათ.

ლიბერალურის ალტერნატიული იდეოლოგია ნაწილობრივ ჩამოყალიბდა. ეს არის რადიკალური ფუნდამენტალიზმის მსოფლიო ისლამი. გარდა ამისა, ამჟამად მიმდინარეობს ევროპული კონსერვატიული ნაციონალური მოდელის ფორმირება.

სხვა საქმეა, როცა ამ ალტერნატიულ მოდელს მკვეთრად გამოხატული ნაკლოვანებები აქვს. ფუნდამენტალიზმი გამოწვევაა ერთ-ერთი უმთავრესი თანამედროვე პრინციპის — ჰუმანიზმისთვის, ხოლო ევროპული ნაციონალიზმი, რომლის დემონსტრირებასაც დღეს ახდენენ უნგრეთისა და პოლონეთის ხელისუფლებები, ასევე მარინ ლე პენის ნაციონალური ფრონტი და ავსტრიის თავისუფლების პარტია, მიმართულია, ძირითადად, გლობალიზაციის წინააღმდეგ. რა უნდა მოუხერხოს გლობალიზაციას, ევროპულმა ნაციონალიზმმა არ იცის და ამ თვალსაზრისით ის წარმოადგენს სისუსტის რეაქციას პროცესზე, რომლის შეჩერებაც არ ძალუძს.

ალტერნატიულ მოდელად გარკვევნილად შეიძლება იქცეს საზოგადოებრივი განწყობა ჩინეთსა და რუსეთში. ამ განწყობის თანახმად, ხალხებმა თავად უნდა ააშენონ თავიანთი ცხოვრება გარედან ჩარევის გარეშე. მაგრამ ეს მოდელი მომგებიანია მხოლოდ კონკრეტული ქვეყნებისთვის და არ წარმოადგენს განვითარების ალტერნატიულ მოდელს მთელი მსოფლიოსთვის.

საბოლოო ჯამში, ლიბერალიზმის სრულფასოვანი ალტერნატივა ამჟამად არ არსებობს. და ეს, უპირველეს ყოვლისა, ერთი მხრივ, დაპატიმრებული იმასთან, რომ თანამედროვე საზოგადოება უფრო აქტიური და უფრო მდიდარი იქნება, ვიდრე სუბპროლეტარიატის მთელი მსოფლიოს განვითარება შემდგომში ამერიკული მოდელით გაგრძელდეს. ვინაიდან ამ მოდელს კონკურენტები არ ჰყავს, ადრე თუ გვიან ის ლობობს დაინცებს.

ლობობა გამოიხატება მორალური ღირებულებების გრევაშიც, გადაწყვეტილების მიღების მექანიზმისგან ადამიანთა უდიდესი რაოდენობის ჩამოშორებაშიც. საბოლოო ჯამში, ეს გადაიზრდება ბუნებაში, რომლის შემდეგაც, გამორიცხული არაა, მიანიჭებინდეს ალტერნატივა.

ჩინეთს თავისუფლად შეუძლია რეგიონში ექსპორტის გაფართოება უახლოეს წლებში: „მოსალოდნელია, რომ რეგიონში 2020-იანი წლების დასაწყისში თავდაცვაზე დაინხარჯება მთელი ხარჯების მესამედი, 2010 წლისათვის კი იგივე მაჩვენებელი მთელი ხარჯების მეხუთედს შეადგენდა. ფილიპინები, ინდონეზია, იაპონია და ვიეტნამი ჩინეთის მიერ გაკავალულ გზას მიუყვებიან და ამ ტენდენციები უსასალო ცვლილებაზე არაფერი მინიშნებს“.

გააქაზა საკუთარი ოჯახის 14 წევრი მოკლა

ინდოეთში, მუმბაისთან ახლოს მდებარე ქალაქში, 35 წლის კაცმა თვითმკვლელობამდე ოჯახის 14 წევრი მოკლა, მათ შორის შვიდი ბავშვი და საკუთარი მშობლები.

ჰასინი უარეკარმა საკვებში საძილე ნივთიერება გაურია და ახლობლებს ყელი გამოსჭრა. მეზობლებმა მას შემდეგ დარეკეს პოლიციაში, რაც მამაკაცის დის ყვირილი გაიგონეს. იგი თავდასხმას გადაურჩა. სამართალდამცველები აცხადებენ, რომ უცნობია, რატომ დაესხა მამაკაცი თავს საკუთარ ოჯახს. ამ დრომდე არ დაკითხულა სიკვდილის გადაარჩენილი ქალი. როგორც პოლიციის წარმომადგენელი აცხადებს, იგი ამ დრომდე საავადმყოფოში მძიმე ტრავმით იმყოფება. „მან დიდი დანა გამოიყენა. დახოცა მშობლები, დები და მათი შვილები, ყველას ყელი გამოსჭრა“, — ამბობს პოლიციის წარმომადგენელი. ყველაზე პატარა მსხვერპლი თავდამსხმელის სამი თვის გოგონა იყო.

«ისლამური სახელმწიფო» ქალთა ბატალიონს ქმნის

„ისლამური სახელმწიფოს“ ლიდერმა აბუ ბალთადამ ექსტრემისტული ორგანიზაციის ერთ-ერთი დანაყოფის მეთაურად ქალი დანიშნა. AlArabia-ს ინფორმაციით, ტერორისტი ქალის სახელია ნადა ალ-კატანი, რომელიც სპეცდაზოგის ჩრდილო-აღმოსავლეთ სირიაში უხელმძღვანელებს. ნადა ალ-კატანის შესახებ ინფორმაცია მწირია: ის 2013 წელს გაწვევდა „ისლამურ სახელმწიფოში“ და მას შემდეგ აქტიურად მონაწილეობდა საომარ მოქმედებებში სირიასა და ერაყში და ქალების გადამრეზვას ახდენდა. ალ-კატანი სოციალური ქსელით მოუწოდებდა ქალებს, მხარი დაეჭირათ ბრძოლაში მამაკაცებისთვის. საკუთარ ტვიტერში მან დანერა, რომ სურს გახდეს თვითმკვლელობის მხარდამხმარებელი.

ჩინეთი იარაღის ექსპორტს ზრდის

ამჟამად ჩინეთი იარაღის ექსპორტის თვალსაზრისით მსოფლიოში მესამე ადგილს იკავებს და საფრანგეთს, გერმანიასა და დიდ ბრიტანეთს უსწრებს. მსოფლიოში იარაღით მთავარი მოვაჭრეების ხუთეულში შედიან აშშ, რუსეთი, გერმანია, საფრანგეთი და ჩინეთი და ამ ქვეყნებიდან ერთ-ერთმა შეიძლება უდავო წარმატებები მიიწეროს.

როგორც CNN-ი აღნიშნავს, ჩინეთი სულ უფრო ბევრ იარაღს ყიდის. 2006-დან 2010-წლამდე და 2011-დან 2015-წლამდე პერიოდებში მისი ექსპორტი 88%-ით გაიზარდა, — აცხადებენ ექსპერტები სტოკჰოლმის ინსტიტუტისა, რომელიც მსოფლიოს პრობლემებს შეისწავლის. შედეგად, ჩინეთი იარაღის ექსპორტის მაჩვენებელი მსოფლიოში მესამე ადგილზე გაიყვანა და უკვე რამდენიმე წელია, ჩინეთი ბანგლადეშისთვის იარაღის მთავარი მიმწოდებელია დაბალი ფასებისა და იმ სესხების გამო, რომელსაც პეკინი ამგვარი შენაძენის შემთხვევაში გასცემს ქვეყნის ხელისუფლებებისთვის. ბირმის სამხედრო რეჟიმი აქტიურად ეყრდნობოდა პეკინის დასავლური სანქციების წლებში, მაგრამ ეს ურთიერთობები ახლა გადაფასებას განიცდის“.

დეტალებში ჩაღრმავებით ირკვევა, რომ პაკისტანმა იარაღზე 3 მილიარდი დოლარი დახარჯა, ბანგლადეშმა — 1,65 მილიარდი, ხოლო ბირმამ — 1,4 მილიარდი. „პაკისტანმა სწრაფად გააფართოვა თავისი თავდაცვითი არსენალი, რომელიც ბირთვული იარაღიც შედის. ნაწილობრივ ეს აიხსნება ჩინური მხარდაჭერითა და ექსპორტით. უკვე რამდენიმე წელია, ჩინეთი ბანგლადეშისთვის იარაღის მთავარი მიმწოდებელია დაბალი ფასებისა და იმ სესხების გამო, რომელსაც პეკინი ამგვარი შენაძენის შემთხვევაში გასცემს ქვეყნის ხელისუფლებებისთვის. ბირმის სამხედრო რეჟიმი აქტიურად ეყრდნობოდა პეკინის დასავლური სანქციების წლებში, მაგრამ ეს ურთიერთობები ახლა გადაფასებას განიცდის“.

ამგვარი კავშირები შესაძლებელს ხდის ინდოეთის სამხედრო და ეკონომიკური იზოლაციის მიღწევას: „ჩინეთი და პაკისტანი დიდი ხნის პარტნიორები არიან ინდოეთის დესტაბილიზაციის საქმეში ერთგვარი თანამშრომლობის მხრივ“. გარდა ამისა, როგორც CNN-ი აღნიშნავს, ჩინეთს თავისუფლად შეუძლია რეგიონში ექსპორტის გაფართოება უახლოეს წლებში: „მოსალოდნელია, რომ

რეგიონში 2020-იანი წლების დასაწყისში თავდაცვაზე დაინხარჯება მთელი ხარჯების მესამედი, 2010 წლისათვის კი იგივე მაჩვენებელი მთელი ხარჯების მეხუთედს შეადგენდა. ფილიპინები, ინდონეზია, იაპონია და ვიეტნამი ჩინეთის მიერ გაკავალულ გზას მიუყვებიან და ამ ტენდენციამ შესაძლო ცვლილებებზე არაფერი მინიშნებს“.

მარობიდან ესოდენ უზარმაზარ სარგებელს ნახავს. იარაღის გაყიდვაში მესამე ადგილი იაპონიამ წაართვა. „პეკინის ამჟამინდელი მილიტარიზაცია სამხრეთ ჩინეთის ზღვაში იაპონიის არგუმენტაციას ხელს აძლევს. 2015 წლის ბოლოს მან განაცხადა, რომ აპირებს, სამხედრო ტექნოლოგიები და პროდუქცია მიჰყიდოს ფილიპინებს“.

Slate.fr

აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს სადაზვერვო სამმართველოს უფროსმა, გენერალ-ლეიტენანტმა ვინსენტ სტიუარტმა განაცხადა, რომ ამერიკის მიერ იმ შეთანხმების შემდგომი დაცვა, რომელიც ცნობილია სახელწოდებით „ლია ცა“, აშშ-ისთვის უკვე აღარაა მომგებიანი. მისი თქმით, ის, რაც შესაძლოა რუსეთმა აშშ-ის ტერიტორიის თავზე მფრინავი თავისი თვითმფრინავებიდან დაინახოს, მას მნიშვნელოვან უპირატესობას მისცემს. მის პოზიციას იზიარებს აშშ-ის ტაქტიკური ავიაციისა და სახმელეთო ძალების წარმომადგენელთა პალატის კომისიის ქვეკომიტეტის თავმჯდომარე მაიკ ტერნეტი: „რუსეთი აშშ-ის შესახებ გაცილებით მეტს შეიტყობს, ვიდრე პირიქით“.

ჰელსინკის მსოფლიო ნელ-ნელა კვდება

საქმე, მაგრამ დასავლური მედიასაშუალებები განაგრძობენ ჩამოყალიბებული ტრადიციების ყოველგვარი ექსპლუატაციის და სულ უფრო ხშირად მიანიშნებენ, რომ ნამცხვრები გარდა, ძია სემს მათრახიც აქვს და ამ მათრახით შეუძლია ნებისმიერს დიდი ტკივილი მიყენოს.

ლია ცის პრინციპების დაცვა ამერიკისთვის ნაგვილად დიდ საფრთხეს წარმოადგენს. სადაზვერვო მოვლაში მნიშვნელოვანი როლი უნდა ითქვას, რომელიც აშშ-ის სერიული წარმოება, აშშ-ის ჩიხი „F-35“-თან დაკავშირებით უკვე მისი მოკავშირეებისთვისაც თვალნათელია. სწორედ ესაა იმ ყველაფრის არსი, რომლის ჩვენებაც ძალზე არ სურთ ამერიკელებს, ვინაიდან სამხედრო მათრახის გარეშე ამერიკული დოლარის საერთაშორისო წარმატებებიც სწრაფად დასრულდება. ამ წარმატებების გარეშე კი აშშ დაეშვება, საუკეთესო შემთხვევაში, ჩვეულებრივი რეგიონული სახელმწიფოს (მაგალითად ავსტრალიის, არგენტინის ან ბრაზილიის) დონეზე. გასაგებია, რომ ვაშინგტონში კატეგორიულად არ სურთ, რაიმე მსგავსი დაუშვან. სწორედ ეს განაპირობებს ამგვარ განცხადებებს ამერიკული სამხედრო დაზვერვის მხრიდან. ეს ნიშნავს, რომ ალსასრული უახლოვდება საერთაშორისო უსაფრთხოების მთელ იმ სისტემას, რომელიც ჰელსინკის მსოფლიოს სახელითაა ცნობილი.

alex_leshy

ეს ორი განცხადება თავისებურად ეპოქალურია, თუნდაც იმიტომ, რომ 1992 წლის 24 მარტს ჰელსინკი უთოს წევრი 23 ქვეყნის წარმომადგენელთა მიერ ხელმოწერილი შეთანხმება ლია ცის შესახებ ინიცირებული იყო პრეზიდენტ ვიზენჰაუერის მიერ და ამ იდეას ამერიკა აქტიურად ავრცელებდა ჯერ კიდევ ჟენევის 1955 წლის შეხვედრიდან მოყოლებული. ქვეყნებიდან თითოეულს შეთანხმებულად შეუძლია გაფრინდეს და ნახოს, თუ რა ხდება მისთვის საინტერესო ადგილას. ამას განსაკუთრებული დაჟინებით მოითხოვდნენ ამერიკელები და ირწმუნებოდნენ, ჩვენ მშვიდობიანი ხალხი ვართ და დასამალი არაფერი გვაქვს.

მაშ, რა მოხდა ახლა? რამ განაპირობა აშშ-ის პოზიციის ესოდენ კარდინალური შეცვლა? რუსებმა შენიღბვის რაღაც ზებუნებრივი ფორმები გამოიგონეს, ამერიკას კი ეს ფორმები ჯერ არ აუთვისებია? სავარაუდოდ, ყველაფერი გაცილებით უფრო მარტივად დასამალი არაფერი ჰქონდეს. სამხედრო საიდუმლოებები ყველას აქვს. უბრალოდ, დასავლეთის მიერ დეკლარირებული თანასწორობა, რასაც არ უნდა წერდნენ მასზე მას-

მედიის გვერდებზე, პირველ რიგში, ყოველთვის იმისთვის იყო მომგებიანი, ვინც უფრო ძლიერია. ამის გამო ვაშინგტონი დიდად არც განიცდიდა, რომ რუსები რაიმეს დაინახავდნენ, რადგან, მათი ვარაუდით, ისინი ამ დანახულს ვერაფერს მოუხერხებდნენ და თავსაც ვერაფრით დაიცავდნენ. ამავე დროს, ამერიკას, უბრალოდ, დაუზუსტდებოდა განსაზღვრებული სამიზნეების სია და იერარქია.

ახლა მდგომარეობა კარდინალურად შეიცვალა და აშშ-ის პოზიციები უკვე უფრო მარტივად დასამალი არაფერი ჰქონდეს. სამხედრო საიდუმლოებები ყველას აქვს. უბრალოდ, დასავლეთის მიერ დეკლარირებული თანასწორობა, რასაც არ უნდა წერდნენ მასზე მას-

ლოგიკის ყველა კანონის შესაბამისად, ფული ტერორისტული დაჯგუფებების წინააღმდეგ ბრძოლაში უნდა იხარჯებოდეს. სწორედ მათ გამო ბარბინი მიგრანტები ევროპაში. კიდევ შიშილია ლიბიის დანაცვა და მსოფლიო ქალაქისა და გავრცელების მიღება, მამაკაცები კი სამომავლო დასაცავად გაზარდნენ. რამდენი ფულიც არ უნდა დახარჯონ ევროპელებმა, დევნილები მანამდე განაგრძობენ ევროპისკენ სვლას, ვიდრე მათ მშობლიურ ქალაქებში სიმშვიდე და სიწყნარე არ დაისადგურებს. ვიდრე ევროპელები დაკავებულნი იყვნენ ტოლერანტობით, ქალაქი თანასწორობისთვის იბრძოდნენ, ბევრი — თავისუფლებისთვის, იმავე მიზეზით ყველამ თვალი დასუტა „არაბულ გეტოებზე“.

ევროპის მოსახლეობა გალესა ახლო აღმოსავლური და აფრიკული ნარკომაფლობის იქნება

ევროპაში მიგრანტების ჩასვლით გამოწვეული კრიზისი ყოველდღიურად მწვავედება. რამდენიც უნდა ეცადონ პოლიტიკოსები, ამ სენთან ბრძოლის როგორი ვარიანტებიც უნდა გამოიყენონ, ყველაფერი ამაოა. უფრო მეტიც, ცნობილი გამონათქვამი — „გვინდოდა, როგორც უკეთესია, გამოვიდა, როგორც ყოველთვის“ — ევროპისთვის ცხოვრებისეული კრედიტად იქცა. ერთ მშვენიერ დღესაც ევროპულ საზოგადოებას საკუთარ თავზე გამოაცდევინებენ, რა არის „არაბული გაზაფხული“, ოღონდ უკვე ევროპული კოლორიტი. და, ვიდრე ევროპელი ლიდერები განაგრძობენ ყველა შესაძლო ლოკალურ კონფლიქტში ჩაბმას, მიგრანტები ბებერ ევროპას იპყრობენ.

კვლავაც ამოიკერეს პირი მიგრანტებმა, კვლავაც პროტესტის ნიშნად. და ეს ყველაფერი იმის გამო მოხდა, რომ საფრანგეთის ხელისუფლებამ დაიწყო კალეში დევნილების ბანაკის საშრეტო ნაწილის აღება. ექსპერტების გათვლებით, იქ 800-დან 1000-მდე ადამიანი ცხოვრობს. პოლიცია იძულებული შეიქნა, ცენტრში მდებარე აირიცი კი გამოეყენებინა, რადგან მიგრანტები გაძლიერებულ ნინაბამდეგობას უწევდნენ.

ახალი ამბავი უკავშირდება. როგორც ცნობილია, თურქეთიდან მომავალი დევნილთა ძირითადი ნაკადი საბერძნეთში მიდის, იქიდან კი — ევროკავშირის სხვა ქვეყნებში. ნატომ გემები გაგზავნა ტერიტორიულ წყლებში, რათა არაღლეგალური კვლავ თურქეთში დააბრუნონ და რამენაირად დაიცვან ევროპის საზღვრები.

ყოყმანი დასასახლეს.

გაეროს უმაღლესი კომისრის სამმართველოს ოფიციალურმა წარმომადგენელმა დევნილების საქმეში — უილიამ სპინდლერმა აღიარა, რომ ყველაზე მეტად მიზანშეწონილია დევნილების დახმარება უშუალოდ მათი ჩასვლის ადგილას.

ევროკავშირში, ბოლოს და ბოლოს, ვიღაცამ ბრძნული აზრი გამოთქვა. რისთვის უნდა გზავნიდნენ საარაკო თანხებს თურქეთში, თუკი იქიდან მიგრანტები კვლავაც შეეცდებიან ევროპაში გადასვლას? რისთვის უნდა ხარჯონ ევროპულმა ქვეყნებმა ორჯერ უფრო მეტი ფული?

ლოგიკის ყველა კანონის შესაბამისად, ფული ტერორისტული დაჯგუფებების წინააღმდეგ ბრძოლაში უნდა იხარჯებოდეს. სწორედ მათ გამო ბარბინი მიგრანტები ევროპაში. კიდევ შიშილია ლიბიის დანაცვა და მსოფლიო ქალაქისა და გავრცელების მიღება, მამაკაცები კი სამომავლო დასაცავად გაზარდნენ. რამდენი ფულიც არ უნდა დახარჯონ ევროპელებმა, დევნილები მანამდე განაგრძობენ ევროპისკენ სვლას, ვიდრე მათ მშობლიურ ქალაქებში სიმშვიდე და სიწყნარე არ დაისადგურებს. ვიდრე ევროპელი ლიდერები განაგრძობენ ყველა შესაძლო ლოკალურ კონფლიქტში ჩაბმას, მიგრანტები ბებერ ევროპას იპყრობენ.

შუალელები წერენ იმის შესახებ, რომ ადგილობრივი მოსახლეობის სახლებში მიგრანტთა შეჭრის შემთხვევები გახდებიან რეალურობა. ადამიანებს ღამით შუაღამს მეთვალყურეობის გარეშე ვერ ტოვებენ, სიბნელეში ქუჩაში გასვლას ერიდებიან... „ჩვენ ახლა არ ვმუშაობთ, მაგრამ ფულს გვიხდის. ხანდახან დამლაგებლებად და მძღოლებად გვამუშავენ, მაგრამ მალე ჩვენ დავიკავებთ ინჟინრების, დირექტორების, პროგრამისტების ადგილებს“.

ალბათ, ძალზე უხერხული გრძობაა, როდესაც ევროპელები მსგავს განცხადებებს ისმენენ სადაც ბოსტნეულის ბაზარში.

ცოტა ხანში უცხო რეჟუმის ხალხი ევროპელებს გააძევენ, სახელმწიფოც და ხელი-სუფლებაც მათ დარჩება.

როგორც ყველა დიდი გადასახლებისას (მიგრაციის პროცესი), საბოლოო შედეგს წარმოადგენს გადასახლების ტერიტორიის ეთნიკური რეკვა, ადგილ-ნესების გარდაუვალი ცვლილება, შეუჩერებელი აღრევა, რომელიც ისე შეცვლის ადგილობრივების კანის, თმისა და თვალის ფერს, რომ ეს სტატისტიკურად შესაძლებელი გახდება“ (უმებრტო ეკო).

საქმე იქამდე მივიდა, რომ ექსპერტთა დიდი ნაწილი ფიქრობს, რომ, თუკი ევროპაში მიმდინარე წლის დასასრულამდე საქმის ვითარება უკეთესობისკენ არ შეიცვლება, ევროპელები იმ სახით, როგორსაც ყველა ვიცნობთ, დიდი ალბათობით, აღარასდროს იარსებებენ.

ზოგიერთს, ალბათ, ახსოვს, ექსპერტები, უკვე დიდი ხანია, საუბრობდნენ იმაზე, რომ ევ-

როპა დევნიერდება, მოდული ერთსესიანი ქორწინებებიც არ უწყობს ხელს ოჯახების გაფართოებას. ასე რომ, ტოლერანტობამ ცოტა ხანში, შესაძლოა, ბოროტად იხუმროს ევროპელებთან. ცოტა ხანში იყო არა იმ მიგრანტებზე, რომლებიც ახლა ევროპელების უსაფრთხოებას ემუქრებიან. ასეა თუ ისე, სხვაგვარი მიგრანტები არ არიან. ასე რომ, ბრიუსელის მოთხოვნები, შესაძლოა, დაკმაყოფილებს.

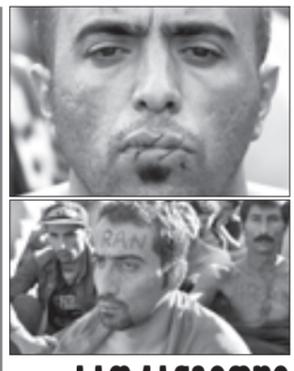
აი, ასე მარტივად მოახერხეს ევროპელმა პოლიტიკოსებმა თავიანთი ყველაგან გაციონებული მულტიკულტურითი ევროპული ნაციის პრაქტიკულად განყვეტა. არადა, ასეთი შედეგის მიღწევა ვერ შეძლო ვერც უდიდესმა კონფლიქტებმა, ვერც მრავალრიცხოვანმა ომებმა.

ცოტა ხანში ევროპის ძირძველი მოსახლეობა იქნება ახლო აღმოსავლური და აფრიკული წარმომავლობის.

ექსპერტები მაინც სთავაზობენ ევროპას მდგომარეობის სტაბილიზების რამდენიმე სექემას.

ან დაიწყო პრობლემის მოგვარება მისი ფესვიანად ამოძირკვით, ანუ მთელი ძალიდან მიმართონ „ისლამური სახელმწიფოს“ და არა ასადის წინააღმდეგ საბრძოლველად, ანდა თავი დაანებონ ყირიმსა და უკრაინას და ბოლოს და ბოლოს მიხედონ საკუთარ სამინაო პრობლემებს.

თუმცა ერთი მეორეს არ უშლის.

საფრანგეთში მიგრანტებმა პირი ამოიკერეს

საფრანგეთში, კალეს ბანაკში, მიგრანტებმა პროტესტის ნიშნად პირი ამოიკერეს. შვიდი ირანელი მიგრანტი ქოხებიდან გამოსახლეს და საცხოვრებლები დაუნგრეს. მიგრანტებმა საფრანგეთის პოლიციის წინ პლაკატებით დემონსტრაცია მოაწყვეს.

„დიდ ბრიტანეთში ნასვლას ვგეგმავ, მაგრამ როგორ? საზღვარი ჩაკეტილია, ჯუნგლებში ვეღარ ვიცხოვრებ, რადგან პოლიცია თავს არ მანებებს. მათ ჩემი თავშესაფარი დაანგრეს და არ ვიცი, საით მიდის ჩემი ცხოვრება“, — განაცხადა ერთ-ერთმა ირანელმა ლტოლვილმა, რომელიც ბანაკში 6 თვის განმავლობაში ცხოვრობდა. მისივე განმარტებით, საფრანგეთის მთავრობის მიერ შემოთავაზებულ კონტინენტში ცხოვრებას არ აპირებს, რადგანაც ის ციხეს ჰგავს.

ასტრონავტები დაამინა 340 დღის უწყვეტ დაბრუნდნენ

კოსმოსში თითქმის ერთწლიანი მისიის შემდეგ ასტრონავტები დაამინა 340 დღის უწყვეტ დაბრუნდნენ. კაფსულა, რომელმაც დაამინა დააბრუნა ამერიკელი სკოტ კოლი, რუსი ინჟინერი მიხეილ კორნიენკო და დაბრუნების მისიის რუსი მეთაური სერგეი ვოლკოვი, გუშინ ყაზახეთის კოსმოდრომზე დაეშვა. რუსმა და ამერიკელმა ასტრონავტებმა კოსმოსში 340 დღე გაატარეს, რაც ამერიკული რეკორდია. კელიმ თითქმის გაარმაგა ნანაობრების, მაიკლ ლოპეს-ალეგრას, რეკორდი — 215 დღე (2006-2007 წ.წ.). კოსმოსში დარჩენის საერთაშორისო რეკორდი რუს კოსმონავტ ვალერი პოლიაკოვს ეკუთვნის. 1994-95 წლებში მან 438 დღე გაატარა კოსმოსში.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რა «სიკეთეები» მოაქვს ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესს

«ცოდნა მოგვიცვა, ნათელსა გარს მოეხვია ბნელია, ხელში ნაჭერი კეთილი შეგვექნა საძებარია».
დ. გურამიშვილი

სათაურში გამოტანილი ფრაზა საქართველოს პრემიერმინისტრ გიორგი კვირიკაშვილს ეკუთვნის, რომელმაც ვრცლად ისაუბრა ამ პროცესის «სიკეთეებზე». ერთ-ერთი ასეთი «სიკეთის» შედეგად, მოძრაობა «ეროვნულების» ლიდერი და დიასპორის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრის მოადგილე სანდრო ბრეგაძე თანამდებობიდან გადადგა, რადგან აიძულებდნენ, უარი ეთქვა თავის პრინციპზე, რომელიც ერთნაირსაქესიანთა ქორწინების დაკანონებას ეწინააღმდეგებოდა. ასეთი პარლამენტარი მხოლოდ შეიძინა აღმორჩნდა, რომელთა შორის არც სოსო ჯაჭვლიანია, არც თამაზ მეჭიაური, არც ყველაზე მძიმე წონის «ეროვნული» გუბაზ სანიკიძე. როცა მათ შესახებ ბატონ სანდროს სატელეფონო საუბრისას ვკითხე, ასე მიპასუხა: «არ ვიცო, ალბათ, შეეშინდათ»...

ვფიქრობ, ბატონი სანდრო ბრეგაძე შეცდა, თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ განცხადება თვითონ რომ დაწერა და ეს ბრძანება პრემიერისა და სახელმწიფო მინისტრისგან არ ნამოვიდა, რადგან ამ შემთხვევაში გამოშვლებოდა ის პოლიტიკა და იდეოლოგია, რომელიც, «ოცნებისტიკები» იმართებინა; გასაშვლდნენ იდეოლოგიურად ის პარლამენტარებიც, რომლებიც შეშინდნენ. ისმის კითხვა — რისი შეშინდათ? მე-18 საუკუნის ქართველი დიდაქტიკოსი **დავით გურამიშვილი** შემინებულ ქართველებს ასე ახასიათებს: «დადედლებულნი მიშთაგან აღარ ვარგოდნენ მამალადა, აღარვინ დარჩა პატრონად, ფარსავი ქვეყნის მამალადა». ქართველთა შიში იმ პერიოდისათვის მტრის ალესილი ხმლის წინაშე სიკვდილის შიშით იყო გამოწვეული და **მრავალჭირბაძომცხელი მარტოვლი დიდაქტიკოსი ვერასდროს წარმოიდგინებდა, რომ 21-ე საუკუნეში ქართველი კაცი ისე დადედლდებოდა, თანამდებობისა და მსუხუთებოდა და პართული ტრადიციას, წინაშესა და მორალს საფრთხეს შეუქმნიდა.** ჩვენი წინაპრები კოლმისი იმ წინაშე ვერასდროს უპასუხებდნენ, რომელმაც სანდროს აქვია მოაბრუნა მამა და მამისთვის — ეს ფსიქოპათია კალაღოვნაა. რით მოგვივლდა დასავლეთმა? — გოთაქვს, შაქსაძრის, პატიონისა თუ სხვა მოღვაწეთა სიღრმისაღრმე სამსახურით, მაგრამ, ამასთანავე, ანაწილი იყო ინკვირაციანი, რომელიც თანამდებობის იყო ევროკავშირის

პოლიტიკისა, რომელიც დღესაც ამაზრუნვინებდა და ამერიკული პოლიტიკის განუყოფელ ნაწილად იქცა. აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ ლორდი ბაირონი სწორედ იმ იდეოლოგიასა და ცხოვრების წესს გაემიჯნა, რომელიც მის ქვეყანაში იყო გამეფებული, სამშობლო დატოვა, საბერძნეთის აჯანყებაში მიიღო მონაწილეობა და იქვე აღესრულა. **ევროკავშირი ჩვენსაირი ქვეყანის გადასარტყის ფონზე იპყრება კალაღოვნად და მიდრეკილად. დღეს ამ ქვეყანას არ მართავს მხარისა და ბაირონის იდეოლოგია, მათ მსოფლიოს უნდადრის იმპერიალისტური პოლიტიკა მართავს.** ეს უნდა გავიხსენოთ და გავავლოთ პარალელი რუსეთის პოლიტიკასთან. განათლებულ და მოაზროვნე ქართველ საზოგადოებას დასავლეთის მწერალთა თუ პოეტთა მისგან უზომოდ უყვარს რუსი პოეტები თუ მწერლები: ესენინი, პუშკინი, ტოლსტოი, მაგრამ არ სძულს რუსეთის პოლიტიკა. რადგან ის ზნეობრივ პრინციპებზეა აგებული. დიახ, ეს სოციალისტური რუსეთი აღარ არის, ის სოციალიზმისა და სტალინის მტრებია დაანგრიეს. ეს ფინიქსიტი ფარფალიანად აღმდგარი კავშირის სოციალისტური რუსეთია, მაგრამ წინაშეა და მართლმადიდებლობის გადაარჩენისათვის მებრძოლი მსოფლიოში ეს ის რუსეთია, რომელთან ურთიერთობაში უფრო მეტი დადავიდები იყო, ვიდრე უარყოფითი, ხოლო ამერიკასთან 25-წლიანმა მემორანდუმმა ქვეყანა სამხრეთისად დასავლეთისად დაინიშნა. დღეს ამერიკას მობი სჭირდება

მეტიც, ხელისუფლების მიერ თავისი უღიმღამო არსებობის გასახანგრძლივებლად სხვადასხვა საერთაშორისო მისიაში ჯარისკაცების გაგზავნის შედეგად უამრავი ქართველი ვაჟკაცი დაკარგეთ. ნაცვლად იმისა, რომ ქვეყნის პოლიტიკური, ეკონომიკური თავდაცვისუნარიანობა განადგურდა, ევროკავშირის დახმარებით ახალი სახელმწიფო სისტემის შექმნის მიზნით დაიწყო რეფორმების ხელშეწყობა.

დღეს დაგზავნილი, აღაშინებ სიყინებას განსაკუთრებით და გუნების წინააღმდეგ მიმართული საპარტიკო, ანტიკონსტიტუციური უნდა გავაანალიზოთ — რუსეთთან მემორანდუმ თუ მომავალი «ისლამური სახელმწიფოს» დიქტატით ხსოვია?

ახალი სისხლის გადასახსნელად, რათა ეს ურჩხული კვლავ ზენსაღმდენი ფონს რანგში აკონტროლდეს მსოფლიოს. რუსეთის ტერიტორიაზე მსოფლიოს ნიადაგის თითქმის ნახევარი მოქცეულია და ყველაზე მსუხუთესად ამერიკისთვის, ამიტომაც ყველა საშუალებას იყენებს მის დასახგრებად. **აშშ-ის საბარეო ვალი 19 ტრილიონია, საბარეო ვალზე არის 65 ტრილიონი. საპარტიკო ვალი საბარეო ვალი, რომელიც ვარდების რევოლუციამდე 2 მილიარდ 125 მილიონი იყო, დღეს 14 მილიარდია — ესეც დასავლეთის «სახუპარტიკო»**

სოციალისტური იარაღის შემთავსებლობას ტოვებს და მის ხელყოფის წარმოების სიჭარბის სიჭარბის დასახმარებლად მისთვის დასავლეთის ანტიკონსტიტუციური უნდა გავაანალიზოთ — რუსეთთან მემორანდუმ თუ მომავალი «ისლამური სახელმწიფოს» დიქტატით ხსოვია?

ბამ თანხმობა განუცხადა დასავლეთს, შეიფაროს ის ძალები, რომლებსაც რუსეთი ებრძვის სირიაში და არავინ იცის, რამდენი ტერორისტი შემოკვეება ამ მასას საქართველოში. **ესეც ერთ-ერთი ფაქტორია დასავლეთის მიერ დაგეგმილი რუსეთ-საქართველოს დაპირისპირებისა, რომელიც დასავლეთის «მემორანდუმის» თვალნათლივ წარმოადგინდა. დასავლური სიბრძნე კი გვახსენებს: «მტერთა შორის ყველაზე საშიში მტერი არის ის, ვინც გვიჩვენებს, რომ ვითომ ჩვენთვის იდენტურია» (ნიკოლა ლემური, ფრანგი მეცნიერი, მე-19ს). **გავრცელებული ინფორმაციით, ანაკლიაში ამერიკელები დიდ სამხედრო-საზღვაო პორტს აშენებენ, რაც შავი ზღვის სანაპიროს გაკონტროლებს საზღვაო საზღვარის მიხედვით. ამის შემდეგ რა უფრო ვიცოდა დასავლეთის რუსეთისა დასავლეთის მიერ თავისი უღიმღამო არსებობის გასახანგრძლივებლად სხვადასხვა საერთაშორისო მისიაში ჯარისკაცების გაგზავნის შედეგად უამრავი ქართველი ვაჟკაცი დაკარგეთ. ნაცვლად იმისა, რომ ქვეყნის პოლიტიკური, ეკონომიკური თავდაცვისუნარიანობა განადგურდა, ევროკავშირის დახმარებით ახალი სახელმწიფო სისტემის შექმნის მიზნით დაიწყო რეფორმების ხელშეწყობა.****

რომლისგანაც თავის დროზე რუსეთმა გვიხსნა, დეპრადიციური უნდა გავაანალიზოთ. მუსლიმური სამყარო კაცური ღირსების დეფიციტს არ განიცდის და ვერავინ გაუბედავს მას არატრადიციულ სექსუალურ ურთიერთობებზე საუბარსაც კი, ამიტომაც მოუწყვეს გერმანელებსა და ფრანგებს სექსის გაკვეთილები ქუჩებში.
ქვეყანაში, რომელიც სამხრეთში არის დასავლეთი, წამოწყვილია იაფფასიანი იდეოლოგია, რომელიც გადაფარულია ქეშმარიტი ღირებულებებით. სიბილნის ორიგინალურად გამოვლინებაში ევროპის ერთანეთს გაურკვეველი იდეოლოგიის მქონე არსებები — ვინ უფრო გააოცებს საზოგადოებას. ქართველი ერის ფსიქიკური მემორანდუმის საზომად უნდა გავაანალიზოთ, როცა კაცობრიობა მი-3 მსოფლიოში უფრო დასავლეთის მსოფლიოს მსოფლიოს დასავლეთის უფლებები მოწყვლის. მემორანდუმის დასავლეთის უფლებები მოწყვლის. მემორანდუმის დასავლეთის უფლებები მოწყვლის.
დღევანდელი საქართველოში ცხოვრების მაღალი დონით ამერიკელთა მიერ დაპყრობული ხელისუფლება, ოპოზიციის და «ასო»-ები გამოირჩევიან, ამიტომაც სურთ, მუდმივად იტივტივონ ლიბერალურ-პოლიტიკურ ნუმბუში, რატომაც არა? — მსუხუთ დაფინანსება და არანაირი პასუხისმგებლობა, არც არასასურველი დემუტატის განკვეთის შექმნაში.
1937 წელს კონსტიტუციაში **სტალინის** მიერ ჩაიხრია დემუტატის განკვეთის უფლება. იგი სიტყვით გამოვიდა მოსკოვში თავის საარჩევნო უბანზე და ამომრჩეველებს მოუწოდა: «თუ დემუტატის თავის ვალდებულებას არ შეასრულებს, შეგძლიათ გამოიჩინოთ და ყორანივით გააშავოთ», — ეს სახელმწიფოებრივი ხედვის მქონე გენიოსის სიტყვებია!
ვერტებში ბატონი გოგოთოფაძის ინიციატივას სტალინის სურათის ჩამოკიდებაზე. ქალაქის ცენტრალურ უბანში, ჩემი აივნის კედელზე, სტალინის დიდ სურათს იხილავთ, რომლისთვისაც მადლობას ვუხდით ბატონ გრიგოლიანს. ლიბერალისტებო, დატკბით!
იხა თამაზაშვილი

P. S. იდეოლოგია, რომელიც ხელისუფლებამ მიანდა საზოგადოებას, ხალხმა ანეკდოტად შემოინახა: ახალგაზრდები ქუჩაში მიდიან ხელში ხუთჯვრიანი დროშითა და შეძახილით: «მე ლიბერალი ვარ!». მათ შემოხვდათ ახალგაზრდები შეძახილით: «მე სტალინელი ვარ!». შეცხუნებულმა ლიბერალებმა შეუტიეს: — როგორ, ჩვენ ყველა ლიბერალი ვართ და შენ სტალინელი რატომ ხარ?! — ჩემი მშობლები სტალინელები არიან და მეც სტალინელი ვარ. აი, დედა ბოზი რომ მყოლოდა და მამა პედერასტი, მეც ლიბერალი ვიქნებოდი! — იყო პასუხი.

T-50, რომელსაც ბევრი უპირატესობა აქვს ამერიკულ F-35-თან შედარებით, სრულად პასუხობს მე-5 თაობის საფრენი აპარატებისადმი მოთხოვნებს: სტელს-ტექნოლოგიებისა და რადიოელექტრონული ბრძოლის უახლესი საშუალებების წყალო რადარებისთვის თითქმის შეუმჩნეველია. აქვს ზეგბერითი სიჩქარე და მაღალი მანევრულობა.

რუსული არმიის 5 ჯოჯოკარი

სამხედრო სპეციალისტებმა შეადგინეს იმ იარაღების სია, რომლებიც ან უკვე არის რუსული არმიის შეიარაღებაში, ან სერიული წარმოების სტადიაზეა. ამ სიაში 5 იარაღია, რომლებიც ყველაზე მეტად წარმოაჩენს რუსეთის სამხედრო ძლიერებას.

1. ПАК ФА (საფრონტა ავიაციის პერსპექტიული საავიაციო კომპლექსი) — მესამე თაობის მრავალ-მიზნობრივი გამანადგურებელი T-50 (ან CY-50), რომელიც შექმნა პავლე სუხოის სახელობის საკონსტრუქტორ ბიურომ. თვითმფრინავი პირველად 2010 წელს გაფრინდა, სამიწის ზედაპირზე კი რამდენიმე ეგზემპლარი გამოუშვეს. 2016 წელს კი დაიწყო სერიული წარმოება და გაისად რუსეთის სამხედრო-

საჰაერო ძალები 55 ასეთ თვითმფრინავს მიიღებს. T-50, რომელსაც ბევრი უპირატესობა აქვს ამერიკულ F-35-თან შედარებით, სრულად პასუხობს მე-5 თაობის საფრენი აპარატებისადმი მოთხოვნებს: სტელს-ტექნოლოგიებისა და რადიოელექტრონული ბრძოლის უახლესი საშუალებების წყალო რადარებისთვის თითქმის შეუმჩნეველია. აქვს ზეგბერითი სიჩქარე და მაღალი მანევრულობა.

ტექნიკური მახასიათებლები:

- * ეკიპაჟი — 1 კაცი;
- * სიგრძე — 19,7 მ
- * სიმაღლე — 4,8 მ
- * ფრთების განშლის სიგრძე — 14 მ
- * მასა (ცარიელი) — 18,500 კგ
- * მასა (მაქსიმალური შეიარაღებითა და სანავით) — 37000
- * ზღვრული სიჩქარე — 2600 კმ/სთ
- * ფრენის პრაქტიკული სიშორე — 5500 კმ
- * ფრენის სიმაღლე — 20 კმ
- * ფასი დაახლოებით — 100 მლნ დოლარი.

ტექნიკური მახასიათებლები:

- * ეკიპაჟი — 2 კაცი
- * სიმაღლე — 3,82 მ
- * ფიუზელაჟის სიგრძე — 17,05 მ
- * მთავარი ხრახნის დიამეტრი — 1,2 მ
- * მასა (მაქსიმალური) — 12100 კგ
- * მაქსიმალური სიჩქარე — 300 კმ/სთ
- * ფრენის სიშორე (დამატებითი ავზებით) — 1087 კმ
- * ფრენის სიმაღლე — 5,6 კმ

შეიარაღება:

ერთი 2A42 ქვემეხი 300 ყუმბარით; უმართავი რაკეტები; მართული რაკეტები (16 ერთ.). „ჰაერი-ჰაერის“ ტიპის რაკეტები; 30 მმ-იანი ქვემეხი 150 ყუმბარით. ჯავშნიანი ტექნიკის სანინაღმდეგო რაკეტები.

3. მკიფე მუსლუხაიანი უნიფიცირებული პლატფორმა „არმატა“.

ამ პლატფორმის საფუძველზე უკვე შეიქმნა ტანკი T-14 „არმატა“ ეკიპაჟისთვის დაჯავშნილი კავსულით, ანტიენის ფაზირებული ჩარჩოთი და აქტიური დაცვის კომპლექსით, რომელსაც ნებისმიერი ტანკსანინაღმდეგო საბრძოლო მასალის მოგერიება შეუძლია. ეს არის მე-4 თაობის ტანკი, ნატოს შეიარაღებაში კი მხოლოდ მესამე თაობის ტანკებია.

ამას გარდა, ამ უნიფიცირებულ პლატფორმაზე მზადდება მკვირთა საბრძოლო მანქანა, ტანკების მხარდასაჭერი საბრძოლო და სარემონტო-სადაზარაობა-ციო მანქანები.

ქართული საბრძოლო მანქანა

ქართულმა სამხედრო სამეცნიერო-ტექნიკურმა ცენტრმა „დელტამ“ მუშაობა დაასრულა საბრძოლო მანქანაზე, რომელსაც 26 მაისს საქართველოს დამოუკიდებლობის დღისადმი მიძღვნილ გამოფენაზე წარმოადგენენ. ეს იქნება ახალი ტიპის საბრძოლო მანქანა, რომლის მსგავსიც აქამდე არ შექმნილა ამერიკა-ევროპის რეგიონში — განაცხადა სამხედრო-ტექნიკური განყოფილების თანამშრომელმა გიგა ინაშვილმა. სამეცნიერო-ტექნიკურ ცენტრში დარწმუნებული არიან, რომ საერთაშორისო ბაზარზე ახალ საბრძოლო მანქანაზე უფრო მეტი მოთხოვნა იქნება,

ვიდრე სამედიცინო-საევაკუაციო ჯავშნიანი მანქანაზე. 2016 წლის დეკემბერში „დელტამ“ გააფორმა ხელშეკრულება საუდის არაბეთთან ამ ქვეყნისთვის 100 სამედიცინო-საევაკუაციო მანქანის მიყიდვის თაობაზე. 2010 წლიდან დელტა აწარმოებს საბრძოლო მანქანა „ლაზიკას“, ჯავშანტრანსპორტით „დიდგორს“, ჯავშანტრანსპორტით „დიდგორს“, ზალბური ცეცხლის რეაქციულ სისტემებს, უპილოტო საფრენ აპარატებს, ყუმბარტყორცვებს, ტანკსანინაღმდეგო ნაღმებს, ჯავშანფილტვებსა და ჩაფხუტებს, სამხედრო კარებს.

4. საზენიტო-სარაკეტო სისტემა C-400 „ტრიუმფი“.

ეს არის ახალი თაობის შორ მანძილზე მოქმედი საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსი, რომელსაც შეუძლია საჰაერო-კოსმოსური თავდასხმის ყველა თანამედროვე საშუალების დაზიანება და განადგურება. ავსტრალიური ანალიტიკური ცენტრის — Air Power Australia-ს მიერ ჩატარებული კვლევის შედეგების მიხედვით, სისტემა C-400-ს მსოფლიოში ანალოგი არ მოეპოვება და გაცილებით სჯობს ამერიკულ ჰაერსანინაღმდეგო თავდაცვის საშუალებას Patriot-ს.

5. პროექტ 955 „ბორეას“ ატომური წყალქვეშა ნავები.

ეს არის რუსეთის მეოთხე თაობის ატომური წყალქვეშა ნავების სერია — კლასით „სტრატეგიული დანიშნულების რაკეტებიანი წყალქვეშა კრისერი“. ფლავიანი არის

წყალქვეშა ნავი „იური დოლგორუი“. სხვა სუბმარინები: „ალექსანდრ ნევილი“, „ვლადიმერ მონომახი“, „კნიაზ ვლადიმირი“, „კნიაზ ოლეგი“, „განაორ-ალსიმუსი სუვოროვი“, „ივანე პავლოვი ალექსანდროვი III“.

„იური დოლგორუის“ ტექნიკური მახასიათებლები:

- * სიჩქარე წყლის ზედაპირზე — 15 კვანძი
  - * სიჩქარე წყალქვეშა — 29 კვანძი
  - * ჩაყინების სიღრმე (მაქს.) — 450 მ
  - * ცურვის ავტონომიურობა — 90 დღე-ღამე
  - * სიგრძე — 1700 მ
  - * სიგანე — 13,5 მ
  - * ეკიპაჟი — 107 კაცი
- შეიარაღება: 6 სატორპედო აპარატი. ტორპედოები, რაკეტა-ტორპედოები. ფრთოსანი რაკეტები. რაკეტა P-30 „ბულავა“ — 16 ერთეული. საზენიტო-სარაკეტო კომპლექსი.

განსჯილობა

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

განსჯილობა. დანაშაულის №1-8 (330-337)

რა არ მოეწონა აშშ-ის პოლიტიკურ ელიტას ჯონ კენედისთვის? იქნებ თავის ქვეყანაში განვითარებული სოციალიზმის შენეებას აპირებდა?

არა, როგორც მორწმუნე კათოლიკე, კენედი ამერიკული ცხოვრების წესის მიმდევარი იყო და არასოდეს დაუპირებია სოციალიზმის აშენება.

იქნებ, კენედი, მიხაილ გორბაჩოვისთვის, ჩუმად, ლამაზი სიტყვებით შენიღბული, მსოფლიოში ჰყიდდა აშშ-ის გეოპოლიტიკურ პოზიციებს?

არა, სწორედ მისი მმართველობისას მოხდა ე.წ. კარიბის კრიზისი, რომლითაც კინალამ დაიწყო აშშ-ისა და სსრკ-ს შორის სამხედრო კონფლიქტი. კენედი ძალიან მაგრად დადგა, აიძულა სრულყოფილი ნასუსი და თამბაქუნი და გაეყვანა რაკეტები კუბიდან. სხვათა შორის, ეს პრეზიდენტს მკვლევლობამდე ერთი წლით ადრე მოხდა, ასე რომ, უძღური ან დათმობაზე ნამსვლეელი იგი ნამდვილად არ იყო.

იქნებ კარიბის კრიზისი აშშ-ის ამ პრეზიდენტის სწორი რეაგირების ერთადერთი გამოვლინება იყო და ყველა დანარჩენ შემთხვევაში იგი სხვანაირად იქცეოდა?

არა, სწორედ კენედის მმართველობის დროს შტატები აქტიურად ამყარებდა „დემოკრატიულ წესრიგს“. უფრო სწორად რომ ვთქვათ, ცდილობდა დაემყარებინა კუბაზე და ვიეტნამში...

1961 წლის 17 აპრილის ღამეს ცსს-მ კუბაში შეჭრის ოპერაცია დაიწყო. კუბელი ემიგრანტების დანაშაულები, რომლებიც ცსს-ს განაკუთრებული მხარეა და ე.წ. „პრიგადა 2506“-ში გააერთიანეს, კოჩინოსის ყურაში, პლაინა-ლარგასა და პლაინა-ტირონთან გადასხეს. მათ ჰქვიათ „შარმანის“ ტიპის დახსლოებით 10 ტანკი და 20 ჯავშანმანქანა. 1961 წლის 19 აპრილს ბრძოლაში „კომტრანის“ სრული მარცხით დასრულდა. სათავე ტანკ-34-ში, რომელიც თავს დაესხა ამერიკულ ტანკებს, პირადად ფიდელ კასტრო იწადა, რომელმაც სიყვარული და უზარმაზარი ავტორიტეტი კუბალთა შორის ცარიელ ადგილზე როდი მოიპოვა.

იქნებ, კენედი საკითხის ამგვარი გადაწყვეტის წინააღმდეგი იყო?

არა. შეჭრის გეგმას ჯონ კენედი ინაუგურაციისთანავე, 1961 წლის იანვარში მოაწერა ხელი. ამერიკულმა პრეზიდენტმა ფიდელისტებთან ტყვედ ჩავარდნილი კუბელი ემიგრანტები არ განირა. ტყვეები 62 მილიონ დოლარად გამოისყიდეს. პრეზიდენტი ებრძოდა თავისი ქვეყნის მტრებს, იცავდა მის ინტერესებს ბოლო შენეების ეკონომიკის ამონურგამდე. კუბაზე სამხედრო ჩარევის ჩავარდნის შემდეგ შეცვალეს არასასურველი რეჟიმის ჩამოშორების გზა ეკონომიკური და პოლიტიკური დივერსიებით. მომზადდა ოპერაცია „მანგუსტი“, რომელსაც კუბის ეკონომიკის ამონურგამდე უნდა გამოეწვია. თავისუფლების კუნძულის საკვანძო სექტორში — შაქრის წარმოებაში დეზორგანიზაციის გამოხატუ-

ვებად მანვე ქიმიური ნივთიერებები გამოიყენეს. „მანგუსტი“ ცსს-ს 400-მდე თანამშრომელი იყო ჩართული. მისი ფინალი კასტროს ჩამოგდება უნდა ყოფილიყო. ხდება კუბური რევოლუციის ბელადის მოკვლის ახალი მცდელობებიც.

კუბიდან საგჟოთა რაკეტების გაყვანის სანაცვლოდ აშშ-მა განაცხადი გააკეთა, რომ კუბაში შეჭრა აღარ განმორადგობდა.

ამერიკული პოლიტიკური სამზარეულოს „პიკანტური“ წერილმანებით არა მხოლოდ პრეზიდენტი ჯონ კენედი იყო დაკავებული, არამედ მისი ძმაც. აშშ-ის იუსტიციის მინისტრო რობერტ კენედი პირადად აკონტროლებდა ოპერაციას. ანუ, ისიც იყო სვეცსამსახურების საქმიანობის დეტალებში გარკვეული და ცსს მას სრულიად ენდობოდა.

კენედის მმართველობის პერიოდში ამერიკელები არა მხოლოდ აიარაღებდნენ სამხრეთ ვიეტნამის ჯარს, არამედ ომში აქტიური მონაწილეობისკენ პირველი ნაბიჯები გადადგეს. 1961 წლის დეკემბერში ქვეყანაში გადასხეს აშშ-ის შეიარაღებული ძალების პირველი ქვედანაყოფები — ვერტმფრენთა ორი ათეული, რომლებსაც დაგეგმილი ჰქონდა სახელისუფლებო ჯარის მობილურობის გაზრდა. მუდმივად იზრდებოდა სამოკავშირეო კორპუსი ქვეყანაში. ამერიკელი კონსულტანტები სახმრეთ ვიეტნამში ჯარისკაცების მომზადებით იყვნენ დაკავებული და მონაწილეობდნენ საბრძოლო ოპერაციების დაგეგმვაში.

ანუ, ჩვენ ვხედავთ, რომ ჯონ კენედი ჩვეულებრივში, თუ შეიძლება ასე ითქვას, ამერიკელი პრეზიდენტი იყო: თანმიმდევრულად იცავდა საკუთარი ქვეყნის ინტერესებს, ებრძოდა მის მტრებს. და პოლიტიკურ ელიტას მი-სი, რომელიც ქვეყნის პრეზიდენტი იყო, პრეზიდენტის მიმართ პრატიციკული არ უნდა ჰქონოდა. მაგრამ — რომელიც ჩანს, პრატიციკული, ძალიან სერიოზული პრატიციკული — ამერიკულ ხელისუფლებას თავისი პრატიციკული მიმართ მიმდევრობა და ნაყვანა გამოიქვია მისი მკვლევარის საბრძოლო ოპერაციები.

მაშ, რატომ მოკვლეს ჯონ კენედი და შემდეგ რობერტ კენედიც?

ამ კითხვაზე პასუხის გაცემას თავად შეეძლებოდა, როდესაც მომდევნო თავს ნაიკითხავთ.

ახლა კი, ძვირფასო მკითხველო, დავბრუნდეთ უკან. ამ თავში ხომ საუბარი არაა, არამედ ორ პრეზიდენტზე იქნება. და მათზე ჩვენ არაა ქრონოლოგიური, არამედ ლოგიკური თანმიმდევრობით ვისაუბრებთ.

1918 წელი. ეს-ესაა დასრულდა პირველი მსოფლიო ომი. მისი შედეგის უმსხვილესი მსოფლიო იმპერიების ლიკვიდაცია, რომლებიც ანგლოსაქსონებთან მეთოქოზდნენ და ახალი, ძალადის დოლარის იმპერიის შექმნა.

1918 წელი. ეს-ესაა დასრულდა პირველი მსოფლიო ომი. მისი შედეგის უმსხვილესი მსოფლიო იმპერიების ლიკვიდაცია, რომლებიც ანგლოსაქსონებთან მეთოქოზდნენ და ახალი, ძალადის დოლარის იმპერიის შექმნა. მაგრამ ჯერ კიდევ 1918 წელს „მწვანე“ დოლარი სრულად ოქროსი იყო. და დოლარსაც, გირვანძა სტერლინგსაც და ფრანკსაც უნარჩუნდებოდა ოქროს შინაარსი. ოქროს სტანდარტი კვლავ გოჭავდა ფედერალურ სარეზერვო სისტემას და მის მფლობელებს, არ აძლევდა საშუალებას, გოლომდე გაეშალათ ფრთები და მსოფლიო არაფრით უზრუნველყოფილი ნაღდი ფულის ტალღით წაეღებინათ.

ნიკოლაი სტარიკოვი

კრიზისი: როგორ კეთდება?

ბიჯს დასაბუთება მიუხადავს, ყოველი მწარე აბისთვის წინასწარ მოამზადეს ლამაზი შეფუთვა. მართალია, ყოველ ჯერზე ერთი და იგივე.

კრიზისი — აი, საყვარელი დასაბუთება მსოფლიოს ფინანსური წყობილების ხელახლა დასაფორმებად. დიხს და, მთელი მსოფლიოს გადასაკეთებლად ეს ხერხი საუკეთესოა.

ყველა კრიზისს რამდენიმე მიზანი აქვს. იგი მრავალფეროვანია. ომი თავის მხრივ კრიზისია, ფსს-ის მფლობელთა ყველა „ამ დიდი გზის ეტაპი“ მსოფლიო ბატონობისკენ მიდიოდა, მიღის და გავა კრიზისის ხელმძღვრე ორგანიზაციაში, იქნება ეს ბირჟის რეგულაცია, მთელი მსოფლიოს გადასაკეთებელი უკვე დაწყებული იყო.

აშშ-ში მეოცე საუკუნის პირველ მესამედში მომხდარი დიდი დეპრესიაც ამის ნათელი მაგალითია. ამ კრიზისის მოვლენების შესწავლისას პარალელური თავისით ჩნდება. დღევანდელი ეკონომიკური კოლაფსი სომცხარე

მფლობელი შეერთებული შტატების იაფად შესასყიდად ემზადებოდნენ.

რა თქმა უნდა, მთელი ქვეყნის არა. მაგრამ უსაფრთხოების ელემენტარული განცდა მოითხოვდა ყველა სერიოზული ბაზარის მფლობელი ფინანსური სტრუქტურის განადგურებას. რისთვის? რათა არავის და არასოდეს აშშ-ში არ შექმნებოდა არჩევნების მოგების გამოყენებით შეიქმნა კანონმდებლობა და ელემენტარული ხელმძღვრეობით გაენადგურებინა ფსს. რათა არავის შეეძლოდა ახალი ფსს, რომლის მფლობელებიც უკვე სხვა ხალხი იქნებოდა.

მსოფლიო ფინანსები, მსოფლიო ფულის უზარმაზარი ძალა, გამარჯვებული მიდიის ძალა, შექმნა მიიყვანოს პოლიტიკოსი ქალაქმფლობელი. არანაირი სხვა ფინანსური ქალაქმფლობელი აშშ-ში არ უნდა არსებობდეს. ეს არის დიდი დეპრესიის პირველი ასპექტი. ასე ვთქვათ, „დამცა-

კრიზისი — აი, საყვარელი დასაბუთება მსოფლიოს ფინანსური წყობილების ხელახლა დასაფორმებად. დიხს და, მთელი მსოფლიოს გადასაკეთებლად ეს ხერხი საუკეთესოა. ყველა კრიზისს რამდენიმე მიზანი აქვს. იგი მრავალფეროვანია. ომი თავის მხრივ კრიზისია, ფსს-ის მფლობელთა ყველა „ამ დიდი გზის ეტაპი“ მსოფლიო ბატონობისკენ მიდიოდა, მიღის და გავა კრიზისის ხელმძღვრე ორგანიზაციაში, იქნება ეს ბირჟის რეგულაცია, მთელი მსოფლიოს გადასაკეთებელი უკვე დაწყებული იყო.

მაგრამ ჯერ კიდევ 1918 წელს „მწვანე“ დოლარი სრულად ოქროსი იყო. და დოლარსაც, გირვანძა სტერლინგსაც და ფრანკსაც უნარჩუნდებოდა ოქროს შინაარსი. ოქროს სტანდარტი კვლავ გოჭავდა ფედერალურ სარეზერვო სისტემას და მის მფლობელებს, არ აძლევდა საშუალებას, გოლომდე გაეშალათ ფრთები და მსოფლიო არაფრით უზრუნველყოფილი ნაღდი ფულის ტალღით წაეღებინათ.

გაუგონარი პერსპექტივა დამოკიდებული იყო საცავში ლითონის რაოდენობაზე. სასურველი რაოდენობის ფულის ბეჭდვის შესაძლებლობა რომ გქონდეთ, და არ გამოიყვანოთ იგი, ან მართლაც წმინდანი უნდა იყო, ან უკიდურეს შემთხვევაში თავგადაკლული ბოლშევიკი-მარქსისტი. მაგრამ ჩვენ ხომ ვიცით, რომ, როდესაც ფედერაციის ჩამოყალიბებას, მას ფლობდნენ არა ალტრუსტები, არამედ განაპირები, ფინანსისტები. ისინი წმინდად არ არიან და არც არასოდეს ყოფილან. ფსს-ს შექმნა თავიდანვე იყო მსოფლიოზე გაბატონებისკენ გადადგმული ნაბიჯების ჯაჭვი. ამ გზის ნაილი ნარმატებით არის გავლილი, საჭიროა წინსვლა.

მთლი, ტაში დაუკურათ ამ ბიჭებს. ყველაფერი მშვენივრად მოიფიქრეს. ყოველ ნა-

აღორძინების შემდეგ განდებ. ზუსტად ასე იყო აღრები. აშშ-ის პრეზიდენტი კალვინ კულიჯი 1928 წელს პოსტის დატოვებისას, ამბობდა: „ქვეყანას შეუძლია კმაყოფილებით უყუროს აწმყოს და ოპტიმიზმით — მომავალს“.

თითქოს ასეც უნდა ყოფილიყო: ამერიკა აყვავდა. რატომ? იმიტომ რომ ფედერალურმა რეზერვმა უეცრად გაზარდა ასოდეს ყოფილან. ფსს-ს შექმნა თავიდანვე იყო მსოფლიოზე გაბატონებისკენ გადადგმული ნაბიჯების ჯაჭვი. ამ გზის ნაილი ნარმატებით არის გავლილი, საჭიროა წინსვლა.

მთლი, ტაში დაუკურათ ამ ბიჭებს. ყველაფერი მშვენივრად მოიფიქრეს. ყოველ ნა-

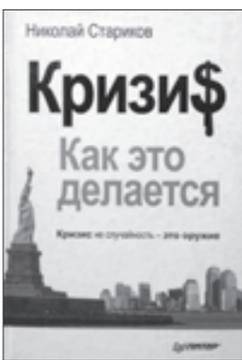
აღორძინების შემდეგ განდებ. ზუსტად ასე იყო აღრები. აშშ-ის პრეზიდენტი კალვინ კულიჯი 1928 წელს პოსტის დატოვებისას, ამბობდა: „ქვეყანას შეუძლია კმაყოფილებით უყუროს აწმყოს და ოპტიმიზმით — მომავალს“.

თითქოს ასეც უნდა ყოფილიყო: ამერიკა აყვავდა. რატომ? იმიტომ რომ ფედერალურმა რეზერვმა უეცრად გაზარდა ასოდეს ყოფილან. ფსს-ს შექმნა თავიდანვე იყო მსოფლიოზე გაბატონებისკენ გადადგმული ნაბიჯების ჯაჭვი. ამ გზის ნაილი ნარმატებით არის გავლილი, საჭიროა წინსვლა.

მთლი, ტაში დაუკურათ ამ ბიჭებს. ყველაფერი მშვენივრად მოიფიქრეს. ყოველ ნა-

აღორძინების შემდეგ განდებ. ზუსტად ასე იყო აღრები. აშშ-ის პრეზიდენტი კალვინ კულიჯი 1928 წელს პოსტის დატოვებისას, ამბობდა: „ქვეყანას შეუძლია კმაყოფილებით უყუროს აწმყოს და ოპტიმიზმით — მომავალს“.

მთლი, ტაში დაუკურათ ამ ბიჭებს. ყველაფერი მშვენივრად მოიფიქრეს. ყოველ ნა-

უსაფრთხოების ელემენტარული განცდა მოითხოვდა ყველა სერიოზული გაუმართაობის ფინანსური სტრუქტურის განადგურებას. რისთვის? რათა არავის და არასოდეს აუშ-ში არ შექმნოდა არჩევანის მოგების გამოყენებით შეიქმნა კანონმდებლობა და ელემენტარული ხელმომხრით გაენადგურებინა ფსს. რათა არავის შექმნოდა იმავი გზით შექმნა ახალი ფსს, რომლის მფლობელებიც უკვე სხვა ხალხი იქნებოდა.

განსხვავებული

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ყველა მეტოქეს რამდენიმე თავით სჯობნიდა, ქვეყნის საუკეთესო მოთამაშეებს. ის რეალურად ყველაზე ძლიერი იყო — და სეზონიდან სეზონამდე ინარჩუნებდა ბრწყინვალეობას.

იქნებ, ბანკირთა საზოგადოების ძალაუფლებას არავინ ემუქრებოდა? **არაზრი აქვს პროლეტარატის პროპოზიციონარს საკუთარი ძველის შიშებით?** — ეს შეკითხვა ხშირად უჩნდებათ ადამიანებს, რომლებიც ცუდად ერკვევიან პოლიტიკური თამაშების პრინციპებსა და ისტორიას. 1920 წლისთვის **ჯონ მორგანი** „ერთპიროვნულად ბატონობდა ამერიკულ ფინანსურ სამყაროში“. უფრო სტრუქტურულად ამგვარად უზარმაზარი შენობა, რომელიც განლაგებული იყო მისი ბანკის შტაბბინა. ეს შენობა დღემდე დგას. მაგრამ დღესაც კი, თუ თქვენ ნიუ-იორკს ენგვეით, შეძლებთ იმ შემთხვევის კვალი იხილოთ, რომელიც 89 წლის წინათ მოხდა.

„სასახლის მსახური შენობის ფასადზე ჯერ კიდევ აჩრდილი ავითარებს კვალი, რომელიც 1920 წელს გაისახა, როდესაც შუაღმოსავლეთის ბანკის რევიზიონის წინ ცხადიანი ფურცელი, რომელიც დატვირთული იყო დინამიტითა და შპანებით, ავითარებდა. ტაროკის მითითებითა და შუაღმოსავლეთის ადამიანი დაიღწა და დაიჭრა ტაროკის სრული სურათის აღდგენა ვერ მოხერხდა.“

ეს პირობების ძალაუფლებაც ერთდროულად თავდასხმა როდი იყო. პირველი მსოფლიო ომის დანაშაულები, ანუ მანინ, როდესაც ფსს ჯერ მხოლოდ იწყებდა თავის საქმიანობას და ჩანასახში იმყოფებოდა, აშშ-ის კონგრესმა, როგორც ჩანს, საფრთხე უკვე იგრძნო, გადაწყვიტა მორგანის უზარმაზარი იმპერიის დაქუცმაცება. 1914 წლის დასაწყისში იგი 20 მილიარდ დოლარზე მეტს აკონტროლებდა. ეს ფანტასტიკური თანხა იმ პერიოდისთვის, თუმცა ჩვენს დროშიც არ არის ცოტა.

ნებისმიერ ომში გამარჯვების მოპოვების ორი გზა არსებობს: ან გაანადგურეთ მონინალმდებელი ბრძოლის ველზე, ან ბრძოლის გაგრძელება მისთვის შეუძლებელი გახადოთ. დანგრეობის მისი ეკონომიკური საძირკველი, წაართვათ წინააღმდეგობის საშუალება. ბანკირებს, ფსს-ს მფლობელებს წინააღმდეგობა მხოლოდ ფული თუ გაუჩვენდა. სხვისი, უცხო, სწორედ სხვისი **ფინანსური კალაშუკის** განადგურების ხარისხით იყო კრიზისი...

„წინა წლებში სწრაფად დაგროვილი სიმდიდრე, ქალაქის ფასეულობის სახით, გაქრა. მილიონობით ამერიკული ოჯახის კეთილდღეობა, რომელიც გაბერილი კრდიტის საძირკველზე იყო, უცრად ილუზორული აღმოჩნდა. ძლიერი სამრეწველო სანარობები კალაშუკიდან ამოგდებულნი და პარალელური აღმოჩნდნენ. ბირჟის 1929-1932 წლების კრახს მოჰყვა ფსს-ს პერმანენტული ვარდნა და როგორც ამის შედეგი, წარმოების შემცირება, რამაც გამოიწვია ვრცელი უმუშევრობა“, — ასე აღწერს აშშ-ში დიდ დეპრესიას უინსტონ ჩერჩილი.

აი, მხოლოდ რამდენიმე ციფრით:
* დიდი დეპრესიის პერიოდში აშშ-ში 15 მილიონი უმუშევარი იყო. სხვა არანაკლებ სოლიდურ წყაროში კიდევ უფრო განსაცვიფრებელ შედეგს ვიხილავთ — 17 მილიონი უმუშევარი.

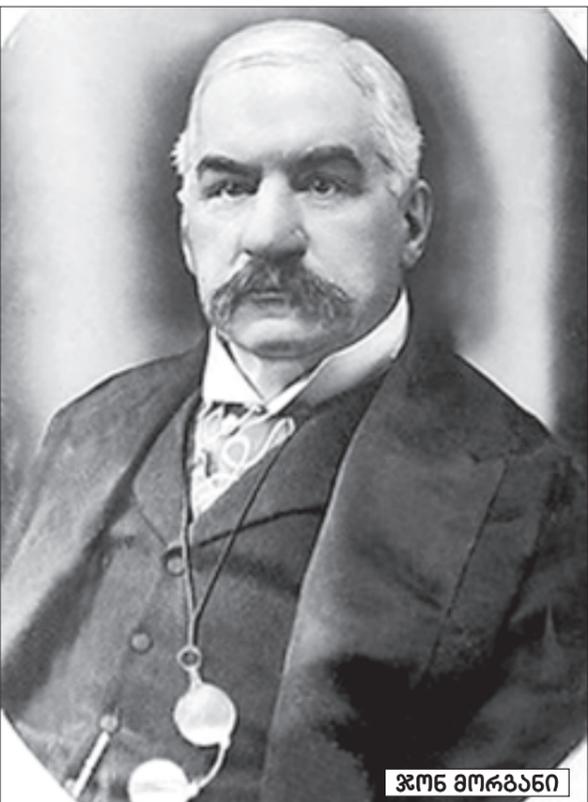
* ნახშირის მოპოვება აშშ-ში 42%-ით შემცირდა, ლითონის გამოშვება — 79%-ით, ფოლადის — 76%-ით, ავტომანქანების წარმოება — 80%-ით. 297 ბრძმედის ლემელიდან მხოლოდ 46 მოქმედებდა.

* კრიზისის წლებში აშშ-ში სანარობებისა და ფირმების ფანტასტიკურმა რაოდენობამ განიცადა კრახი: 135 747. გააკოტრდა 10 000 ბანკი.
ასეთი საშინელება მსოფლიოს არცერთ ეკონომიკას არ განუცდია ომის წლებშიც კი. არადა 1929 წელს შეერთებული შტატები არავის ეომებოდა. და ფინანსური სფეროს სტაბილურობისა და წესრიგის სადარჯოზე იდგა ფედერალური სარეზერვო სისტემა. სხვათაშორის, იგი უზუსტად ამისთვის შეიქმნა — კრიზისების თავიდან ასაცილებლად.

მაშ, რატომ მოხდა კატასტროფა?
გახსოვთ, რა თქვა სერ **უინსტონ ჩერჩილი**მ? გაბერილი კრედიტი. კრედიტები გაბერილს. ფინანსური კრიზისის შესაქმნელად საჭირო იყო რაც შეიძლება მეტი ფულის ვალად გაცემა. რა არის ამისთვის საჭირო? მხოლოდ ორი „რამ“: კრედიტორი და მოვალე. კრედიტორის „შესაქმნელად“ ფედერალურმა სარეზერვო სისტემამ უცბად გაზარდა ფული და მასა თითქმის ერთ-ნახევარჯერ — 31,7 მილიარდი დოლარიდან 1921 წელს — 45,7 მილიარდ დოლარამდე 1929 წელს. ფედერაციის ამგვარი სისტემიდან სახსრები გადაეცემოდა „საჭირო“ ბანკებს, რომლებიც, აკრედიტებდნენ სხვა ბანკებსა და ორგანიზაციებს. ამ ორი დონის შემდეგ ნაღდი ფული ჩვეულებრივი მოქალაქეებისა და მცირე მეწარმეების ჯიბეებში კრედიტის სახით ინაცვლებს.

მისასახლებლს „ძინიდა“ მედიანაშუალებით, მონდომებით სთავაზობდა ამერიკელმა ადვოკატმა დიტი თავისიანთი ცხოვრების ხარისხის განაწილებას. ვალდებულება დასავლეთში დიდი დეპრესიის დაწყებამდე შევიდა მოსაქმეში. მიუცა საუკუნის დასაწყისის შიშებითა დასავლეთში გამოცდილი მონდომება და მოქალაქეებს მარტივად დასწრფად გამოეძრება შესთავაზეს. სიძველის განაწილება შიშებითა და პრაქტიკულად — ის არის თავისი გირჩავა.

ერთი მხრივ, კრედიტებზე პროცენტი დაწიეს, მეორე მხრივ, ამ კრედიტების აქციებში ჩადება შესთავაზეს. კრედიტის პირობების თანახმად, აქციების საყიდლად ბირჟაზე თამაშისთვის საკმარისი იყო მხოლოდ 10%-ის შეტანა. ახალბედა მოთამაშე კრედიტების გზით იღებდა სრულიყოფილ 100%-ს. დღევანდელი მაგალითი გვიჩვენებს, რომ „შესვლის ზღურბლის“ დაწევა იწვევს მყიდველთა რიცხვის აფეთქებისმაგვარ ზრდას.
ვინ იხდიდა დანარჩენ თანხას? საბირჟო ბროკერი, რო-

ჯონ მორგანი

სიტუაციაში, როდესაც ქაზის შედეგ უფრო სჭირდება ყველას სჭირდება ფული, აშშ-ის ეკონომიკა კი იმ ადამიანს კავდა, როდესაც სისხლის დიდი რაოდენობა დაკარგა, ფსს-მ არ განაგრძა ფულის მასა. პირიქით, რამდენჯერა შეეშინა! შედეგად საბირჟო ქაზის ყოვლისმომცველი გახდა. ადამიანები — კვირფას კოსტუმები და ხელის ქაშაბებით — «მხად ვარ ყველანაირი საშუალო-სიღარიბის სინამდვილის განუყოფელი ნაწილი გახდა.»

მელიც ამგვარი ხარჯისთვის საბანკო კრედიტს იღებდა. შედეგად ყველამ მოიგო: ბროკერს კლიენტების რიცხვი გაეზარდა, კლიენტი აქციის ღირებულების მხოლოდ 10%-ით ზრდისას მოგებულ ირებოდა, ხოლო მყიდველთა რიცხვის ზრდა აქციების გაძვირებას იწვევდა.
მაგრამ აქციის მფლობელს, რომელმაც მისი ღირებულების მეთაღე შეიტანა, ბროკერის პირველივე მოთხოვნისას 24 საათის განმავლობაში დარჩენილი თანხა უნდა დაეფარა. თუმცა ასეთი წინაპირობა არავის ადარდებდა. აქციების კურსი ხომ საბირჟო მოთამაშეების დიდი ნაკადის ხარჯზე ცამდე გაიზარდა. დაიწყო აღმასვლა. ბირჟაზე ქონებას შოუსებდნენ. ცხოვრების ამ დღესასწაულში მონაწილეობის მისაღებად ამერიკელები იღებდნენ კრედიტებს და ყიდულობდნენ აქციებს.
საინდინდებამ საყმ-ველთა აღმასვლის ტალღაზე მგრიტის საფინანსოება? როცა ფულს განასხვავებთ სავსებით აკეთებ, ყოველთა მისი შეშინების მიზეზის გამოცდით მისი შეშინების გამოცდით, სწორედ იმდროინდელი ადამიანების განადგურება იყო მათი უპირობო გზა.
ასე განაგრძობს ბროკერი, რო-

ვიდნენ აქციების მფლობელები, თანაც ერთი მიზნით — აქციების გასაყიდად.
საყიდლად არავინ მოსულა. თავდაპირველად...

აქციების ღირებულება უფრო სჭირდება 1929 წლის 24 ოქტომბერს, შპს ხუთშაბათის დღიდან. მოთხოვნა იმდროინდელს გადამაჭარბა? არა, მოთხოვნა არ იყო, იყო მხოლოდ შეთავაზება. თავდაპირველად...

დაიწყო აქციების პანიკური და სასონარკვეთილი გაყიდვა. ყველას ნაღდი ფული სჭირდებოდა, ხოლო აქციები — პრაქტიკულად არავის.
საკმაოდ საინტერესო მომენტი: ყველა პუბლიკაციაში დიდი დეპრესიისა და ბირჟის კრახის შესახებ წიკითხავთ, რომ აქციები ძალიან იაფად გაიყიდა, მაგრამ ვერსად წიკითხავთ, რომ ისინი ძალიან იაფად იქნა შესყიდული.

ვინ ყიდულობდა ამ გასაყიდ აქციებს?
პირველ დღეს ინვესტორებმა დაახლოებით 13 მილიონი აქცია გაიყიდეს. მაგრამ ეს მხოლოდ დასაწყისი იყო. შემდეგ შუა ხუთშაბათს შავი პარასკევი, შავი ორშაბათი და

უკვე იპოვეთ: ნაცვლად იმისა, რომ მიხარობოდა ეკონომიკაში ფინანსების ჩადებით, ფსს-მ ყველაფერი პირიქით გააკეთა. ფულადი მასის მოცულობა, რომელიც შუამდინად იზრდებოდა კრიზისამდე, 1929 წლის ივლისის 45,7 მილიარდ დოლარიდან 1933 წლის ივლისისთვის 30 მილიარდ დოლარამდე შემცირდა.

ახლა წინ ნაწვევად იყო საჭირო. პრობლემის გადაწყვეტის გზა იყო მოსაძებნი. ამერიკელ ხალხს რომ მიეღო გადაწყვეტილება, უფრო სწორად, მას რომ შეეფიცებოდა, პრობლემა უნდა გაეზერათ კოსმიურ მასშტაბებამდე. საფონდო კრიზისი და აქციათა კოტირების ვარდნა დიდ დეპრესიად უნდა ქცეულიყო. პრობლემის გადაწყვეტის ხერხი ხელთ ჰქონდათ: ეს იყო ფედერალური სარეზერვო სისტემა. **სიტუაციაში, როდესაც ქაზის შედეგ უფრო სჭირდება ყველას სჭირდება ფული, აშშ-ის ეკონომიკა კი იმ ადამიანს კავდა, რომელმაც სისხლის დიდი რაოდენობა დაკარგა, ფსს-მ არ განაგრძა ფულის მასა. პირიქით, რამდენჯერა შეეშინა! შედეგად საბირჟო ქაზის ყოვლისმომცველი გახდა. ადამიანები — კვირფას კოსტუმები და ხელის ქაშაბებით — «მხად ვარ ყველანაირი საშუალო-სიღარიბის სინამდვილის განუყოფელი ნაწილი გახდა.»**

სად იყო პრობლემის გადაწყვეტის გასაღები? ახალი პირობება, ახალი კურსი. 1933 წლის 4 მარტს აშშ-ის პრეზიდენტი **ფრანკლინ დელანო რუზველტი** გახდა. რუსეთში ამ პოლიტიკოსის მიმართ დამოკიდებულება დადებითია. მიანინათ, რომ იგი, ჩერჩილისგან განსხვავებით, საბჭოთა კავშირის ბევრად ერთგული და სათრიანი მოკავშირე იყო ფაშისთან სასიკვდილო ბრძოლაში. მაგრამ ეს წივი არაა მთელი მსოფლიო ომზე, იგი კრიზისზეა. ფრანკლინი რუზველტი ამერიკა კრიზისიდან გამოიყვანა. ისტორიის სახელმძღვანელოებში დეპრესიის თარიღი ასე წერენ: 1929-1933, რითაც სრულად უკავშირებენ ამერიკის ეკონომიკის გამორჩენის მიზეზს მის მოსვლას თეთრ სახლში. ამასობაში ფრანკლინი დელანო რუზველტი აშშ-სთვის საკმაოდ მწარე წამალი იყო. და მისი ხელისუფლებამ მოსვლა იგივე ხალხის მიერ იყო მომზადებული და ჩაფიქრებული, რომლებმაც ეს სამიწელი დეპრესია მოლოცეს. მაგრამ მათი გაფუჭებული საქმის გამოსწორება არ იყო რუზველტის მთავარი ამოცანა. მისი მთავარი ამოცანა ოქროს სტანდარტის გადაგურება იყო.

სწორედ ეს იყო დიდი დეპრესიის მთავარი მიზეზი. დეპრესია უნდა დახსნილიყო აქამდე აღიარებული მუდმივი ფასეულობებისგან. დოლარი თავად უნდა გამხდარიყო მსოფლიო ფასეულობა და ფაქტობრივად ჩაენაცვლებინა ოქრო. ვიდრე იგი, ოქრო, თამაშობდა ამ როლს, ქალაქის დოლარი ყოველთვის ჩრდილში ყოფნისთვის იყო განწირული.
გაბრაძე იქნება

თანამედროვე გერმანიის ტერიტორიაზე კველი წელთაღრიცხვის 1000 წელს ფულის ერთეული იყო სვასტაბი (ძროხა), ჩრდილოელი ხალხისთვის ამ ფუნქციას ირემი ასრულებდა. სვასტასხვა პერი სვასტასხვა ეპოქაში აღიარებდა ფულის ერთეულად ისეთ განსხვავებულ სახეებს, როგორებიცაა ცხოველის ბეწვი, ოქიში, კაკაო, ნიჟარები, მარგალიტი და სხვ. ასევე, ბევრისთვის ღირებულებისა და გადახდის საზომი მონა იყო.

ზოგი რამ ფულის შესახებ

როდესაც ამერიკელ ადვოკატ კლერს დერბის ეკითხებოდნენ, როგორ გადაგიხადოთ მადლობაო, მისი პასუხი ასეთი იყო: „მას შემდეგ, რაც ფინიკიელებმა ფული მოიგონეს, თქვენს კითხვას ერთი პასუხი აქვს“. ფული ეკონომიკაში არსებული აქტივების სიმრავლეა, რომელსაც ადამიანები ყოველთვის იყენებენ სხვა ადამიანებისგან საქონლისა და მომსახურების შესაძენად. ფული საქონელბრუნვის საშუალებაა. ის წარმოების, საბითუმო და საცალო ვაჭრობის დამაკავშირებელი კონკრეტული სახმარი ღირებულებაა. კლასიკური პოლიტიკონომიკური აღქმით, ფული და ვალუტა სინონიმებია. ფული საქონლის ეკვივალენტია, შეფასებითი კატეგორიაა.

ადამიანთა შორეული წინაპრები ცხოვრობდნენ ისე, რომ ყიდვა-გაყიდვა მათთვის არავითარ საჭიროებას არ წარმოადგენდა. მოგვიანებით გაჩნდა ყიდვა-გაყიდვის საჭიროება. პირვანდელი ყიდვა-გაყიდვა ბარტერი უფრო იყო, თანამედროვე ფულის ფუნქციას მაშინ წერილი და მსხვილი ფეხბა საქონელი, სამუშაო და საბრძოლო იარაღები და სხვა მსგავსი ნივთები ასრულებდა.

განსაკვეთილი საქონლის სახეობების ზრდაზე, მისმა მალფუჭებადობამ და სხვა მიზეზებმა განაპირობა ნატურალური გაცვლითი ოპერაციების გართულება. კომპანიონის მოსაპყრობად, რომელსაც ხელს აქლავდა შიმშილთა-ვაჭარული საქონლის თავისდასახეობის გაცვლა, იმარგა-გოდა დიდი დრო. ეს იყო მიზეზი იმისა, რომ ადამიანებს ვეღარ აქვამყოფილავდა საქონლის ნატურალური გაცვლა, ანუ ბარტერი და ბადაყვი-ტის, მოაფიქრებინათ ისეთი უნივერსალური გადახდის საშუალება, რომლის სანაცვლოდაც შესაძლებელი იქნებოდა, მიღწეულ ნაწარმს სხვის საქონელი და მომსახურება.

მოიფიქრეს და განახორციელეს კიდევც. ეს საშუალება იყო — ფული (ლათ. FOLLIS — ჩახვი, ანუ მცირე ტუნკი, ტომსიკა, ტომარა, რომელშიც ინახებოდა 40 ცალი სპილენძის მონეტა ნუმი). ტარიანი „ფული“ მომდინარეობს ბიზანტიური ფოლისგან — ასე უწოდებდნენ სპილენძის სამონეტო ერთეულს. ზოგადი მნიშვნელობა ამ კონკრეტულმა სიტყვამ მოგვიანებით შეიძინა.

იდეა ღირებულების საზომი ერთეულების შექმნის შესახებ ადამიანებს ასევე უძველეს დროში გაუჩნდათ. ფულმა ათასწლეულების განმავლობაში მნიშვნელოვანი სახეცვლილებები განიცადა და, რაღა თქმა უნდა, მისი დღევანდელი სახე აბსოლუტურად განსხვავდება პირველი ფულისაგან.

დღეს ვალუტა შედგება მონეტებისა და ქაღალდის ფულისგან, მარტამ ყოველთვის ასე არ იყო. სანამ ხალხს ამგვარი ფული ექნებოდა, ისინი ფულად იყენებდნენ ბაჭყალურ სახეებს. ზოგ მკვანაში, მარტალისა, ხალ-

ხი ფულად იყენებდა ზვიგინის კბილავს. სხვა ადგილობრივი ფული ნათელი ფერის ბუმბული და იშვიათი ნიჟარები იყო, აგრეთვე, სპილენძის კუდის თვის ღირებულება და ასე შემდეგ.

ფულის ლათინური სახელწოდება FOLLIS მოდის სიტყვა პეტუს-სგან, რაც ნიშნავს ნახირს. მაშინ, როცა თანამედროვე გერმანიის ტერიტორიაზე ძველი წელთაღრიცხვის 1000 წელს ფულის ერთეული იყო ხვასტაბი (ძროხა), ჩრდილოელი ხალხისთვის ამ ფუნქციას ირემი ასრულებდა. სვასტასხვა ერთი სხვადასხვა ეპოქაში აღიარებდა ფულის ერთეულად ისეთ განსხვავებულ საგნებს, როგორებიცაა ცხოველის ბეწვი, ოქიში, კაკაო, ნიჟარები, მარგალიტი და სხვ. ასევე, ბევრისთვის ღირებულებისა და გადახდის საზომი მონა იყო.

ასეთ ფულს ჰქონდა უამრავი მინუსი. შეუძლებელი იყო ბევრი მათგანის დაყოფა და გადაზიდვა. სიმძიმისა და მალფუჭებადობის გამო ვერ ხერხდებოდა მათი რამდენიმეჯერ გამოყენება. ამასთან, ყველაზე მნიშვნელოვანი პრობლემა მანც ის იყო, რომ ასეთი ფულის მოპოვება და შენახვა დიდ დროს და ფიზიკურ დანახარჯებს საჭიროებდა. ამიტომ კაცობრიობამ გამოიჩინა სალიზარი და გამოიგონა უფრო მეტად კონვენტირებადი, უფრო იოლად გადასაზიდი და უფრო ხანგრძლივად მოსახმარი გაცვლის საშუალება, ვიდრე ნატურალური ფული, და ეს იყო მონეტები.

მონეტები

დარწმუნებით არავინ იცის, როდის დაიწყო ადამიანმა მონეტების გამოყენება. ყველაზე აქველი მონეტა დაგზავდა ბაბილონის იმპერატორმა ნინუცტამ დაახლოებით 2500 წინ წინათ. პირველად ადამიანები იყენებდნენ კვირფასი ლითონისგან დაგზავდა მონეტებს, რომლებიც იმდროინდელი იმპერატორის სახელით იქნებოდა დასახელებული. მონეტების სწრაფად გავრცელება მეზობელ, ბაბილონის ტომებში, მოგვიანებით კი — სხვაგანაც. იმხანად მონეტების ბეჭდვის სახსრები და შესაძლებლობები მხოლოდ მდიდარ მინათმფლობელებსა და მონასტრებს ჰქონდათ. თავიდან მონეტები მხოლოდ ოქროს, ვერცხლის ან მათი შენადნობის იყო.

მაგრამ მალე ძვირფასი ლითონების სიმცირემ განაპირობა მონეტების სპილენძისა და

ტარიანი «ფული» (ლათ. follis — ჩახვი, ანუ მცირე ტუნკი, ტომსიკა, ტომარა, რომელშიც ინახებოდა 40 ცალი სპილენძის მონეტა ნუმი) მომდინარეობს ბიზანტიური ფოლისგან — ასე უწოდებდნენ სპილენძის სამონეტო ერთეულს. ზოგადი მნიშვნელობა ამ კონკრეტულმა სიტყვამ მოგვიანებით შეიძინა

ბრინჯაოსაგან გამოიქმნა. მათ არ გააჩნდათ საკუთარი ფასეულობა, განსხვავებით ძვირფასი ლითონებისგან, მათზე დატანილი იყო ღირებულების აღმნიშვნელი შესაბამისი ნიშნები.

თითქმის ყველა მონეტაზე გაარჩევდით წინა მხარეს — ავერსს და უკანა მხარეს — რევერსს. ყოველი ეპოქა გარკვეულ ნაკვალევს ტოვებდა მონეტების გამოსახულებაზე. უძველეს მონეტებზე შეამჩნივდით მხოლოდ უბრალო მაგარა მალე ძვირფასი ლითონების სიმცირემ განაპირობა მონეტების სპილენძისა და

ორც საყოველთაო გადახდის საშუალება. ჩინგიზ-ხანის მართვლობა ამ კუბიურებს თავისუფლად ცვლიდა ოქროზე. ევროპაში ბანკნოტები შედარებით გვიან გამოჩნდა. 1661 წელს სტოკჰოლმის კერძო საემისიო ბანკმა დაბეჭდა პირველი ოფიციალური ბანკნოტები ევროპაში. იქამდე კი ევროპელები იყენებდნენ ვექსელს. ეს არის მოკლე ან გრძელვადიანი ხელშეკრულება ორ მხარეს შორის, რომელიც მის გამცემს ავალდებულებს დათქმულ დროს წინასწარ შეთანხმებული თანხის გადახდას.

ზოგიერთ მკვანაში განკონტაბს პერიოდულად უშვებდნენ და შემდეგ იღებდნენ სავალუტო სისტემიდან. მიზეზი იმისა იყო ის, რომ, როცა მთავრობას ფული სჭირდებოდა, დიდი რაოდენობით გაჭვდნენ ფასიან ქაღალდას. ეს კი მოქალაქისთვის იწვევდა პიკარინფლაციას და იწვევდა უნივერსალური ხელშეკრულების დათქმულ დროს წინასწარ შეთანხმებული თანხის გადახდას.

1945 წელს მეორე მსოფლიო ომით გამოწვეული კრიზისიდან გამოსასვლელი და საერთაშორისო ეკონომიკური სისტემისთვის სტიმულის მიცემად ბრეტონ-ვუდსში შეიქმნა ე.წ. ბრეტონ-ვუდის სისტემა, რომელმაც გამოიწვია საერთაშორისო სავაჭრო და სავადასახადო სისტემაში ამერიკული დოლარის გაბატონება. 1914 წლამდე კი ბრიტანულ გირვანქა სტერლინგს ლიდერის პოზიცია ეკავა.

1971 წლამდე ბანკნოტების მფლობელებს ჰქონდათ უფლება, ქაღალდის ფული ნებისმიერ დროს გადაეცვალებათ ბანკში ოქროზე საბაზრო ფასის შესაბამისად (ოქროს სტანდარტი). ეს გულისხმობდა, რომ ბანკის საცავში იმდენი ოქრო უნდა ყოფილიყო შენახული, რა ღირებულების კუბიურებიც ჰქონდა მას ემისირებული. 1971 წელს კი საერთაშორისო ხელშეკრულების საფუძველზე ბანკნოტებმა ეს უფლება დაკარგეს. ზოგიერთმა ქვეყანამ კი ეს პროცესი პირველი მსოფლიო ომის შემდეგ განახორციელა. იქიდან მოყოლებული დღემდე ქაღალდის ფული არც ერთ ლითონზე არაა მიბმული და თავისუფლად იხმარება მსოფლიო სავალუტო სისტემაში.

ქაღალდის ფული

პირველი ქაღალდის ფული ჩინეთში IX საუკუნის დასაწყისში შეიქმნა. დიდი და მნიშვნელოვანი საქმეები დიდ თანხებს მოითხოვდა, ამიტომ იმპერატორმა დააბეჭდინა მაღალი ხარისხის ქაღალდი, რომელზეც დატანილი ნიშნები იგი 10 000 სპილენძის მონეტის მაგვირობას სწევდა. ხოლო ბანკნოტების მასობრივი გაჭვდნა დაიწყო 1024 წელს, რადგანაც ომის დასაწყისისთვის დაიწყო დასახარების ნიშნები. ამას მომენტები ვერ უზრუნველყოფდა, მათი სინტონირება და ქაღალდ ტარანტორტირების გამო. მარკო პოლო წერდა, რომ ქაღალდის ფულის გამოყენება ასევე იქნებოდა მონეტების გამოყენების ნაცვალად, რომლისკენაც დიდი ხანის მინათმფლობელებსა და მონასტრებს ჰქონდათ უფლება. ყოველი ეპოქა გარკვეულ ნაკვალევს ტოვებდა მონეტების გამოსახულებაზე. უძველეს მონეტებზე შეამჩნივდით მხოლოდ უბრალო მაგარა მალე ძვირფასი ლითონების სიმცირემ განაპირობა მონეტების სპილენძისა და

თანამედროვე ფული

თანამედროვე ფული ეკონომიკაში რამდენიმე ფუნქციას ასრულებს. კერძოდ, იგი არის: გაცვლის საშუალება, ღირებულების საზომი, გადახდის, სიმდიდრის შენახვისა და დაგროვების საშუალება. ფულის რამდენიმე აუცილებელი მახასიათებელი აქვს. ესენია:

- გამძლეობა** — მასალა ადვილად არ უნდა ფუჭდებოდეს;
- გაყოფადობა** — შესაძლებელი უნდა იყოს ნაწილებად დაყოფა, დახურდავება;
- პორტატულობა** — უნდა იყოს მცირე ზომის,

1945 წელს მიორე მსოფლიო ომით გამოწვეული კრიზისიდან გამოსასვლელად და საერთაშორისო ეკონომიკური სისტემისთვის სტიმულის მისაცემად ბრიტონ-ვუდსში შეიქმნა ე.წ. ბრიტონ-ვუდსის სისტემა, რომელმაც გამოიწვია საერთაშორისო სავაჭრო და საბადასახადო სისტემაში ამერიკული დოლარის გაბატონება. 1914 წლამდე კი ბრიტანულ გირვანქა სტირლინგს ლიდერის პოზიცია ეკავა.

მსუბუქი, ადვილად სატარებელი; ცნობადობა — ძნელად გასაყალბებელი, განსაკუთრებული დამცავი ნიშნის მქონე; სტაბილურობა — მუდმივი ან ხანგრძლივი ღირებულების მქონე; ერთგვარობა — ქვეყნის ნებისმიერ წერტილში ერთი და იმავე ნომინალის ფულს ერთი და იგივე ღირებულება უნდა ჰქონდეს.

ქართული ეროვნული ვალუტა

საქართველოში მონეტებს ძველი წელთაღრიცხვის VI საუკუნიდან 1834 წლამდე ჭრიდნენ.

1995 წლის 2 ოქტომბერს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ერთადერთ კანონიერ საგადასახადო საშუალებად გამოცხადდა ახალი ქართული ეროვნული ვალუტა „ლარი“. სიტყვა „ლარი“, რომელიც შეირჩა ქართული ეროვნული ვალუტის ძირითადი ერთეულის სახელწოდებად, ძველი ქართული სიტყვაა და ნიშნავს ზოგადად განძს, ქონებას, ხოლო „თეთრი“, რომელიც ლარის შეასდ ნაწილს ეწოდა, ასევე ძველი, XIII საუკუნიდან დამკვიდრებული ქართული სამონეტო ტერმინია.

სახელწოდება „ლარი“ ქართული ფულის ერთეულის დასახელებად 1991 წელს ნამოყვანა აკადემიკოსმა ვასილ ჩანტლაძემ მინისტრთა კაბინეტისთვის შედგენილ პროექტში.

ლარის სიმბოლოს შექმნაზე საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა კონკურსი 2013 წლის დეკემბერში გამოაცხადა. კომისიამ გამარჯვებული სიმბოლოს გამოვლენისას პრიორიტეტი ქართული მხედრული დამწერლობიდან ერთთაღიანი „ლასი-სთვის“ ორი ვერტიკალური ხაზის არასრულად ჩამოსმის კონცეფციით წარმოდგენილ ნიმუშებს მიანიჭა. გამარჯვებული სიმბოლოს ავტორი მხატვარ-კერამიკოსი მალხაზ შევლიძეა.

ეროვნული ბანკის საბჭო განსაზღვრავს და ამტკიცებს ლარის ბანკნოტებისა და მონეტების დიზაინს, შემაჯგნლობას და სხვა მახასიათებლებს, რომლის შემდეგაც იწყება ფულის ნიშნების ბეჭდვისა და მოჭრის პროცესში ჩაშვება. ქართული ფულის ნიშნები ნამუშევან ევროპულ ორგანიზაციებში მზადდება.

საქართველოს ტერიტორიაზე მზა ფულის ნიშნების ტრანსპორტირებას და შემდგომ ეროვნული ბანკის საცავებში მათ შენახვას ეროვნული ბანკი უზრუნველყოფს. მოსახლეობას ფულის ნიშნები კომერციული ბანკების მეშვეობით მიეწოდება.

საქართველოს ეროვნული ბანკი სისტემატურად ახორციელებს ხმარებისთვის გამოუსადეგარი ფულის ნიშნების მიმოქცევიდან ამოღებას და მათ ჩანაცვლებას შესაბამისი ოდენობის ახალი მონეტებითა და ბანკნოტებით. გამოუსადეგარი ფულის ნიშნების განადგურება ეროვნული ბანკის საბჭოს მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად ხდება.

1995 წელს მიმოქცევაში გაშვებულ იქნა 1, 2, 5, 10, 20, და 50 თეთრის ღირებულების მონეტები.

საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 2000 წლის 10 აგვისტოს მიმოქცევაში გამოუშვა

1995 წლის 2 ოქტომბერს საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ერთადერთ კანონიერ საგადასახადო საშუალებად გამოცხადდა ახალი ქართული ეროვნული ვალუტა — ლარი. სიტყვა „ლარი“, რომელიც შეირჩა ქართული ეროვნული ვალუტის ძირითადი ერთეულის სახელწოდებად, ძველი ქართული სიტყვაა და ნიშნავს ზოგადად განძს, ქონებას, ხოლო „თეთრი“, რომელიც ლარის შეასდ ნაწილს ეწოდა, ასევე ძველი, XIII საუკუნიდან დამკვიდრებული ქართული სამონეტო ტერმინია

ქრისტეშობის 2000 წლის და საქართველოს სახელმწიფოებრიობის 3000 წლის თარიღთან დაკავშირებით მოჭრილი 10-ლარიანი საიუბილეო მონეტები, რომლებიც მიმოქცევაშია 10 ლარის ნომინალის ბანკნოტების პარალელურად. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა 2006 წელს 1 და 2 ლარის ნომინალისა და მოდიფიცირებული 50 თეთრის ღირებულების მონეტები გამოუშვა. ახალი მონეტები დამზადებულია უახლესი ტექნოლოგიით ავსტრიის, შოლანდიისა და დიდი ბრიტანეთის ზარაფხანებში. 2007 წლის 16 აპრილს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა მიმოქცევაში გაუშვა 200 ლარის ღირსების ბანკნოტიც.

2016 წლიდან, ეროვნული ვალუტის 20 წლის იუ-

ბილის გამო, საქართველოს ეროვნული ბანკი მიმოქცევაში ლარის განახლებულ ბანკნოტებს უშვებს, განახლებულ ლარის ბანკნოტის ზომებიც. გამოცემაშია ნომინალის მიხედვით ბანკნოტების ზომების დიაგონალური, სიმეტრიული ზრდის პრინციპი. ლარის განახლებული ბანკნოტები დამზადებულია ისეთი მასალებისა და დამცავი მექანიზმების გამოყენებით, რომლებიც ზრდის მიმოქცევაში მათ მდგრადობას დაბინძურებისა და ბუნებრივი ცვეთისაგან ლარის განახლებული ბანკნოტები დაცულია მომხმარებლისათვის მარტივად აღქმადი და ამავე დროს, თანამედროვე და მაღალტექნოლოგიური პროცესის შედეგად მიღებული დამცავი ნიშნებით. მათ შორის დატანილია ნომინალის ამომცნობი ნიშანი სუსტი მხედველობის მქონე პირთათვის. 5 და 10 ლარის ნომინალის ბანკნოტები განახლებულა მოგვიანებით.

საინტერესო ფაქტები ფულის შესახებ

- * ყველაზე პატარა მონეტა მსოფლიოში იწონიდა მხოლოდ 0.002 გრამს და იყო ნეპალის საკუთრება. უმძიმესი მონეტა კი იყო შვედეთისა და 43 ფუნტს (19,5 კილოგრამი) იწონიდა.
- * ზომით ყველაზე პატარა ბანკნოტი მაროკოში გამოცემა და მხოლოდ საფოსტო მარკის ზომისა იყო.
- * ბანკნოტები დაბეჭდილია სპეციალურ ქაღალდზე, რომელიც სანათურის ქვეშ მთავსებისას საშუალებას გვაძლევს, დავინახოთ სხვა რაკურსიდან უხილავი ეგრეთ ნოდებული წყლის ნიშნები, რომლებიც უზრუნველყოფს ბანკნოტის უსაფრთხოებას.
- * ყველაზე მძიმე ფული იარაღსა და შეილაღებაზე იხარჯება.
- * ყველაზე დიდი ინფლაცია იყო უნგრეთში 1946 წლის ივნისში, მაგრამ 2011 წელს პირველი ადგილი ამ საკითხში ბელარუსის რესპუბლიკამ დაიკავა.
- * ბანკი BANCA MONTE DEI PASCHI DI SIENA მსოფლიოში უძველესი ბანკია. იგი დაარსდა 1472 წელს იტალიაში.
- * 1949 წელს ფრენკ მაკნამარა მეგობრებთან ერთად სავანხმოდ წავიდა რესტორანში, მაგრამ აღმოჩნდა, რომ მას არ ჰქონდა საკარისი ფული. ძალიან შეწუხდა და დაიფიცა, რომ ასეთი რამ მას აღარ დაემართებოდა. ზუსტად ამ შემთხვევის შემდეგ ფრენკს გაუჩნდა იდეა, შეექმნა საკრედიტო ბარათი. ასე გაჩნდა Diners Club-ი.
- * მარტა ვაშინგტონი არის ერთადერთი ქალი, რომლის პორტრეტიც გამოსახული იყო

- ამერიკულ ვალუტაზე (ვერცხლის 1-დოლარიან მონეტაზე).
- * 100-დოლარიანის საშუალო „სიცოცხლე“ შეადგენს 89 თვეს.
- * 1934 წელს გამოშვებული 100 000-დოლარიანი კუპიურა ითვლება ყველაზე მაღალ ბანკნოტად, რომელიც კი ოდესმე გამოუშვიათ. იგი არ გავრცელებულა, გამოიყენებოდა მხოლოდ ბანკებში სხვადასხვა ოპერაციებისთვის.
- * ძალადი, რომლისგანაც მზადება ფული, არის 75%-ით ბამბა და 25%-ით სელი. ის უნდა უძლებდეს დიდ სიმძიმეს.
- * კელვინ კულიჯი იყო პირველი პრეზიდენტი, რომლის პორტრეტიც მის სიცოცხლეშივე გაჩნდა მონეტაზე.
- * 1865 წელს ამერიკის შეერთებულ შტატებში დაარსდა პირველი საიდუმლო სამსახური მათ წინააღმდეგ, ვინც მონეტებს აყალბებდა. იმ დროს გაყალბებული იყო მონეტების ერთი მესამედი.
- * მილიონი დოლარი 100-დოლარიანი კუპიურებით იწონის დაახლოებით 10 კილოგრამს. მილიონი დოლარი ერთ-ცენტია-ნებით (100 მილიონი მონეტა) იწონის დაახლოებით 246 ტონას.
- * ყველაზე მძიმე ოქროს მონეტა გამოშვებულია ჩინეთში. იგი იწონის 5 კილოგრამს.
- * მსოფლიოში ყველაზე პოპულარულია 500-ევროიანი კუპიურა. ამის გამო 2010 წელს იძულებული გახდნენ, მისი გამოშვება გაეორმაგებინათ.

ყველაზე პატარა პატარა პატარა

რუსმა მხატვარმა ანატოლი კონენკომ მსოფლიოში ყველაზე პატარა აკვარიუმი შექმნა. მინიატურულ აკვარიუმი მოთავსებულია არა მხოლოდ პატარა ქვები და წყალტენარეები, არამედ მინიატურული ცოცხალი თევზებიც. აკვარიუმის ზომებია 30x24x14მმ და მასში მხოლოდ 10 მლ წყალი ეტევება. იმისთვის, რომ მიკროლანდში არ დაზიანდეს, აკვარიუმი წყალს შპრიცით ასხამენ. კონენკომ, რომელიც თავის ნამუშევრებს მინიატურული ცოცხალი თევზების, სულ პანანინა ჭურჭელი გააკეთა, რომლის მეშვეობითაც თევზების აკვარიუმიდან ამოყვანა შეიძლება.

ანატოლი კონენკო 2002 წელს გინესის რეკორდების წიგნში მოხვდა — მან მსოფლიოში ყველაზე პატარა ნიგნი დაამზადა. ეს იყო ანტონ ჩეხოვის „ქამელეონი“ (ზომით 0.9X0.9 მმ).

შესაკლო, ხსოველი პადაუნდენი

დედამინის ფუნა შემადრწუნებელი სირქარით განაგრძობს გაქრობას. ცხოველებისათვის ათასობით ჯიში ქრება, მიუხედავად გარემოს შენარჩუნებისა და მოფრთხილების პოლიტიკისა, რომელსაც მხარი ბევრმა ქვეყანამ აუბა.

მსოფლიოს გარემოს დაცვის მონიტორინგის ცენტრის თანამშრომელი დერეკ ტიტენსონი აცხადებს, რომ ნითელ წიგნში შესულია 46 000 სხვადასხვა ჯიშის არსება, რომლებიც გადაშენების ზღვარზე იმყოფებიან.

როგორც ყურნალისტიკები აღნიშნავენ, ყველაზე სახიფათო სიტუაციაში ხმელეთის მკვიდრი არიან — მათი რაოდენობა და ჯიშთა მრავალფეროვნება, შესაძლოა, უახლოეს მომავალში 41%-ით შემცირდეს. მათ მოხდეს ძუძუმწოვრები — 26%; საფრთხე, ასევე, ფრინველების 13%-ზე ემუქრება.

ცხოველების სიკვდილის მიზეზად აღნიშნავენ ისეთი საქმიანობა სახელდება, როგორიცაა ნადირობა. დიდ გავლენას ახდენს, აგრეთვე, გლობალური კლიმატური ცვლილებები. 3,5 მილიარდი წლის განმავლობაში დედამინაზე ფაუნის წარმომადგენელთა 95%-ზე მეტი განადგურდა.

საფული

როგორ უცნაურადაც უნდა მოგეჩვენოთ, პირველი საფული მინა იყო. ძველი სიბრძნე გვაუწყებს, რომ პრობლემები არ აქვს იმას, ვინც ფულს უფრთხილდება.

იყო დრო, როცა ტანსაცმელს ჯიბეც კი არ ჰქონდა. ადამიანები ფულს მინაში ინახავდნენ. ყველა, ვისაც ბევრი მონეტა ჰქონდა, მათ მინაში ფლავდა და მოსახმარად მხოლოდ ცოტას იტოვებდა.

ფულს, ასევე, ინახავდნენ ხის ფულურობები ან ჭაში ჩაუშვებდნენ ხოლმე ქსოვილში გამოკრულს, ან ქვის კედლებში დარჩენილ პატარა ღრუბებში ტენიდნენ; ინახავდნენ თიხის ქოთნებშიც.

მოგვიანებით სავაჭროდ განკუთვნილ ფულს ახვევდნენ ოთხკუთხა ქსოვილში და ჯიბეში მიაბამდნენ ხოლმე.

ძველ ევროპაში ფულის ჩასადებ ქსოვილის პატარა ტომსიკებს კისერზეც იკიდებდნენ. მალე მათი მოქარგვა, მორთვა და ძვირფასი ლითონების სამაგრებით შეკვრაც დაიწყო — ასე, ნელ-ნელა მიიწვედა ევროპა საფულისკენ.

XVII საუკუნეში პირველი საფული გარდა. ყველაზე ძვირფასი, ოქროთი მორთული საფულიები ჰქონდათ თურქი დიდებულებს, რომლებმაც ბიზანტია დაიპყრეს და უზარმაზარი სიმდიდრე ჩაიდგეს ხელთ. საფულის გამოგონება პრაქტიკულად დაემთხვა ქაღალდის ფულის დაბეჭდვას და ეს ბუნებრივი ქვისა და უნახავს პირველი ქაღალდის ფული, რომელიც ზომით მართლაც მთამებტავი იყო, მან იცის, რომ ის ტომსიკაში ვერ ჩაიდებოდა.

მოკლე ვარცხნილობა, რომელიც ასე პოპულარულია დღეს, ოდესღაც სამარცხვინოდ ითვლებოდა. შუა საუკუნეებში ყველა ქალს, მიუხედავად სოციალური სტატუსისა, ბრძელი თმა უნდა ჰქონოდა. მეუღლის ღალატი კი თმის სახალხოდ მოკლედ შეკრებით ისჯებოდა.

მოდა — სიტყვის თავისუფლება

მოდის ისტორია, ალბათ, მაშინ დაიწყო, როცა ადამიანებმა პირველად დაიფარეს შიშველი სხეული ფოთლებით. მას შემდეგ კაცობრიობა სამოსს არა მხოლოდ პირდაპირი ფუნქციით, არამედ არაფერბალური კომუნიკაციის ერთგვარ საშუალებად იყენებს.

ტანსაცმლის საშუალებით მის მფლობელზე საკმაოდ ინფორმაციის მიღება ნებისმიერ ეპოქაში იყო შესაძლებელი. სწორედ ამ გარემოებასთანაა დაკავშირებული მოდის ისტორიის ზოგიერთი საინტერესო ფაქტი. ამბობენ, რომ მოდა სიტყვის თავისუფლების თავისებური ფორმაა, სამოსისა და აქსესუარების საშუალებით ხომ ადამიანები ყოველთვის ცდილობენ საკუთარი ინდივიდუალობის ხაზგასმას. თუმცა გამოჩენილი ფაქტებიც არსებობს. მაგალითად, შუა საუკუნეების ევროპაში კათოლიკური ეკლესია მოითხოვდა, რომ ყველა ებრაელს ყველაზე უფრო ეტარებინა, ანუ მაშინ სამოსი არა თავისუფლების, არამედ უფრო დისკრიმინაციის ფორმა იყო.

იმ დროის ყველაზე ცნობილი მოდის მიმდევრები ქსოვილისგან საოცარ კონსტრუქციებს ქმნიდნენ. საბოლოო ჯამში, გამოდიოდა რაღაც შლაპისმაგვარი „რქები“. ბუნებრივია, არც ეს ალაფროთოვანები და ეკლესიის მესვეურებს და ამ თავსაბურავებს „ეშმაკისეულად“ მოიხსენიებდნენ. **ნაპოლეონის წყალობით, მოდის ისტორიას ახსოვს ბაპარი პოზიტიური საინტენსიო ფაქტიც, მაგალითად, ცოტას თუ ეცოდინება, რასთან არის დაკავშირებული რამდენიმე პატარა ღინის მიკა-რება ძალისა და მამაკაცის პიჯაკების სახელოვანზე. აღმოჩნდა, რომ ეს წინა პირველად ნაპოლეონს ხომარებად გამოიყენებდა.**

ფრანგული არმიისთვის. იმპერატორმა პირადად გასცა სამხედრო სამოსის სახელოებზე რამდენიმე დილის მიკერების ბრძანება, რათა ჯარისკაცებს სახელოებით არ მოეხოცათ ცხვირი და შესაბამისად, არც მუნდირები გაეფუჭებინათ. **ნაპოლეონის პერიოდში მოდა, როგორც ასეთი, უკვე არსებობდა, თუმცა ტანსაცმლის დამონსტრირების ტრადიციამ მოგვიანებით გაჩნდა. მოდელის ან მანეკენის ცნება მხოლოდ XIX საუკუნის ბოლოს დაიბადა, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მანამდე ღიზინები თა-ვიანთი მხატვრული ჩანაფიქრის პოტენციურ კლიენტებთან დამონსტრირებას არ ახდენდნენ. მათ თოჯინების გამოყენებით ტანსაცმლის ჩვენებით მშვენიერი საშუალება გამოიყენეს.**

თავდაპირველად ყველა სამოსი შემცირებული ზომებით სწორედ თოჯინებისთვის იკერებოდა. გარკვეული ეკონომიკური გათვალისწინებით: საჭირო აღარ იყო დიდი ქსოვილების შესაძენად ფულის უაზროდ ხარჯვა. საბავშვო მოდა, როგორც დამოუკიდებელი მიმართულება, დაახლოებით XIX საუკუნის დასაწყისისთვის ჩამოყალიბდა. ადრე ასეთი რამ, უბრალოდ, არ არსებობდა, ხოლო ბავშვებს, მათ შორის ჩვილებსაც კი, უფროსებისნაირი ტანსაცმლით მოსავენდნენ. **XX საუკუნის ბოლოს სიტუაციამ 180 გრადუსით**

ნაპოლეონის პერიოდში მოდა, როგორც ასეთი, უკვე არსებობდა, თუმცა ტანსაცმლის დამონსტრირების ტრადიციამ მოგვიანებით გაჩნდა. მოდელის ან მანეკენის ცნება მხოლოდ XIX საუკუნის ბოლოს დაიბადა, მაგრამ ეს იმას არ ნიშნავს, რომ მანამდე ღიზინები თა-ვიანთი მხატვრული ჩანაფიქრის პოტენციურ კლიენტებთან დამონსტრირებას არ ახდენდნენ. მათ თოჯინების გამოყენებით ტანსაცმლის ჩვენებით მშვენიერი საშუალება გამოიყენეს.

შეიცვალა. ღიზინების თა-ვიანთი ჩანაფიქრების საბავშვო ტანსაცმელზე განხორციელება დაიწყო, რათა შემდეგ იგივე მოტივები უფროსებსაც გადაეცა. შუა საუკუნეებში დასავლეთ ევროპაში „საინტერესო მდგომარეობის“ მოდა არსებობდა. იმისთვის, რომ ორსულობის იმიტირება მოეხდინათ, ბევრი ქალი, მათ შორის წარჩინებულიც, კაბის ქვეშ ბალიშს იდებდა. იმაზე, თუ რას ფიქრობდნენ ამის შესახებ მათი მეუღლეები, ისტორია არაფერს ამბობს. ადამიანის სახის მიმართ

გარკვეული მოთხოვნები არაერთხელ მისულა უკიდურესობამდე. ალოპიქსის ეპოქაში ქალის სახე მიმზიდველად არ მიიჩნეოდა, თუ წარბები სუფთად არ ჰქონდა გაპარსული. მოდის ამ ფორმების საუკეთესო დემონსტრირებისთვის, ალბათ, მონა ლიზას გახსენებაც საკმარისია. XVII-XVIII საუკუნეებში ევროპული მამაკაცები წვერის ტარებაზე უარს ამბობდნენ. რუსეთის მეფე პეტრე I იძულებული შეიქნა, 1698 წელს წვერის გაუპარსაობაზე სპეციალური გადასახადი კი დაენიშნებინა, რათა თანამომე-ვი წვერის ტარებისთვის გა-

დაეჩვია. გადასახადი დიფერენცირებული იყო წოდებისა და საზოგადოებრივი მდგომარეობის მიხედვით. 1715 წლიდან ყველა წვეროსანი ერთნაირ გადასახადს — წელიწადში 50 რუბლს იხდიდა. წვერზე გადასახადი 1772 წელს გაუქმდა. მაგრამ წვერის ტარებაზე გადასახადის დაწესების „სავტორო უფლება“ ეკუთვნის ჰენრი VIII-ს, რომელმაც ანალოგიური გადასახადი ინგლისში 1535 წელს დაანება. გადასახადის ოდენობა გადაამხედლის სოციალურ სტატუსზე იყო დამოკიდებული. მსგავსი საგადასახადო კანონმდებლობა მოქმედებდა ჰენრიის ქა-

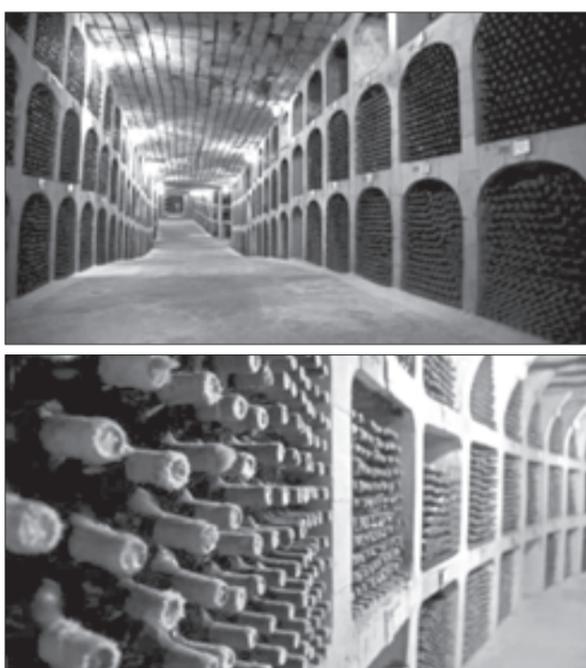
ლიშვილის — ელისაბედ I დროსაც. გადასახადი უნდა გადაეხადა ნებისმიერს, ვინც ორ კვირაზე მეტ ხანს არ გაიპარსავდა წვერს. მესამე ათასწლეულში კი ძლიერი სქესის წარმომადგენელთა შორის წვერი კვლავ პოპულარული გახდა. მოკლე ვარცხნილობა, რომელიც ასე პოპულარულია დღეს, ოდესღაც სამარცხვინოდ ითვლებოდა. შუა საუკუნეებში ყველა ქალს, მიუხედავად სოციალური სტატუსისა, გრძელი თმა უნდა ჰქონოდა. მეუღლის ღალატი კი თმის სახალხოდ მოკლედ შეკრებით ისჯებოდა.

ღვინის ქალაქი ღინის ქვეშ

ღვინის მარანი Milestii Mici, რომელიც მოლდოვის დედაქალაქ კიშინიოვის აღმოსავლეთით, იმავე სახელწოდების დასახლებაში მდებარეობს, გარეგნულად დანარჩენი მარნებისგან არაფრით გამოირჩევა, მაგრამ რეალურად განსხვავება მაინც არის: Milestii Mici ყველაზე დიდი ღვინის მარანია ევროპაში.

ეს ადგილი გამოჩენილი და არაჩვეულებრივია არა თავისი ღიზინით, არამედ ღვინის შთამბეჭდავი კოლექციით, რომელსაც „ოქროს კოლექციასაც“ უწოდებენ. მარანი გინესის რეკორდების წიგნშიც არის შეტანილი, როგორც ევროპაში ღვინის ყველაზე დიდი კოლექციის საცავი. Milestii Mici-ში ინახება ღვინის დაახლოებით 2 მილიონი ბოთლი, რომელთაგან 1,5 მილიონი საკოლექციო ეგზემპლარია. Milestii Mici-ს კიდევ ერთი რეკორდი ეკუთვნის: ევროპის ღვინის მარნებს შორის ის ყველაზე დიდია ფართობის მხრი-

ვაც. სარდაფების კომპლექსის სიგრძე 250 კილომეტრია, მაგრამ ჯერჯერობით მხოლოდ 120 კილომეტრია ათვისებული. ღვინის უზარმაზარ ქალაქში შესვლისას ნებისმიერი დაინებვა — ძალიან რთულია ამ უამრავ ჩახლართულ ლაბირინთსა და გასასვლელში სწორი გზის პოვნა, რომ ალარაფერი ვთქვათ რომელიმე კონკრეტული ბოთლის მოძებნაზე... მაგრამ, ცხადია, მარნის ადმინისტრაციას აქვს კარტოთეკა, რომელშიც ღვინოები ხარისხისა და წარმოშობის ადგილის მიხედვითაა დაჯგუფებული.

მსოფლიოს ყველაზე ძველი რესტორნები

გინესის რეკორდების წიგნის თანახმად, მადრიდის რესტორანი „ბოტინი“ (Botin) ყველაზე ძველი მოქმედი რესტორანია მსოფლიოში, რომელმაც მუშაობა ჯერ კიდევ 1725 წელს დაიწყო, თუმცა ამ წოდებაზე ბევრ სხვა რესტორანსაც სრულიად სამართლიანად აქვს პრეტენზია.

ST. PETER STIFTSKELLER DAS RESTAURANT (წმინდა პეტრეს მონასტრის სარდაფი), ზალცბურგი, ავსტრია
ეს რესტორანი უძველესად მიიჩნევა ცენტრალურ ევროპაში. რესტორანი წმინდა პეტრეს მონასტრის კედლებში ამოქმედდა. მის შესახებ ცნობები 803 წლის ხელნაწერებშია დაცული, ანუ გამოდის, რომ მისი ასაკი 1200 წელს აღწერს.

SOBRINO DE BOTIN – მადრიდი, ესპანეთი
ეს რესტორანი, არსებული ინფორმაციით, 1725 წელს დაარსდა. გინესის რეკორდების წიგნში ის შეტანილია, როგორც მსოფლიოში ყველაზე ძველი სასადილო. მზატვარი ფრანსისკო დე გოია იქ მიმტანდა მუშაობდა, როცა ხელოვნების სამეფო აკადემიაში მიღებას ელოდა. რესტორანი ესპანელმა ჯეიმს ბოტინმა დააარსა და თავიდან მას სხვა სახელი — Casa Botin ერქვა.

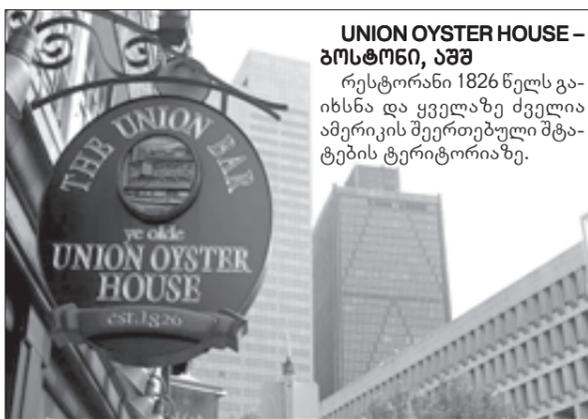
RULES RESTAURANT — ლონდონი, გაერთიანებული სამეფო
ეს რესტორანი 1798 წელს გაიხსნა და ლონდონის ყველაზე ძველ რესტორნად მიიჩნევა.

LA TOUR D'ARGENT – პარიზი, საფრანგეთი
რესტორნის მფლობელები ირწმუნებიან, რომ ის 1582 წელს დაარსდა და მას ხშირად სტუმრობდა მეფე ჰენრი IV, თუმცა რესტორანი პირველად მხოლოდ 1860 წელს პარიზში გამოცემულ გზამკვლევაში მოხსენიებული.

A LA PETITE CHAISE – პარიზი, საფრანგეთი
ეს რესტორანი ჯერ კიდევ 1680 წლიდან იყო პოპულარული. ჯორჯერ რამო აქ ყიდდა ღვინოს და სხვადასხვა საქმელს.

UNION OYSTER HOUSE – ბოსტონი, აშშ
რესტორანი 1826 წელს გაიხსნა და ყველაზე ძველია ამერიკის შეერთებული შტატების ტერიტორიაზე.

რესტორანი ЯРЪ – მოსკოვი, რუსეთი
რესტორანი 1826 წელს გაიხსნა. დღეისთვის ის მთლიანადაა აღდგენილი პირვანდელთან მიახლოებული სახით.

ZUM FRANZISKANER სტოკჰოლმი, შვედეთი
ეს რესტორანი გერმანელმა მონარქებმა 1421 წელს დააარსეს. აქაური მენიუს მთავარი კომპონენტები ავსტრიული ლუდი და ძეხვია. ინტერიერი ძალიან სასიამოვნოაა მოწყობილი და სტუმრებს მეგობრული საუბრებისთვის განაწყობს.

DIE LETZTE INSTANZ – ბერლინი, გერმანია
ყველა თანხმდება, რომ ეს ბერლინის უძველესი რესტორანია, რომელიც 1525 წელს ამოქმედდა. Zur Letzten Instanz-ს ხშირად სტუმრობდნენ ცნობილი ადამიანები – ნაპოლეონი, ბეთ-ჰოვენი და სხვ.

TAVARES RICO — ლისაბონი, პორტუგალია
Tavares Rico 1784 წელს გაიხსნა და ლისაბონის ყველაზე ძველ რესტორნად მიიჩნევა. ის ამჟამად ცნობილია, როგორც ერთ-ერთი ყველაზე ძვირი რესტორანი.

გეგეორდი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

* 1934 წლის 9 მარტს სმოლენსკის ოლქის სოფელ კლუშინოვში (რუსეთი) დაიბადა იური გაბარინი.
ის იყო პირველი ადამიანი, რომელიც 1961 წლის 12 აპრილს კოსმოსში გაფრინდა — კოსმოსურ ხომალდ „ვოსტოკი“ დედამიწას გარშემო შემოუფრინა.
დაიღუპა 1968 წლის 27 მარტს ავიაკატასტროფაში.

ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენები კასპობრიობის ისტორიაში

რუბრიკა „ქრონოგრაფში“ გაცნობით ინფორმაციას კაცობრიობის ისტორიაში ყველაზე მნიშვნელოვანი მოვლენებისა და გამოჩენილი ადამიანების დაბადებისა და გარდაცვალების თარიღებზე.

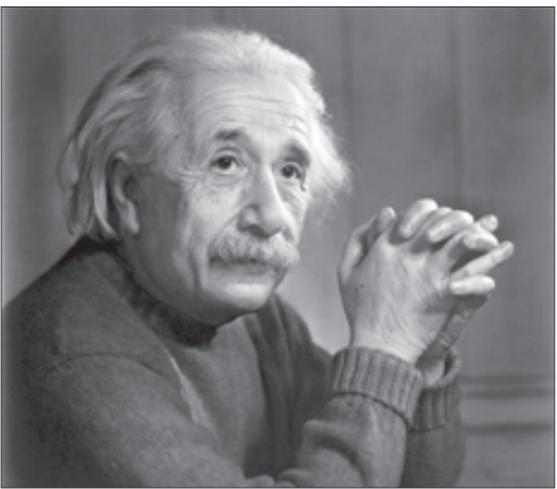
* 1454 წლის 9 მარტს ფლორენციაში (იტალია) დაიბადა გამოჩენილი ზღვაოსანი ამერიგო ვესპუჩი, რომლის სახელიც უწოდეს ამერიკის კონტინენტს.
გარდაიცვალა 1512 წლის 22 თებერვალს.

* 1937 წლის 12 მარტს სოხუმში დაიბადა საოპერო მომღერალი (ლირიკულ-დრამატული ტენორი), პედაგოგი, საქართველოსა და სსრკ-ის სახალხო არტისტი, თბილისის „დინამოს“ ყოფილი ფეხბურთელი ზურაბ სოტაძე.

* 1956 წლის 14 მარტს ამერიკულმა კომპანია Ampex-მა წარმოადგინა კაცობრიობის ისტორიაში პირველი ვიდეომეგნიტოფონი, რომელსაც არნახული წარმატება ხვდა წილად.
ვიდეომეგნიტოფონის გამოგონების შემდეგ სწრაფად განვითარდა ტელევიზია.

* 1879 წლის 14 მარტს ქალაქ ულმეში (გერმანია), ლარბ ებრაულ ოჯახში დაიბადა ფიზიკოსი, თანამედროვე თეორიული ფიზიკის ერთ-ერთი ფუძემდებელი, ნობელის პრემიის ლაურეატი (1921) ალბერტ აინშტაინი.
ის ავტორია 300-ზე მეტი ნაშრომისა ფიზიკაში, აგრ-

* ჩვ.წ. აღ-მდე 44 წლის 15 მარტს შეთქმული რომელი სენატორების ჯგუფმა, რომელსაც ხელმძღვანელობდნენ გაიუს კასიუს ლონგინი და მარკუს იუნიუს ბრუტუსი, სენატის სხდომის მიმდინარეობისას მოკლა რომელი პოლიტიკური და სახელმწიფო მოღვაწე, მხედართმთავარი, დიქტატორი და დიადი პონტიფიკოსი, ბაიუს იულიუს კაისარი.
ლევგენდის თანახმად, შეთქმულთა მოქმედებით გაოგნებულმა, განწირულმა კეისარმა ასე მიმართა ბრუტუსს, რომელსაც ახლობლად მიიჩნევდა: „ET TU, BRUTE?“ — „შენც, ბრუტუს?“

* 1926 წლის 16 მარტს ამერიკულმა ინჟინერმა და რაკეტმშენებლობის პირველმა რუმბარტ გოდარდმა ქალაქ ობერნიან (აშშ) კაცობრიობის ისტორიაში პირველი თხევადსაწვავიანი რაკეტა გაუშვა.
რაკეტა, რომელიც 5 კგ-ს იწონიდა საწვავთან (ბენზინი არეული თხევადი ჟანგბადი) ერთად, ჰაერში 125 მ-ის სიმაღლეზე აფრინდა და ვერტიკალურად 56 მ დაფარა. ეს იყო რაკეტმშენებლობის დასაწყისი.

* 1943 წლის 9 მარტს რიკაგოში (აშშ) დაიბადა ამერიკელი მოჭადრაკე, მსოფლიოს მე-11 ჩემპიონი (1972-1975), ბევრი სპეციალისტის აზრით, XX საუკუნის უძლიერესი მოჭადრაკე რუმბარტ ჯაიმს „პოპი“ ფიშპერი.
გარდაიცვალა 2008 წლის 17 იანვარს.

* 1905 წლის 10 მარტს თბილისში დაიბადა მწერალი და საზოგადო მოღვაწე ლევან გომიშვილი. მისი ნაწარმოებებიდან განსაკუთრებული აღნიშვნის ღირსია ისტორიული რომანი „გმირთა ვარამი“, აგრეთვე, „მითრიდატე“.
ისტორიულ თემაზე შექმნილი ლევან გომიშვილის მოთხრობებია: „კრწანისის სევდა“; „ხანძრის ზარი“; „უგზო ქარავენი“; ავტორია დრამებისა: „მეფე ერეკლე“; „უძლეველი“; „დავით აღმაშენებელი“; „სამსახეობა რაინდისა“, რომლებიც იდგმებოდა ქართული თეატრის სცენაზე.
გარდაიცვალა 1973 წლის 30 იანვარს.

* 1942 წლის 11 მარტს თბილისში დაიბადა ქართველი კომპოზიტორი, ანსამბლ „ივერიის“ სამხატვრო ხელმძღვანელი, საქართველოს სახალხო არტისტი ალექსანდრე ბანინი.
ის ავტორია მრავალი საესტრადო სიმღერისა, რომელთაგან აღსანიშნავია: „თეთრი ფიფქები“; „მოგონებები“; „სიყვარულის ზღაპარი“; „გულო ჩადექ საგულესა“; „სიმღერა საქართველოზე“.
ანსამბლ „ივერიისთვის“ დანერა მიუზიკლები: „ჩხიკვითა ქორწილი“; „არგონავტები“; „თოვლის ბებოს ზღაპარი“; „ფიროსმანი“.

გარდაიცვალა 2009 წლის 3 ოქტომბერს.

* 1948 წლის 15 მარტს საგარეჯოში დაიბადა ქართველი მოჭადრაკე (თავისუფალი სტილი), სსრკ-ის სპორტის დამსახურებული ოსტატი, ვახტანგ გორგასლის II ხარისხის, ღირსების, საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტისა და ჭიდაობის საერთაშორისო ორდენების კავალერი ლევან თაყაიშვილი.
არის ოლიმპიური თამაშების 2-გზის ჩემპიონი, მსოფლიოს 4-გზისა და ევროპის 3-გზის გამარჯვებული, აგრეთვე, ოქროს მედლის მფლობელი ჭიდაობა სამბოში.
განასახიერა გოგია ფილმში „ხარება და გოგია“.

9 მარტს ახალმთვარეობა და მზის დაბნელება. რთული პერიოდია მგრძობიარე ადამიანებისთვის, განსაკუთრებით — ქალებისა და ბავშვებისთვის. რეკომენდებული არ არის ახალი საქმის დაწყება. წარმატებას მიაღწევენ კირჩხიბისა და მორიელის ნიშნით დაბადებულები.

რას გვიჩაქვს ვარსკვლავები

9 - 15 მარტის ასტროლოგიური პერიოდი

ვერძი 21 მარტი - 20 აპრილი

გაგინდებით ცხოვრებაში რაღაცის შეცვლის სურვილი. ცვლილებების მიმართულება სწორად რომ აარჩიოთ, რჩევა ოჯახის წევრებსა და ახლობლებს დაეკითხეთ. თავი აარიდეთ საეჭვო ფინანსურ ოპერაციებში მონაწილეობას და აზარტულ თამაშებს. საყვარელი ადამიანისთვის მეტისმეტი მოთხოვნების წაყენება კონფლიქტს გამოიწვევს და შეიძლება გაგინაწყენდეთ. მიუტევეთ ადამიანებს პატარ-პატარა სისუსტეები. კარგია, თუ ზამთრის შემდეგ ორგანიზმის გაკაჟებაზე იზრუნებთ. ივარჯიშეთ და მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში.
დადებითი დღე: 12 მარტი.
უარყოფითი დღე: 14 მარტი.

კურო 21 აპრილი - 21 მაისი

შეეცადეთ, მარტო დარჩეთ საკუთარ თავთან, რათა მოქმედოთ პასუხი კითხვებზე, რომლებიც ამჟამად გალღვებთ. კარიერაში თქვენი წინსვლა დამოკიდებული იქნება დახმარებაზე გავლენიანი ადამიანისა, რომელიც ცოტა ხნის წინათ გაიცანით. მარტოხელა კუროებს ელით რომანტიკული თავგადასავალი, მაგრამ მათზე არ იქნება დამოკიდებული ურთიერთობის კიდევ უფრო გაღრმავება. მაღალია შარდ-სასქესო სისტემის ქრონიკული დაავადების გამწვავების ალბათობა. ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.
დადებითი დღე: 10 მარტი.
უარყოფითი დღე: 13 მარტი.

ტყუპი 22 მაისი - 21 ივნისი

შესაძლოა, გაიცნოთ ადამიანი, რომელიც თავისი იდეებით დაგაინტერესებთ და მოისურვებთ, თქვენც მიიღოთ მონაწილეობა ამ იდეების განხორციელებაში. ყურადღებით გააანალიზეთ ყველა ინფორმაცია, რომლებსაც მიიღებთ. ამ პერიოდში თქვენი დევიზი უნდა იყოს: „მე საქმის კურსში ვარ“. მეტი დრო გაატარეთ საყვარელ ადამიანთან, ისაუბრეთ, გაუზიარეთ მას თქვენი თვალსაზრისი ამა თუ იმ საკითხზე. ეს ყველაფერი თქვენს ურთიერთობას კიდევ უფრო გააღრმავებს. მოერიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და უფრო მეტად დაიტვირთეთ ფიზიკურად.
დადებითი დღე: 13 მარტი.
უარყოფითი დღე: 11 მარტი.

კირჩხიბი 22 ივნისი - 22 ივლისი

იაქტიურეთ და დასახული მიზნებისკენ გაბედულად იარეთ, თუმცა, ზუსტად უნდა გათვალთ თქვენი შესაძლებლობები. მოსალოდნელია სასიკეთო ცვლილებები კარიერაში. ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესებას მხოლოდ მუხლჩაუხრელი შრომით შეიძლება. მოიმატებს თქვენი მომხიბვლელობა და სანინააღმდეგო სქესის წარმომადგენლების ყურადღებას მიიპყრობთ. ურთიერთობის გაღრმავება კი თქვენი პოზიტიური თვისებებისა და უნარების წარმოჩენაზე იქნება დამოკიდებული. მოერიდეთ ალკოჰოლურ სასმელს და ყურადღებით მართეთ ავტომობილი.
დადებითი დღე: 10 მარტი.
უარყოფითი დღე: 13 მარტი.

ლომი 23 ივლისი - 22 აგვისტო

მოგეცემათ შესაძლებლობების სრულად გამოვლენის შანსი და ხელიდან არ უნდა გაუშვათ. თქვენი ფინანსური მდგომარეობის გაუმჯობესება დამოკიდებული იქნება სამუშაოს დროულად და ხარისხიანად შესრულებაზე. კარგი პერიოდია სასიყვარულო ურთიერთობის გასაღრმავებლად. შეეცადეთ, საყვარელ ადამიანთან ერთად სამოგზაუროდ გაემგზავროთ ან წვეულება მოაწყოთ და ახლობლები მოიპატიჟოთ. მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში. შეეცადეთ, ფიზიკურად დაიტვირთოთ — დაკავდეთ სპორტის რომელიმე სახეობით ან აერობიკით, ან სულაც იოგათი.
დადებითი დღე: 9 მარტი.
უარყოფითი დღე: 13 მარტი.

ქალწული 23 აგვ. - 23 სექტემბ.

ნუ შეეცდებით დინების სანინააღმდეგოდ ცურვას და რამდენიმე საქმის ერთდროულად კეთებას. დასახული მიზნების მისაღწევად სჯობს, ნელ-ნელა, მეთოდურად იმოქმედოთ. შესაძლოა, მოიძიოთ შემოსავლის დამატებითი წყარო, რომელიც მეტად ნაადგება თქვენს შეთხელებულ ბიუჯეტს. მზრუნველობა გამოიჩინეთ ოჯახის უმცროსი წევრების მიმართ — გამოჰკითხეთ პრობლემის შესახებ და დაეხმარეთ მას მოგვარებაში. სისხლმოქცევის გასაუმჯობესებლად მიიღეთ რკინით მდიდარი საკვები: ოხრაშუმი, თაღგამი, აგრეთვე, კვერცხის გული და ქათმის ღვიძლი.
დადებითი დღე: 10 მარტი.
უარყოფითი დღე: 12 მარტი.

სასწორი 24 სექტ. - 23 ოქტ.

ამჟამად თქვენი საფიქრალი კარიერა და საქმიანი კონტაქტების დამყარება იქნება. დიპლომატიის უნარის წყალობით ბევრი ბარიერის გადალახვას შეძლებთ. იურიდიული დოკუმენტების გაფორმების წინ ყველა დეტალი კარგად შეისწავლეთ. მარტოხელა სასწორებისთვის, რომლებსაც ახალი დაწყებული აქვთ სასიყვარულო ურთიერთობა, კარგი პერიოდია ამ ურთიერთობის ახალ დონეზე გადასაყვანად. დაოჯახებულ სასწორებს კი შვილების წარმატება ძალიან გაახარებთ. თქვენს ჯანმრთელობას სახიფათო არაფერი ემუქრება, მაგრამ კარგი იქნება, თუ იმუნიტეტს ვიტამინებით მდიდარი საკვებით გაიმყარებთ.
დადებითი დღე: 9 მარტი.
უარყოფითი დღე: 14 მარტი.

მორიელი 24 ოქტ. - 22 ნოემბ.

მორიელები, რომლებიც შეეცდებიან, არასტანდარტულად იმოქმედონ პრობლემების გადაწყვეტისას, ნებისმიერ სამუშაოს წარმატებით შეასრულებენ. ფინანსური მდგომარეობის სტაბილურობისთვის დააბალანსეთ შემოსავლები და გასავლები. საყვარელ ადამიანთან ერთად საოჯახო საქმეების შესრულება კმაყოფილებას მოგვცავს. შეეცადეთ, მასთან ერთად შეცვალოთ საცხოვრებლის ინტერიერი ან ერთად წახვიდეთ საყიდლებზე. თავი აარიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში. დაძაბულობის მოსახსნელად და ტონუსის ასანეევად კარგი იქნება მასაჟი, ფეხით სეირნობა და ძილი.
დადებითი დღე: 10 მარტი.
უარყოფითი დღე: 13 მარტი.

მშვილდოსანი 23 ნოემბ. - 21 დეკ.

ჩამოაყალიბეთ სამოქმედო გეგმა და ნებისმიერ საქმეს მიუდევით პრინციპით: „ათვერ გაზომე, ერთხელ გაჭერი“. კოლეგებსა და ახლობლებთან ურთიერთობისას მოთოკეთ ემოციები, რადგან არ არის გამორიცხული, მცირე უთანხმოება კონფლიქტში გადაიზარდოს. მარტოხელა მშვილდოსნებს შეიძლება სიყვარულში გამოუტყდნენ და ქორწინებაც კი შესთავაზონ, მაგრამ, ვიდრე გადაწყვეტილებას მიიღებენ, კარგად უნდა დაფიქრდნენ, — არის კი ეს ადამიანი, ვისზეც ოცნებობდნენ? თქვენს ჯანმრთელობას სახიფათო არაფერი ემუქრება, მაგრამ დაძაბული სამუშაო რეჟიმის გამო დასვენება არ განწყენდათ.
დადებითი დღე: 12 მარტი.
უარყოფითი დღე: 19 მარტი.

თხის რქა 22 დეკემბ. - 20 იანვ.

წარმატება ელით იმ თხის რქებს, რომლებიც იურისპრუდენციის სფეროში მოღვაწეობენ, განსაკუთრებით — ხელმძღვანელ პირებს. ფული ეკონომიურად ხარჯეთ, მოსალოდნელია გაუთვალისწინებელი დანახარჯები. საყვარელი ადამიანი თქვენს ყურადღებასა და მზრუნველობას სასიამოვნო სიურპრიზით დააფასებს, რაც დიდ სიხარულს მოგვცავს. გაზაფხულზე ავიტამინოზი რომ არ გაგივითარდეთ, მიიღეთ ვიტამინებით მდიდარი საკვები და მეტი დრო გაატარეთ ბუნების ნიაღში.
დადებითი დღე: 13 მარტი.
უარყოფითი დღე: 15 მარტი.

მერყული 21 იანვ. - 19 თებ.

მოგინეთ მუხლჩაუხრელი მუშაობა იმ საქმეების დასასრულებლად, რომლებიც დაწყებული გქონდათ. ყურადღებით გააანალიზეთ მიღებული ინფორმაცია, რადგან მასზე დიდად იქნება დამოკიდებული თქვენი წარმატება პროფესიულ სფეროში. მოიმატებს თქვენი მომხიბვლელობა და სანინააღმდეგო სქესის წარმომადგენელთა ყურადღებას მიიპყრობთ. მარტოხელა მერყეულებს შეიძლება თავი შეახსენოს ძველი თაყვანისმცემელმა. მაღალია სისხლის მიმოქცევის დარღვევისა და ანემიის ალბათობა. კონსულტაცია გაიარეთ ექიმთან და ჩაიტარეთ პროფილაქტიკური პროცედურები.
დადებითი დღე: 13 მარტი.
უარყოფითი დღე: 11 მარტი.

თევზები 20 თებ. - 20 მარტი

ბევრ თევზს მოუწდება ცხოვრებისეული პრობლემებისგან გაქცევა, განმარტოება და საკუთარ თავში ჩაღრმავება. პროფესიულ სფეროში კი, მიუხედავად მონდომებისა, ყველაფერი ძველებურად დარჩება, თუმცა არ არის გამორიცხული, მიიღოთ დამატებითი შემოსავალი. დაძაბული სამუშაო რეჟიმის გამო დრო საყვარელი ადამიანისთვის ცოტა დაგრჩება და შეიძლება ამის გამო გაგინაწყენდეთ. შეეცადეთ, გამოიხატოთ ოქროს შუალედი სამუშაოსა და საყვარელ ადამიანთან ურთიერთობას შორის. მოერიდეთ სტრესულ სიტუაციებს და შეეცადეთ, მეტი დრო გაატაროთ ბუნების ნიაღში.
დადებითი დღე: 11 მარტი.
უარყოფითი დღე: 13 მარტი.

«სასაცილო, სატირალი რო არ იყოს!»

ჩვენი გაზეთის წინა ნომერში(№8) გამოქვეყნდა პროფესორ გოგი დოლიძის სტატია — „იგნორირებულ რეჟისორს ბოდის კი მოუხდინან, მაგრამ მკითხველმა რა დააშავა?!“.

მასში მოთხრობილი იყო იმის თაობაზე, რომ ცნობილი თეატრმცოდნის, რუსთაველის პრემიის ლაურეატის, ბატონ ნოდარ გურაბანიძის ახალ მონოგრაფიაში („რეჟისორი გიზო ჟორდანი“) გაიპარა დასანანი შეცდომა, კერძოდ, 1976 წელს ჩვენს საოპერო თეატრში განხორციელდა ჩაიკოვსკის „პიკის ქალი“ და მის ერთადერთ დამდგმელად გამოცხადებულია საქართველოს სახალხო არტისტი გიზო ჟორდანი, მაშინ, როცა მას ჰყავდა თანადამდგმელიც — საქართველოს ხელოვნების დამსახურებული მოღვაწე, ბატონი თეიმურაზ აბაშიძე.

გაზეთის გამოსვლის წინ მივიღეთ ბატონი გოგი დოლიძის რეპლიკა, რომელსაც ვთავაზობთ:

„სასაცილო, სატირალი რო არ იყოს!“

მართლაც სასაცილო, მაგრამ ერთობ დამაფიქრებელი

ამბავია — მკითხველმა უკვე იცის, რომ „პიკის ქალი“ ბ-ნმა გიზო ჟორდანიამ მარტო კი არ დადგა, არამედ ბ-ნ თეიმურაზ აბაშიძესთან ერთად. ახლახან კი გამოვიდა „ქართული მუსიკის ენციკლოპედია“ — რუსუდან ქუთათელიძე და მზია ჯაფარიძე, რომელშიც პირველსავე გვერდზე ვკითხულობთ, რომ „პიკის ქალი“ დაუდგამს თურმე მხოლოდ ბ-ნ თეიმურაზ აბაშიძეს, რაც შეეხება გიზო ჟორდანიას, იგი საერთოდ ნახსენებიც არ არის...

პოპი დოლიძე

ირანმა ბალისტიკური რაკეტა გამოცდა

ირანის შეიარაღებული ძალების ოფიციალურ განცხადებაში ნათქვამია, რომ ბალისტიკური რაკეტის გამოცდის ამოცანას იმის დემონსტრირებაა, რომ ირანს ნებისმიერი საფრთხის შეკავება შეუძლია და ეს გამოცდა ბირთვულ პროგრამას არ უკავშირდება. მიმდინარე წლის იანვარში აშშ-მა ირანული კომპანიებისა და კერძო პირების წინააღმდეგ ახალი სანქციები დააწესა. ამ ნაბიჯს ვამინგტონმა მას შემდეგ მიმართა, რაც რამდენიმე თვით ადრე ირანმა ბალისტიკური რაკეტები გამოცდადა.

აშშ-მა სამხრეთ ჩინეთის ზღვაში რამდენიმე სამხედრო გემი შეიყვანა

დაძაბულობის ზრდის ფონზე აშშ-მა სამხრეთ ჩინეთის ზღვაში რამდენიმე სამხედრო გემი შეიყვანა, მათ შორის — 1 ავიამზიდი, 2 გამანადგურებელი, 2 კრუიზერი და მე-7 ფლოტის ფლაგმანი Blue Ridge. ამერიკის ეს ნაბიჯი თავდაცვის მინისტრის — ჯმ-ტონ კარტაგის განცხადებას მოჰყვა, რომელმაც ჩინეთი ხელოვნური კუნძულების მილიტარიზაციის გამო გააფრთხილა.

როგორც ცნობილია, ემტონ კარტაგმა განაცხადა, რომ, თუ ჩინეთი გააგრძელებდა შეიარაღების მცდელობას, აშშ გაზრდიდა სამხედრო კონტინგენტს რეგიონში, ასევე, დამატებით ნახევარ მილიონს დახარჯავდა საზღვაო ნერვთებზე რეგიონის იმ ქვეყნებთან ერთად, რომელთან პეკინის ეს მოქმედებები საფუძვლიანად აფრთხილებს.

სოზარ სუბარი: ნალკაში, თეთრწყაროსა და ნინოწმინდაში ყველა ეკომიგრანტს ოჯახს სახლი დაუკანონდება

ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, დევნილთა და განსახლების მინისტრმა სოზარ სუბარმა განაცხადა, რომ უახლოესი რამდენიმე თვის განმავლობაში, მთავრობის გადაწყვეტილებით, ნალკაში, თეთრწყაროსა და ნინოწმინდაში ყველა ეკომიგრანტს ოჯახს სახლები გადაეცემა.

„მარშან დაახლოებით 11 ათას დევნილ ოჯახს დაეუკანონეთ ის საცხოვრებელი ფართობები, რომლებშიც ცხოვრობდნენ. მათგან ნაწილი იყო კერძო მესაკუთრეებისგან

გამოსყიდული სახლები. შარშანვე მოხდა 1000-ზე მეტი სახლის აღწერა და ეს იყო ძალიან რთული პროცესი, რადგან ამ დოკუმენტაციაში ქაოსი იყო. დავინწყეთ ამ პროცესის ბოლომდე მიყვანა და დღეს 215 ოჯახს გადაეცა სახლი საკუთრებაში. ნალკაში, თეთრწყაროსა და ნინოწმინდაში უახლოესი რამდენიმე თვის განმავლობაში ყველა ეკომიგრანტს ოჯახს დაუკანონდება სახლები. პარალელურად გრძელდება დევნილებისთვის სახლების გადაცემის პროცესი“, — აღნიშნა სოზარ სუბარმა.

ჩრდილოეთ კორეის ლიდერმა ბირთვული იარაღის მზადყოფნაში მოყვანა უზრუნველყო

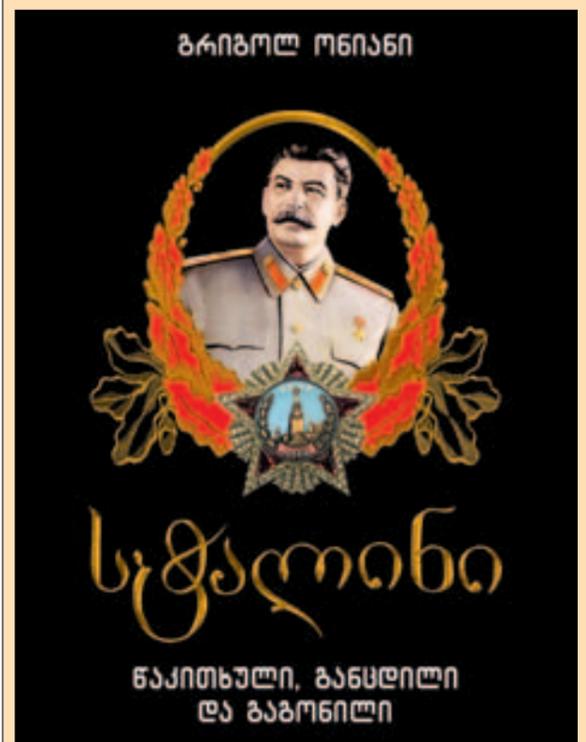
კორეის სახალხო დემოკრატიული რესპუბლიკის ლიდერმა კიმ ჩენ ინმა სამხედრო ძალებს ბირთვული იარაღის მზადყოფნაში მოყვანა უზრუნველყო. ჩრდილოეთ ლიდერის განცხადებით, ჩრდილოეთ კორეა გადახედავს საომარ სტრატეგიას და მზად იქნება პრევენციული დარტყმის განსახორციელებლად.

ირანელ მილიარდერს სიკვდილის განაჩენი გამოუტანეს

ირანში მილიარდერი ბაბაკ ზანჯანი სიკვდილით დასჯეს. ნავთობმაგნატ ზანჯანისა და კიდევ რამდენიმე ადამიანს სახელმწიფო ნავთობ კომპანიიდან მილიარდობით დოლარის მითვისებაში დასდეს ბრალი.

ზანჯანი 2013 წლის დეკემბერში დააკავეს. მილიარდერი ბრალდებას უარყოფს. მისი ადვოკატის განცხადებით, სამართლოს განაჩენი სიკვდილით დასჯის შესახებ პოლიტიკურად მოტივირებულია და მას აუცილებლად გაასაჩივრებენ.

ბაბაკ ზანჯანი 60-ზე მეტი კომპანიის, მათ შორის ავიაკომპანიების, კონტროლირებს და ნავთობკომპანიების მმართველი იყო. მისი ქონება დაახლოებით 13.5 მილიარდ დოლარს შეადგენს.

უკრაინა!

ამა წლის 1 მარტიდან წიგნის მალაზიებში (მეტროპოლიტენის სადგურებთან: „მარჯანიშვილი“, „რუსთაველი“, „თავისუფლების მოედანი“) შეგიძლიათ შეიძინოთ საერთაშორისო ორგანიზაცია „სტალინის“ თავმჯდომარის, ბატონი გრიგოლ ონიანის წიგნი „სტალინი“, რომელშიც თავმოყრილია ფაქტობრივი მასალები კაცობრიობის ისტორიაში უდიდესი პოლიტიკოსის, დიპლომატისა და მხედართმთავრის — სტალინის შესახებ.

იური ბერძენიშვილის ფილმების კაბინეტი

ცნობილი ქართველი ექიმი, ქართული ფილმთმშენის შემქმნელი და დამაარსებელი იური ბერძენიშვილი მცენარეული პრეპარატებით სრული განკურნების გარანტიით მკურნალობს შემდეგ დაავადებებს, როგორცაა კუჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლული, წყლულოვანი კოლიტი, პიელონეფრიტი, ნეფრიტი, გლომერულონეფრიტი. ქრონიკული ბუასილის ყველა ფორმა, ყურებში შუილი და ხმაური, გაციებითი ასთმა, კოქსართროზი, ართროზი, ქრ. ქოლერისტიტი. ბ-ჰეპატიტი, პროსტატა, ადენომა, შარდის ბუშტის ანთება, საკვერცხის კისტა, კისტომა, ჰაიმორიტი, მოტეხილობის ყველა ფორმა, ქრონიკული ტუბერკულოზი და სხვა.

ტელ.: 551-10-59-74 — იური ბერძენიშვილი, მისამართი: ივანე ჯავახიშვილის ქ. №3 (დადათა და ბაგოთა მოსახლენი)

საქართველო **ესტუბრეტი**
ჩვენს სივრცეში

პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

<http://www.geworld.ge>

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 გაზეთი ხელმძღვანელობს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
 მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
 ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazet@inbox.ru

ISSN 2233-3894